The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

WEDNESDAY, JUNE 29, 1960.

LATVIJA
AMERIKA

52./981. n-rs. TREŠDIEN, 1960. G. 29. JŪNIJĀ 10. gads.

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N. Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $3.20-$6.40 par vienu collas slejas telpu.

Erikas Freimanes vairs nav

Pēc moku pilna gada, kurā izmisums cīnījās ar spēju uzliesmojošu un atkal dziestošu cerību dzirksti, pagājušās svētdienas dienvidus stundā, kad tik daudzi no mums bezbēdīgi liksmoja saulē un vējos, Erikas spitīgā dzīvotgriba salūza pret draudzīgās slimības žņaudzēju spēku. Liekas neticami un pārāk nežēlīgi, ka nāve nelaikā var aizsaukt tik ziedošu, spēka pilnu un radītāja gara svētītu cilvēku, kāda bija komponiste un Dainas kora diriģente Erika Freimane. Bet mēs varam tikai izmisumā nolaist rokas, jo tās ir bijušas par bezspēcīgām, lai palīdzētu. Un gļēvuligas liekas tagad arī asaras, jo savas viņa nerādīja nevienam . . .

Nu cīņa ir galā, bet uz palicēju lūpām deg jautājums: kādēļ? Kādēļ Lielais Pļāvējs cērt savu sirpi ziedošā pļavā, kādēļ atstāj nezāles un nokaltušus kokus?

Bet ir jautājumi, uz kuriem nav atbildes, un Erikas Freimanes aizmūža sapnī apgaismotājā vaigā veroties, gribas skaitīt rindas —

Deg melnas sveces zelta lākturos,
Un vaski pil uz sakrustotām rokām.
Par Tavām ciešanām, par Tavām mokām
Nu klusas liesmas plīvo lākturos.
Raud skumja dziesma dobji ērģelēs,
Nāk lielā nakts, nāk skaidrot tavu sēju,
No dziļās mūžības pār tumsas leju
Plūst skumja dziesma dobji ērģelēs . . .

Ingrida Vīksna

ATENTĀTS PRET VENECUĒLAS PREZIDENTU

PIEKTDIEN PRET VENECUĒLAS VALSTS PREZIDENTU ROMULO BETANKORTU TIKA IZDARĪTS ATENTĀTS, NOGALINOT 3, BET IEVAINOJOT 8 PERSONAS.

Karakasa. Armijas parādes laikā, prezidenta mašīnai braucot pa noliktu maršrutu, kādā ielas malā noparkotā mašīnā tika iedarbināts lielāks sprāgstvielu daudzums. Prezidenta Betankorta automašīna izdega, bet pats prezidents tomēr izglābās, iegūstot tikai vieglus ievainojumus.

Tūlīt tika sasaukta ārkārtēja kabineta sēde, slēgtas robežas un lidostas, baidoties, ka atentāts varētu būt sākums jaunai revolūcijai.

Iekšlietu ministrs Dubucs atentāta sagatavošanā apvaino iepriekšējā Venecuēlas diktātoriskā prezidenta Himeneza atbalstītājus, kā arī Dominikānu republiku.

Betankorts ir pirmais brīvās vēlēšanās izraudzīts Venecuēlas prezidents. Pašreizējā valdība bazēta uz trīs partiju koalīciju un to atbalsta arī strādnieki.

SARUNU PRIEKŠVAKARĀ

Parīze. — Franču valdības sarunas ar Alžīrijas nemiernieku tuvojas savam piepildījumam — ziņo AP no Parīzes. Vienojoties par pēdējiem organizatoriskā rakstura jautājumiem, sagaida, ka Alžīrijas nemiernieku pārstāvji Francijā varētu ierasties kuru katru dienu.

Lielākās domstarpības pagaidām pastāv satiksmes līdzekļa izvēlē nemiernieku delegācijas nogādāšanai Parīzē. Nemiernieku pārstāvji ar premjēru Fērhatu Abasu priekšgalā noteikti norādīja franču sūtītās kara lidmašīnas, kas varētu radīt domu, ka nemiernieku pārstāvji Francijā ierodas kā uzvarētie, nevis kā līdzvērtīgi miera sarunu partneri. Nemiernieku pārstāvji stingri noraidīja arī franču pases, prasot atzīt viņu pašu pagaidu valdības, Tunisijas vai citu arabu zemju izdotās. Nemiernieki pieprasa arī valdības apstiprināšanas dokumentu izsniegšanu

Ļoti iespējams, ka nemiernieku pārstāvji braucienam uz Parīzi izmantos kādas citas valsts lidmašīnu, lai tad pa zemes ceļu iebrauktu Francijā. Ģenerālis de Golls izteicies, ka viņš nemiernieku pārstāvju delegācijai atstāj brīvu izvēli satiksmes līdzekļu lietošanā.

JAUNAS REPUBLIKAS AFRIKĀ

NODIBINĀTA MALI FEDERĀCIJA

101 lielgabala šāviens un baznīcu zvani pagājušajā nedēļā Dakartā iezvanīja jaunās Mali federācijas neatkarību.

Mali federācija izveidota no agrākajām Rietumafrikas kolonijām — Senegāles un Sudanas. Sestdien brīvo valstu saimei pievienojās bij. franču kolonija Madagaskara. Nākošajā mēnesī tām pievienosies vairākas bijušās kolonijas. Abas jaunās brīvvalstis arī turpmāk piederēs pie Francijas ūnijas.

Starplaikā pārstāvji no 12 Āfrikas neatkarīgajām valstīm un territorijām, kas tuvākā laikā cer iegūt neatkarību, pulcējās Adisabebā, lai saskaņotu savu taktiku cīņai pret koloniālismu un balto valdīšanu.

KONGO PIRMĀ VALDĪBA APSTIPRINĀTA

Jozefs Kasavubu tika ievēlēts par pirmo Kongo republikas valsts prezidentu.

Leopoldvillē. Patrisa Lumumba sastādītais pirmais neatkarīgās Kongo valsts kabinets pagājušā ceturtdienā guva apstiprinājumu parlamentā. Par jauno kabinetu nodotas 74 balsis, vienam balsojot pret, bet 5 atturoties. Parlamenta sēdē nepiedalījās 57 deputāti.

Jaunais kabinets pārņems valdību no beļģu pārstāvjiem ceturtdien, 30. jūnijā.

Kā zināms, vēl iepriekšējā nedēļā Lumumbam bija ievērojamas grūtības valdības koalicijas izveidošanā, jo pārējās partijas attieķās ar viņu sadarboties. Jau no Kongo valdību sagaida grūts uzdevums nostabilizēt savu valsti, kā arī pakļaut savai kontrolei vairākas provinces, kuŗās opozicijas vaditāji pārejas laikā nodibinājuši savas valdības.

Mēģinot sastādīt pirmo Kongo kabinetu, spēcīgākās partijas vaditājs Lumumba atdūrās uz spēcīgu pretestību pārējās partijās. Kabineta sastādīšana un uzticības izteikšana Tautas sapulcē viņam izdevās tikai tādēļ, ka pēdējā brīdī panāca vienošanos ar Abako partijas vaditāju Kasavubu, kā izlīdzinājumu piedāvājot viņa kandidātūru prezidenta amatam. Līdz ar to ir pipildījies kā paša Kongo iedzivotāju, tā arī beļģu pārvaldes iecerējums panākt abu spēcīgāko partiju koalīciju.

MASKAVAS PILSĒTAS DELEGĀCIJA TORONTO

Maskavas pilsētas delegācija tās galvas, Nikolaja Bobrovņikova vadībā savā Kanadas apmeklējumā no Otavas ieradās Toronto. Zīmīgā kārtā, citu svarīgāku uzdevumu dēļ Toronto pilsētas galva N. Filips nemaz nebija savā rezidencē. Maskaviešus pieņēma kontroliere Dž. Ņūmene (Newman), kas ar Maskavas pilsētas galvu apmainījās dāvanām un viena pati kārtoja komūnistu pārstāvju pieņemšanu.

Izbraukuma laikā uz Niagaru, kāda lietuviešu jaunieša sviesta ola trāpīja Bobrovņikovu, kad tas pozēja fotografiem. Jaunietis atlaists no apcietinājuma pret 200 dolaru drošību.

NEVAJADZĪGS IZLĒCIENS

Pagājušajā nedēļā Ženēvā, kur notika starptautiskā strādnieku organizāciju sanāksme, Austrālijas delegācija atstāja sapulci, kad katedrā kāpa Dienvidafrikas strādnieku pārstāvis, lai izteiktu protestu par balto nežēlībām Dienvidafrikā.

Šis izlēciens no austrāliešu puses ir pilnīgi nevietā, jo arī Austrālijā melnie ir tikai otrās šķiras pilsoņi, kuŗiem nav piešķirtas visas pilsoņu tiesības. Melnie Austrālijas kontinentā ir krīsti, vairumā evaņģeliski - luteriskās baznīcas locekļi. B.p.l.

AN PRASA NO IZRAĒLAS GANDARĪJUMU ARĢENTĪNAI

Apvienoto Nāciju Drošības padome savā 23. jūnija sēdē ar astoņām balsīm, atturoties divām, pieņēma rezolūciju, kuŗā Izraēlas rīcību nacista Eichmana nolaupīšanā no Arģentīnas territorijas kvalificēja kā nelegālu, tomēr tieši neprasot viņa izdošanu atpakaļ. Balsošanā Polija un Padomju Savienība atturējās, bet pati Arģentīna, kā ieinteresētā, balsošanā nepiedalījās.

Izraēlai uzlika par pienākumu dot gandarījumu Arģentīnai tās suverēnitātes aizskaršanas gadījumā. Arģentīnas pārstāvis Amadeo tieši neprasīja Eichmana izdošanu, norādot, ka līdz ar rezolūcijas pieņemšanu abu iejaukto valstu ziņā ir rast samierināšanās veidu. Anglijas un ASV pārstāvji paskaidroja, ka viņi nesaskata iemeslu Eichmana izdošanai.

Pēdējās ziņas no Hāgas Holandē vēstī, ka Izraēlas ministru prezidents Ben Gurions galīgi izšķīries Eichmanu Arģentīnai neizdot.

ATBRUŅOŠANĀS SARUNAS STRUPCEĻĀ

Ženēva. 10 valstu pārstāvju atbruņošanās sarunas Ženēvā pagājušās nedēļas vidū pēkšņi nonāca strupceļā, komūnistu pārstāvjiem apvainojot Rietumus mēģinājumā konferenci izjaukt.

Trešdienas sēde ilga tikai 2 minūtes. Tūlit pēc tam komūnistu bloka pārstāvji izdeva paskaidrojumu, sūdzoties, ka ASV un to sabiedrotie nemaz neesot ieinteresēti sarunās, bet tikai mēģinot tās vilkt garumā līdz galīgam apsikumam. Rietumu valstu delegāti esot atteikušies diskutēt Pad. Savienības priekšlikuma pamatdomu, bet paši neesot devuši nekādus priekšlikumus un neesot arī atbildējuši uz uzdotajiem jautājumiem

Rietumvvalstu pārstāvji šo uzbrukumu atspēkoja, norādot, ka vēl arvien gaidot komūnistu bloka atbildes uz vairākiem svarīgiem atbruņošanās kontroles jautājumiem.

Komūnistu bloka apsūdzība Rietumu novērotājiem liek domāt, ka Padomju Savienība atbruņošanās sarunās Ženēvā vairs nav ieinteresēta un grib panākt visu šī jautājumu kompleksa aprspriešanu Apvienotajās Nācijās.

Nedēļas otrā pusē angļu un ASV delegāciju vadītāji apmeklēja savas galvaspilsētas, lai konsultētos ar valdībām par sarunu turpinājumā ieņemamo viedokli. Atceļā no Vašingtonas ASV delegācijas vaditājs F. Ītons ieradīsies Londonā, lai saskaņotu viedokļus ar Angliju.

NEMIERI TIBETĀ

ZIŅAS NO NEPALAS GALVASPILSĒTAS KATMANDU UN JAUNDELHI VĒSTĪ, KA TIBETAS DIEVIDRIETUMOS JAU DIVI NEDĒĻAS LIELĀKI SARKANĀS ĶĪNAS ARMIJAS SPĒKI MĒĢINA APSPIEST TIBETIEŠU PARTIZĀNU SACELŠANOS

Nemieri vispirms sākušies Šekardzongā un Sakā, pēc tam pārsviežoties uz Parkhu ievērojamu atbalsta punktu Sinkiangas-Lhasas ceļā, svarīgas Ķīnas armijas maģistrāles Tibetā, malā. Parkhā atrodas ievērojams hindu templis, kuŗu ik gadus apmeklē lieli svētceļotāju bari no Indijas. Pagājušajā nedēļā ķīniešu pārstāvji brīdinājuši Indijas valdību atturēties no Parkhas apmeklēšanas nedrošo apstākļu dēļ.

Nemieru apspiešanai ķīnieši sākumā Parkhas apgabalā pulcēja kaŗaspēku 2.500 vīru apmērā. Tas tomēr bija par vāju, un tā pēdējās dienās pievilktas vēl 10 divizijas. Indiešu avoti ziņo, ka centrālajā Tibetā partizāni pilnīgi iznīcinājuši Šekaras garnizonu.

Indijas armijas stāba priekšnieks, atgriežoties no inzspekcijas brauciena gar ziemeļaustrumu robežu, izteicās, ka indiešu armija šajā pierobežā pārvalda stāvokli. Ķīnas pusē esot koncentrēti ievērojami armijas spēki.

Sakarā ar Tibetas nemieriem pēdējā laikā palielinājies arī tibetiešu bēgļu skaits Indijā, jūnijā tas pārsniedzis jau tūkstoti.

JAUNA ĒRA ASV UN JAPĀNAS ATTIEKSMĒS?

Drošības līguma ratificēšana ASV un Japānas starpā politiskajiem novērotājiem liek secināt, ka abu valstu savstarpējās attieksmēs tomēr būs ievērojama virziena maiņa, jo sevišķi no Japānas puses. Šķiet, pagājis laiks, kad Japāna padevīgi sekoja ASV ārlietu politikai. Ministru prezidenta Kiši nedemokratiskā izrīcība līguma apspriešanas gaitā abos parlamenta namos lika ieņemt uzbrukuma līniju ne tikvien sociālistu opozicijai, bet arī šķietami neitrālajam centram. Lielie nemieri un ģenerālstreiks bija rēķins Kiši valdībai, un nākošais valdības galva vēl ilgi saņems pārmetumus un negribot palielinās opozicijas spēkus.

Sociālistu opozicija noteiktā veidā paskaidrojusi, ka tā jauno drošības līgumu neatzīst un arī neatzīs. Bet lai iespētu to revidēt, vai atcelt, ir nepieciešams uzvarēt nākošajās vēlēšanās. To iznākumu grūti paredzēt.

Japānas labā spārna partijās valda zināms sarūgtinājums, ka ASV neapzināti stiprina komūnisma pozicijas, apvainojot japāņus esam līdzīgus komūnistiem. Šādos apstākļos arī mērenākais sociālists kļūst aktīvs, un strādājošās masas loceklis jau tiras spitības un nacionālā lepnuma dēļ lēnām pieņem kreisu noslieci, arvien vairāk tuvinādamies komūnistiem. Protams, samāksātie Maskavas un Pekingas aģenti izmanto ikvienu Rietumu kļūdu un iekšējo saskaldi savu mērķu sasniegšanai. Pēdējo vārdu tuvākajā laikā tomēr teiks Japānas tauta pati. Tas tad arī būs izšķirīgais faktors Tālo Austrumu nākotnē.

SEŠI LIKTENĪGI JAUTĀJUMI DIKTĀTORAM

Atklāta vēstule Chruščevam, ko nolasīja Baltijas tautu federācijas vārdā Otavā š. g. 18. jūnijā

PSRS PREMJĒRAM N. CHRUSČEVAM

Pasaule un Jūs zināt, ka šai mēnesī ir kāda gadskārta. Padomju Savienības armija pirms 20 gadiem okupēja neatkarīgās demokratiskās republikas: Igauniju, Latviju uń Lietuvu.

Kā nekad nav legāla pamata kaimiņu zemju okupēšanai, tā arī šinī gadījumā tāda pamata nav. Izņemot, protams, nepārtraukto komūnisma ekspansiju. Brīvo rietumu demokratiju valodā runājot, kā Jūs tirī labi zināt, šādas akcijas tiek sauktas par agresiju.

Mums ir zināms, ka Jūs, pārņemot vadību Padomju Savienībā, solījāt rūpēties par mieru un taisnību.

Vadoties ar Rietumu demokratiju nostāju, kam mēs arī pievienojamies, mēs Jums gribētu aizrādīt, ka Jums būtu jāatzīst dažas kļūdas, ko Jūs pielaižat.

Atzīmējot šo 20 gadu okupāciju, mēs lūdzam Jūsu atbildi uz dažiem jautājumiem:

1. Kad Padomju Savienība atstās okupēto Baltijas valstu territoriju?

2. Kad Padomju Savienība atbrīvos visus deportētos un ļaus tiem atgriezties savā zemē?

3. Kad izbeigsit diskrimināciju Baltijas valstīs, līdz ar to ļaujot cilvēkiem dzīvot savās zemēs?

Kā Jūs paši zināt, tagad tur ir daudzi ierobežojumi.

4. Kā Jūs to izskaidrojat, ka Baltijas valstu īstie pārvaldītāji ir krievi, bet ne vietējie komūnisti?

5. Kā Jūs to izskaidrojat, ka skolās lieto krievu valodu un ka gadu no gada palielinās grāmatu un laikrakstu skaits krievu valodā? Tie, kas Rietumu demokratijās neatzīst Padomju Savienību, šeit, Rietumos, saka, ka Jūs vēl aizvien „brīvprātīgi" deportējat nacionāli domājošus un to vietā šais zemēs novietojat krievus.

6. Kāpēc jūs aizliedzāt publicēt laikrakstus ebreju valodā? Vai tas nozīmē to, ka tiks arī aizliegts laikrakstus publicēt igauņu, latviešu un lietuviešu valodās?

Mēs ceram, ka Jums būs tik daudz laika, lai atbildētu uz šo vēstuli, jo kā jau jūs paši labi zināt, visas tautas, ieskaitot igauņus, latviešus un lietuviešus, vēlas dzivot savās zemēs, kur būtu brīvība, kārtība, kur tautas pašas varētu izvēlēt savas valdības bez svešu varu starpniecības. Kā visa pasaule, tāpat arī Jūs, kungs Chruščev, zināt — šodien Baltijas valstis tas tā nav.

(Baltijas tautu federācijas Kanadā uzdevumā vēstuli nolasija J. Goba).

Jaunkanadieši rādīs priekšzīmi kanadiešiem

Tā kā kanadieši pēdējā laikā piešķir maz vērības Dominijas dienas atzīmēšanai 1. jūlijā, Mutual Cooperation League ir noorganizējusi gājienu, līdz ar attiecīgiem saukļiem, kas galvenokārt domāti, lai parādītu kanadiešiem, ka šādas dienas ir jāatzīmē, lai tautā radītu lielāku respektu pret tik svarīgām svinamām dienām, kāds ir 1. jūlijs Kanadas iedzivotājiem.

Cik vērojams, kanadieši šai dienā pievērš ļoti maz vērības, jo viss lielais vairums brauc ārā piknikot, zvejot u.t.t. Līdz ar to jaunkanadieši šogad grib parādīt priekšzīmi, reizē aicinot visus etnisko grupu iedzivotājus dzīvi piedalīties šīs dienas svinību norisē. Vēlams arī latviešiem piedalīties šai demonstrācijā.

Gājiena sākums nolikts 1. jūlijā, plkst. 10.30 Christie Pits parkā (Bloor un Christie), pēc tam gājiens turpināsies uz Parlamenta ēkām, kur notiks plašs mītiņš ar kāda iespaidīga kanadieša uzrunu.

Lietus gadījumā gājiens nenotiks, bet ir paredzēts mītiņš — 1407 Dundas St., W. (Slovak National Hall), plkst. 8-os vakarā.

NATO PĀRSTĀVIS TORONTO

Franču ģenerālis, senātors Antuāns Betuārs (Antoine Bethouart) 25. jūnijā ieradās Torontō, kur sniedza ziņojumu preses pārstāvjiem Lord Simcoe viesnīcā.

NATO parlamentāriešu 1960. g. konferences prezidents galvenokārt uzsvēra, ka saspīlējums Rietumu demokratiju un Padomju Savienības starpā pastāv ne tikai militārajā, bet jo sevišķi saimnieciskajā plāksnē. NATO pārstāvis tālāk norādīja, ka viņam bijusi izdevība redzēt pašreizējos dzives apstākļus Ungārijā un Čechoslovakijā, no kā viņš secina, ka aiz dzelzs aizkara dzīve nekad nevar līdzināties dzīvei Rietumos, jo Pad. Savienībā nenoliedzami valda terrors un apspiestība.

Rabīni prasa Eichmana tiesāšanu

Amerikāņu žīdu rabīnu centrālais kongress Deitroitā pieņemtajā rezolūcijā prasija stingru nacika Eichmana sodīšanu.

Kongresā piedalījās apmēram 700 garīgo vaditāju, pārstāvot apmēram vienu miljonu reformēto žīdu ASV un Kanadā.

Baltiešu sporta svētkos Toronto (Kanadā) Latvijas ģenerālkonsuls R. N. Braisons pasniedza balvu basketbolā uzvarētāju pārstāvim lietuvietim A. Venckum. J. Kreiļa uzņ.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
tenaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

CĪŅAS TAKTIKA

P. DREIMANIS

Latviešu trimdinieku salme, kas vēl interesējas par savu dzimteni un cer tajā atgriezties ir vienis prātis, ka jācīnās par Latvijas brīvvalsts atjaunošanu. Bet kā to panākt, kāda taktika būtu vislietderīgākā, par to nav vienprātības. Kādā periodiskā izdevumā apšaubīta pat nopietna pieeja šim jautājumam un nokritizēti līdzšinējie cīņas paņēmieni, izņemot demonstrācijas un protesta mītiņus. Vēl divos jautājumos trimdinieki, šķiet, varētu saprasties: pirmkārt, latvieši saviem spēkiem vien nespēj atbrīvot dzimteni; otrkārt, neviena valsts tās dēļ vien neciņīsies. No tā jāsecina, ka latviešu trimdiniekiem jāatrod atbalstītāji cīņās par savas dzimtenes atbrīvošanu, tos pārliecinot, ka komūnisms apdraud arī viņu brīvību.

Minētie protesta mītiņi un demonstrācijas lietderīgi tikai daļēji. Tie gan vērš svešnieku uzmanību uz latvju tautai nodarīto pārestību, bet viņus nepārliecina par brīvajai pasaulei draudošajām briesmām, atstājot nenoskaidrotu vai tikai starp citu skārtu jautājumu par vietējās dzīves pārveidošanu pēc Padomju Savienības parauga. Ja uz to arī tiek aizrādīts, tad līdzšinējie pieredzējumi liecina, ka Kanadas un ASV pilsoņi tam netic, bieži vien nosakot vai pie sevis nodomājot: viņi dzen propagandu.

Lai šādu pretestību salauztu, trimdiniekiem jāiegūst vietējās sabiedrības uzticība. Tas izdarāms dažādos veidos, vislabāk panākot darba biedru uzticību un uzturot kontaktu ar populārākiem sabiedrības locekļiem tādos jautājumos, kuriem nav sakara ar pretkomūnistisko kustību, bet gan dod iespēju pārliecināt attiecīgās personas, ka nav iemesla immigrantiem neuzticēties, pat vairāk — iedvest viņiem cieņību pret sevi un, varbūt, pat panākt sugestējošu ietekmi. Pēc tam izdevīgā brīdī, kuru tagadējā starptautiskajā situācijā netrūkst, jau iespējams iesākt šīs personas informēt par komūnistu rīcību, pakāpeniski pārejot uz viņu ideoloģiju un vēlēšanos panākt vispasaules sociālogisko revolūciju.

Minētā taktika dod iespēju ikvienā sabiedrībā iegūt labvēļus, kas savu tautiešu vidū pamazām vervē pretkomūnistiskās kustības atbalstītājus gan vārdiem, gan rakstiem, gan līdzekļiem. Tad arī demonstrācijām un protesta mītiņiem ir lielāka nozīme, jo vietējie pretkomūnistiskās kustības dalībnieki savus tautiešus spēj vieglāk informēt un pārliecināt nekā svešie iecelotāji. Šī taktika, bez šaubām, prasa zināmu veiklību un ilgāku laiku, bet ar to iespējams panākt tādus rezultātus, kādus ar citiem cīņas paņēmieniem grūti sasniegt, neaizmirstot tikai allaž vietējās sabiedrības intereses un brīvību. Tām jābūt degpunktā kā uzticības iegūšanas paņēmienos, tā arī informācijā par komūnismu un šīs mācības sekotāju rīcību.

Lai aplūkojamā taktika dotu pēc iespējas labākus panākumus, immigrantiem vajadzētu labi pazīt tās personas, ar kurām viņiem darīšana, neaizskarot viņu intereses; piem., sarunās ar lielfirgotājiem nevajadzētu runāt par komūnistiskām zemēm, kurās iespējams novietot viņu valsts ražojumus, bet gan par komūnistisko ideoloģiju un tās reālizēšanas sekām. Tad sarunu partneris, kura personīgās intereses netiek skartas, vieglāk nonāk pie secinājuma par komūnisma reālizēšanas nevēlamību. Tādos apstākļos dažreiz iespējams runāt par komūnistisko valstu saimnieciskām grūtībām, pārtraucot ar tām sakarus.

Turpretim skaļi asā uzstāšanās mazo valstu emigrantiem nekā nevar dot, jo viņiem ir vāja aizmugure, nav tādu spēku, kas varētu pamudināt apbrunotās valstis ievērot labi domātos aizrādījumus, bet, kā jau minēts, šo valstu valdības immigrantu interešu dēļ vien nenaidosies ar komūnisma zemēm. Tāpēc vispirms jāpanāk ar aplūkojamo taktiku attiecīgās sabiedrības nostāja pret komūnismu. Tad arī tās valdība būs spiesta mainīt savu izturēšanos starptautiskās attiecsmēs. Protams, visa sabiedrība nekad neprasīs tās maiņu. Pietiks ar iespaidīgāko finanču aprindu nostāju, kurām arī draud vislielākās briesmas no komūnisma kā saimnieciskajā laukā, tā arī personiskajā ziņā.

Izceļot personīgā kontakta taktiku pretkomūnistiskā kustībā, nav jāizbeidz visi citi cīņas paņēmieni. Tā kā cilvēki ir ļoti dažādi, tad var būt sekmes arī tām iedzīvotājiem, kas īpaši piemērots attiecīgai personai, neuzbāzoties ar to citiem, kam tādu spēju nav vai kas vispārējā situācijā nerunā par labu viņa izvēlei. Kas var, lai cīnās ar spalvu; kam labas runas dāvanas, lai neaizmirst pieņākumu pret savu tautu; kas labs organizātors, lai pulcina cīnītājus. Bet ikvienam trimdiniekam dotā iespēja tuvinātīes darba biedriem un citiem pilsoņiem, tos informējot un ietekmējot.

LENC ZVIEDRU JAUNIEŠUS

SARKANIE „JAUNIEŠU PĀRSTĀVJI" STOKHOLMĀ

Stokholmā. (LZA) „Kultūras un kaimiņvalstu labu sakaru uzturēšanai", patlaban Zviedrijā viesojas 24 Ļeņingradas jaunatnes organizāciju (lasi komsomola, red.) vadītāji. Tie ir zviedru jaunatnes organizāciju viesi un uzturēsies apm. 10 dienas. Grupas vadītājs — jurists Nikolajs Panovs, kas ir Ļeņingradas pilsētas komsomola viceprezidents, zviedru preses pārstāvjiem norādīja, ka delegācijas uzdevums esot iepazīstināt zviedru jaunatni un vispār zviedrus ar Padomju Savienības jaunatnes audzināšanas darbu. Šī būšot pirmā reize, kad netikšot skarta politika. Krievijā jaunatnes organizācijas esot pilnīgi apolitiskas (?!!!), patstāvīgas un no valsts neatkarīgas. Jaunatni nespiežot iestāties šais organizācijās. Nekādas nodevas vai biedru kartes dalībniekiem neesot. Līdzekļus organizācija iegūstot no arodbiedrībām. Jaunatnes darbības ideoloģija galveņokārt izpaužoties par „brīvību un mieru tautu starpā" (!!!).

Pirms dažām nedēļām Ļeņingradā vienā no jaunatnes organizācijām bijis priekšlasījums „Baltijas jūra — miera osta" un uz šo priekšlasījumu ieradušies pāri par 3.000 jauniešu, starp tiem bijuši redzami arī daudzi zviedri — tūristi, kas patlaban viesojoties Ļeņingradā. . . .

Nav mūsu nolūks tuvāk atreferēt visus tos melus, ko šis Padomju Savienības Jaunatnes organizāciju „speciālists" pauž, vienīgi jākonstatē bēdīgākā parādība, ka zviedru lielās preses žurnālisti simtām rindu garos rakstos pauž savu laikrakstu slejās nepatiesību, ko lasa ne vien zviedru jaunatne, bet arī — trimdas latvieši.

Ne pirmoreiz vien zviedru prese neapzinīgi ar šādiem rakstiem izdara lielāko pakalpojumu propagandai, kas nav ar naudu samaksājama. Lai vēl vairāk „padziļinātu kultūras sakarus" un labas attiecības starp abām valstīm, 14. jūlijā uz Padomiju dosies 24 zviedru jaunatnes vadītāji, kas 2 nedēļas mācīsies, kādā garā būtu audzināma arī zviedru jaunatne.

DEVIŅDESMIT ASTOŅI NO SIMTA

Sv. Katarīnes latviešu skolas mācību nobeiguma dienā skolotāji un vecāku padomes pārstāvji paraksta liecības un „savelk galus" skolas darbam. Uzņēmumā no labās: I. Vīksne, A. Francis, skolas pārzine A. Ķipe, M. Masīte un K. Ķipis. Otrā dienā, izbraucienā zaļumos, skolas jaunākie audzēkņi izmēģina spēkus virves vilkšanā. J. Liģera uzņ.

Sekmīgs St. Katarīnes latviešu skolas mācību gads

Procentuāli visaugstāko skolēnu skaitu — 98% no visiem pilsētā un apkārtnē dzīvojošiem latviešu bērniem var uzrādīt Sv. Katarīnes latviešu skola. Nenogurstošā darbā mācot mūsu jauno audzi, sirdsdedzi un pašaizliedzības priekšzīmi parādījuši mūsu skolotāji. „Tā ir cēla zīme turpmākajam darbam, kam nav beigu, bet ir tikai turpinājums," savā īsajā uzrunā skolas nobeiguma aktā pasvītroja vecāku padomes pr-dis A. Francis. „Mēs esam lepni ar savu svaigo skolotāju sastāvu, kas visi gados ir jauni un paši beiguši latviešu skolas trimdas gaitās, bet skolas pārzine A. Ķipe un skolotāja M. Masīte savu izglītību guvušas Kanadā, beidzot skolotāju kolledžu Hamiltonā, un strādā par skolotājām kanadiešu skolās. Tikai ar vecāku atbalstu un lielisko sadarbību mūsu skolas gads varēja būt tik sekmīgs. Pat lielajā snieguteni, kas aizvadītajā ziemā smagi skāra Sv. Katarīnes, latviešu skolas audzēkņi bija ieradušies pilnā sastāvā," pastāstīja vecāku padomes pr-dis.

Skolas mācību nobeiguma sarīkojumā 18. jūnijā skolas audzēkņi pārzines Ausmas Ķipes vadībā sniedza skolas mācību norises paraugstundu, interesanti veidā rādot vecākiem un viesiem, kā norit darbs latviešu skolā. Bērni savu darba skati sāka ar rīta lūgšanu māc. J. Prauliņa vadībā. Audzēkņi apdāvināja savus skolotājus krāšņiem ziediem. Otrā dienā (svētdienā) skola devās kopīgā izbraucienā uz Kvinstonas parku. Bija jautrības sacensības lēkšanā maisos, virves vilkšanā, sporta spēlēs, kā arī kopīgs azaids. Visvairāk skatītājus uzjautrināja „lielo" sacensība, kad spēkus virves vilkšanā pārbaudīja skolotāji, sacenšoties ar vecāku padomes sastāvu. Lai sadraudzība ar latviešu skolu turpinātos arī mācību brīvlaikā, vecāku padome izplānojusi vasaras vidū izbraucienus autobusos uz Ērī ezera līčiem.

J. Liģers

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

I. Andrejsons, C. L. U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

DV VANADŽU KOPAS PRIEKŠNIECI A. INDĀNI GODINOT

Pēc 9 darbības gadiem no čikāgas DV Vanadžu kopas priekšnieces darba aizgājusi kopas čaklā darbiniece Aneta Indāne. Šajā sakarībā, 18. jūnijā sapulcējās viņas tuvākie līdzgaitnieki un cienītāji, lai pabūtu kopā ar darbinieci, kas kopš brīvās Latvijas laika savus spēkus ziedojusi kara invalidu aprūpes darbam Rīgā, bet, nonākot bēgļu gaitās ASV, noorganizējusi Vanadžu kopu, kura jo čakli vēca līdzekļus ar dažāda veida sarīkojumiem. Ja DV varējuši tik labi īstenot savus uzdevumus palīdzības darbā, tad tur liels nopelns ir tieši Vanadžu kopai. To arī atzīmēja šī vakara vadītājs Ed. Silavs apsveikšanas runā.

Plkv. P. Dardzāns, kavēdamies pie A. Indānes nesavtīgā darba cēliena, novēlēja viņai nezaudēt darba prieku sabiedriskā laukā arī turpmāk. No laikrakstiem „Latvija Amerikā", „Latvija Vācijā" un no Kultūras biroja Čikāgā sveicināja O. Krolls, īsā uzrunā izsekojot A. Indānes darba gaitām kopš Latvijas laikiem.

K. Stroda un aktrise Māra Antēna deklamēja dzejas, izpelnoties kuplā dalībnieku skaita lielu piekrišanu. Plkv. R. Poruks, kā bij. DV apvienības priekšnieks, pateicās Indānei par lielo darbu organizācijas labā un ar balvu un ziediem sveica veco strēlnieku Jāni Tumu, kam 19. jūnijā piepildījās 65 gadi. Ziedus un piemiņas balvu kā pateicību pasniedza arī A. Indānei. J. Tums ir ļoti čaklš sabiedrisks darbinieks, kas jau Latvijā vadījis Latvijas Kultūras veicinā. šanas biedrības sava novada nodaļu. Tā šajā vakarā satikās vecie kultūras darbinieki, kavējās atmiņās un pārrunāja jaunus rosinājumus.

A. Indāne pateicās par šajā vakarā un viņas darba gaitās parādīto atsaucību un sirsnību, kuru nekad neaizmirsīšot.

Par kuplo azaida galdu bija rūpējušās dāmas. Vakars pagāja lielā draudzībā un sirsnībā. —ro.

RENTGENA STARU IEDARBE VĒŽA APKAROŠANĀ

Dr. J. B. Tills no Ontario vēža pētīšanas institūta, uzrunājot Kanadas ārstu apvienības sanāksmi, izteicās, ka pētījumi Ontario vēža institūtā pierādījuši, ka abas — veselās un laundabīgās šūnīņas — ir vienlīdzīgi jūtīgas pret Rentgena stariem. Tāpēc jāpieņem, ka panākumi radioterapijā pie vēža slimniekiem nav sakarā ar šūnīņu starpību, bet gan ar mērķa sasniegšanas nepārtrauktu precizitāti. Radioterapija ir vēža ārstēšanas veids ar Rentgena, kobolta un citu staru palīdzību. Šie stari parasti tiek mērķēti uz laundabīgām vēža šūnīņām, lai tās nonāvētu, tai pašā laikā sargājot veselās šūnīņas no staru iedarbes. Agrāk ārsti domāja, ka radioterapijai ir panākumi tādēļ, ka laundabīgās šūnīņas vairāk jūtīgas pret šiem stariem nekā veselās. Tagad Dr. Tilla pētījumi šajā laukā rāda pilnīgi pretējo. Vēža apkarošanai lietotie stari būtu tikpat nāvējoši veselām šūnīņām, ja pēdējie tiktu raidīti uz veselajām, resp. normālām šūnīņām slimo šūnīņu vietā. Pēdējie pētījumi vēlreiz apstiprina uzskatu, ka lai pastiprinātu radioterapijas efektu, ir nepieciešami atrast kādu ķīmisku līdzekli, kas padarītu laundabīgās šūnīņas vairāk jūtīgas pret Rentgena un kobalta stariem nekā veselās.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

ASS IEROCIS INFORMĀCIJAS DARBĀ.

Organizācija The All-American Conference to Combat Communism jau vairākus gadus izdod mēnešrakstu „Freedom's Facts against communism". Šajā 50 miljonu biedru organizācijā Amerikas Latviešu Apvienība ir pilntiesīgs loceklis un ALA's Centrālās valdes priekšsēdis prof. P. Lejiņš ir šīs organizācijas Padomes loceklis.

Organizācija ir vairākkārtīgi aicinājusi savas biedru organizācijas abonēt un izplatīt mēnešrakstu „Freedom's Facts", lai tas izvērstos par objektīviem faktiem bagātu mēnešrakstu un noderētu par asu cīņas ieroci pret komūnismu. Mēnešraksts ievieto pirmpublicējumus no pārbauditiem pirmavotiem, ar faktiem bez komentāriem. Šāda veida faktu objektīva publicēšana bez komentāriem un brīdinājumiem ir vienā otrā vietā, it sevišķi pie latviešiem, radījusi pārpratumus. ALA's ierosmē un atbalstā šis mēnešraksts tagad tiek piesūtīts iespaidīgiem amerikāņu sabiedrības darbiniekiem, lai viņus pilnīgi informētu par komūnisma īsto seju.

Abonēšanas maksu $3,- gadā pieņem un tuvāku informāciju sniedz ALA's sekretariāts. Būsim aktīvi un modri labas informācijas sagādē plašām amerikāņu sabiedrības aprindām!

Ar ALA's Centrālās valdes lēmumu ALA abonē 200 eks. šī mēnešraksta un iznākošos numurus ik mēnesi izsūta savām organizācijām.

ALA's Centrālā valde ir lēmusi,ka no ALA's organizācijām būtu ievācama atsauksme par šo mēnešrakstu, lai valde varētu uz šo materiālu pamata ieņemt stāvokli šī izdevuma turpmākā atbalstīšanā. Mēnešraksts, kā jau iepriekš aizrādīts, nesniedz faktu novērtējumus, un tas radījis lasītājos no latviešu aprindām dažus pārpratumus.

ALA's sekretariāts lūdz visus šī mēnešraksta saņēmējus iesūtīt sekretariātam iespējami drīzi atsauksmes un šī mēnešraksta novērtējumu, kāds materiāls ALA's valdei būtu ļoti noderīgs apsvērot jautājumu par šī izdevuma turpmāko atbalstīšanu. Sekretariātā vēl nelielā skaitā dabūjami iepriekšējie numuri, kurus uz pieprasījumu bez speciālas maksas izsūtīs.

KRIEVU BEZKAUNĪBA

Ģeografiskā gadā dienvidpola Austrālijas daļā, bez Austrālijas atļaujas, un apejot starptautiskos likumus, „zinātniskos" nolūkos krievi ierīkoja savu bāzi ar nosaukumu „Mirnij".

Tagad austrālieši, pēc ģeofizikā gada beigām, ir samulsuši un nezina, ko darīt ar šo viesi. Visas zīmes rāda, ka krievi nedomā no turienes izvākties.

E.p.a.p.

JAUNIEŠI POŠAS UZ DZIESMU SVĒTKIEM

Indianapoles jaunieši skaita dienas līdz Dziesmu svētkiem un gaida cieminus. Daudz laika un darba tiek ziedots ALJA's stenda sagatavošanai. Šai skatē atsogulosies ALJA's darbība un pulciņu sasniegumi.

Ceļinieka apgāds piedalīsies ar saviem izdevumiem: Jauno Gaitu, Mazputniņu, un Ceļinieka rakstiem jaunatnei. Stends būs novietots Indiana State Fair Grounds Coliseum arēnā un darbosies sestdien, 2. jūlijā, un svētdien, 3. jūlijā.

Sestdien, 2. jūlijā, pl. 2. YMCA's auditorijā N. Illionois un New York ielā, ALJA rīko paneļa diskusiju par temu „Jaunatne un latviski iespiestais vārds." Paneli piedalās prof. P. Lejiņš, Nikolajs Kalniņš, Ģirts Kaugars, Laimonis Zandbergs, Jānis Peniķis un Valdis Muižnieks — ar iespējamiem papildinājumiem.

Galvenie iztirzājamie jautājumi šādi:

Vai mūsu jaunatne lasa mazāk, nekā lasīja jaunatne Latvijā?

Vai mūsu jaunatne lasa mazāk par amerikāņu jaunatni? (Šeit domātā lasīšana kā latviešu, tā citās valodās.)

Vai latviešu jaunatne lasa vairāk citās valodās nekā latviešu valodā?

Vai tāpēc, ka latviešu valoda viņam kļuvusi par svešvalodu, vārdu krājums mazāks nekā vietējā valodā, gramatikas zināšanas mazākas, u.t.t.?

Vai tāpēc, ka lasāmvielas izvēle citās valodās lielāka?

Vai tāpēc, ka citās valodās pati lasīšana padodas ātrāk un arī „sagremošana" ir pilnīgāka?

Kādi būtu citi iemesli un cik tie nozīmīgi?

Kādu latviešu autoru darbi mūsu jauniešus visvairāk interesē un kāpēc?

Cik liela jaunatnes interese par trimdas periodiskajiem izdevumiem?

Kas ir tas, kas latviešu jaunietim ar viņa „divdaļīgo dzīvi" (latviešu un amerikāņu sabiedrībā) saista pie latviešu preses? Kas viņu galvenokārt interesē?

Kādas parādības latviešu presē varētu mūsu jaunatnei likties atbaidīgas?

Kā varētu vairāk jaunatni ieinteresēt lasīt latviešu laikrakstus? Vai skolas te varētu kaut ko darīt pēdējās klasēs?

Kāpēc samērā tik mazs skaits latviešu jauniešu abonē „Jauno Gaitu"?

Par cik šeit varētu būt vainojama latviešu sabiedrības vienas daļas pamatoti vai nepamatoti nelabvēlīgā kritika?

Vai iemesls varētu būt tas, ka „Jaunā Gaita" nav specifiski jaunatnes, bet gan jauno autoru žurnāls?

Kādam vajadzētu būt ideālam jaunatnes žurnālam?

Kas ir darāms, lai mūsu jaunatne vairāk pievērstos latviski iespiestajam vārdam?

Vai latviešu skolām, iemācot bērnus labi lasīt latviešu valodā un radot interesi par mūsu rakstniekiem, jautājums ir jau atrisināts?

Cik liela loma te ir piemērotai lasāmvielai agrā jaunībā? Kā bērnu žurnāls „Mazputniņš" vērtējams šinī nozarē?

Kā ir nostādīts vidusskolu un pēcvidusskolas vecuma jaunatnes literatūras jautājums? Kā vērtējami „Ceļinieka raksti jaunatnei", „Tālavas Taurētājs" un citi specifiski šai lasītāju grupai domātie izdevumi?

AIZVESTO PIEMINAS SARĪKOJUMS ADELAIDĒ

Dienvidaustrālijas baltiešu padome svētdien, 12. jūnijā, sarīkoja plašu aizvesto pieminas dienu pilsētas valdes namā. Piedalījās igauņu, latviešu un lietuvju koši un solisti. Atsevišķi par lielo traģēdiju 1941. gadā runāja federālā parlamenta deputāts Vilsons. Būdams austrālietis, viņš tomēr pilnīgi izpratis krievu noziedzīgo rīcību un neskopojās vārdiem, nosodīdams viņu nelietības. Tai pašā laikā Vilsons izsacija cerību, ka baltieši atgūs brīvību, jo tautu apspiešana ilgi nevar turpināties. Zāle un galerija bija apmeklējāju pārpildītas. Iespaidīgajā demonstrācijā pret krieviem piedalījās arī daudz austrāliešu.

B.a.v.

KANADĀ

TORONTO

● Drēbnieku amata meistars Valdemārs Aditājs atvēris Dāmu un kungu drēbnieku darbnīcu un veikalu (Aditājs Custom Tailors Company.

Pieņem dāmu un kungu apģērbu pasūtinājumus, kā arī drēbes labošanai. Veikals atrodas ļoti izdevīgā satiksmes vietā — var noklūt ar King, Dundas, Bloor un College ielu dzelzceļiem. Veikala adrese: 2218 Uundas St. W. (pie Dundas, Roncesvalles un Bousted ielu krustojuma). Telef.: LE 4-2526.

● Sakarā ar drīzajām LNAK padomes vēlēšanām uz pirmo sēdi bija pulcējušies vēlēšanu komisija, kurā piedalījās 9 organizāciju pārstāvji: J. Grīslis un A. Rožkalns (LNAK), J. Rolavs (ev. - lut. Sv. Jāņa draudze), A. Sproģis (1. ev. - lut. draudze), O. Kļavenieks (DV), N. Pētersons (TLB), Alma Siliņa (Gaidu jenda), J. Deksnis (Skautu jenda), K. Kārkliņš (LSOA). Sēdi vadīja J. Grīslis, kas arī ziņoja, ka LNAK padome izraudzījusi viņu par vēlēšanu komisijas priekšsēdi. Pārējos vēlēšanu komisijas amatus sadalīja šādi: A. Rožkalns (pr. v.), J. Deksnis (sekretārs), A. Siliņa (sekr. v.). Iepazīstoties tuvāk ar padomes vēlēšanu instrukciju, vēlēšanu laiku noteica no 22.—31. oktobrim, par balsu skaitīšanas dienu nosakot 13. novembri. Kandidāti piesakāmi līdz 20. augustam, rakstot vēlēšanu komisijas priekšsēdim uz adresi: Latvian National Federation in Canada, P.O. Box 285, Terminal „A", Toronto 1, Ont.

Par vēlēšanām savlaicīgi informēs draudzes un organizācijas, piesūtot tām īpašus apkārtrakstus, kā arī lūgs talkā draudzes un organizācijas piesūtīt saviem biedriem vēlēšanu materiālus. Pārrunāja arī citus tehniskas dabas jautājumus un nolēma, ka vēlēšanu materiālu (aploksnu, kandidātu sarakstu u. c.) sagatavošanas darbi nododami sagatavot latviešu spiestuvēm.

K.

DAŽOS VĀRDOS KANADĀ

Kāda mīklaina persona pagājušā nedēļā Kvinsvilles farmā ar vairākiem šāvieniem nogalināja Marianu Begšavu un viņas draugu Harisu Kivellu. Ontario provinces policijai vēl nav izdevies sadzīt pēdas noziedzniekam.

ASV laikrakstu redaktori (skaitā ap 26) viesojoties Toronto izteikušies, ka Ontario province viņiem sagādājusi patīkamu pārsteigumu ar savām skaistajām vietām un saimniecisko uzplaukumu.

Leonards Ede, kas apsūdzēts Mardžorijas Skotes noslepkavošanā un viņas mirstīgo atlieku pārsūtīšanā kastē uz Ņūfaundlendu, pagājušajā nedēļā stājās Toronto tiesas priekšā. „Viņam nebija nekā ko teikt," rakstīja Toronto rīta laikraksts „The Globe and Mail." Tiesas spriedums sekos šī mēneša beigās.

Federālās valdības transportdepartments pasūtinājis piecas ASV Lockheed dzeta lidmašīnas Kanadas gaisa satiksmes vajadzībām. Savienotās Valstis apsolījušas lidmašīnas piegādāt līdz nākošā gada sākumam.

Frederika G. Gardinera eksprezeļš Toronto vietām tiks būvēts pēc Čikāgas parauga, t.i. uz dzelzsbetona stabiem. Gaisa konstrukcija pāri Loblava noliktavām, kur vajadzēs izlietot 2000 tonnu dzelzs, pilsētai izmaksās ap 968.000 dol.

Montreālas tiesnesis Paskals Lašapels sodījis grāmatu veikala īpašnieku J.Rodiku ar $50,- naudas sodu par „aizliegtās literatūras pārdošanu. J. R. esot tirgojies ar žurnāliem, kuŗos bijis „par daudz" kailuzņēmumu. Starp 535 pārdotiem žurnāliem daudzi bijuši mākslas un foto izdevumi.

Toronto transportkomisijas pr-ža v. Alans Lamports domā, ka 10.000.000 dol. būs nelietderīgi ieguldīti, ja Toronto apakšzemes dzelzceļa plāns tiktu grozīts vai galīgi atcelts.

Manitobas provinces valdība nolēmusi pieprasīt federālajai valdībai izdevīgākus nodokļu maksāšanas noteikumus, kad visu provinču pārstāvji sanāks uz kopīgu konferenci, kas notiks no 25.-27. jūlijam.

Nesen izdarītajā aptaujā žurnāls „Maclean's" noskaidrojis, ka lielais vairums kanadiešu balsotu par demokratiem resp. Adlaju Stīvensonu, ja viņiem būtu balstiesības nākošajās ASV prezidenta vēlēšanās.

JAUNA BALETA

VERAS KEIŠAS BALETSKOLA

Disciplīna un laba skola ir divi svarīgi faktori baleta mākslā, bez kuriem nav iedomājami panākumi, kādus uzrādīja Veras Keišas baletskola savā 9. gadskārtējā audzēkņu vakarā, kas notika pirmoreiz Itona auditorijā.

Visas deļas bija rūpīgi iestudētas un choreografiski izteiksmīgas. Pat skolas visjaunākie audzēkņi attestējās priekšzīmīgi. Programmas pirmajā daļā sevišķi izcēlās Daira Sproģe, Dace Priedīte un Reinis Kups. Dairas stiprākā puse ir rotaļīgā tehnika un ritmiski precīzais izpildījums visgrūtākajās deļās. Pēdējos gados vēl nākusi klāt mākslinieciskā ekspresija. Mazā Daira šīni vakarā debitēja arī kā choreografe ar teicami iestudēto solo deju „Pavasara balsis." J. Strausa mūzika bija īsti atbilstoša Dairas dejiskajam domu pavedienam. „Mazā Pfeifere," kā Toronto baletomaņi nodēvējuši Dairu Sproģi, jo patikami pārsteidza ap 600 skatītājus ar Šopēna „Putnu" (atkārtojums no pagājušā gada) un grūto „pas de deux" no Minkus baleta „Don Kichots." M. Petipa choreografija ir domāta profesionāliem dejotājiem, un Veras Keišas pārarranžējumā tā īsti atbilda Dairas Sproģes un Reiņa Kupa ļaušanam un artistiskām spējām. Pēdējais izpelnījās skatītāju aplausus ar savu atlētisko stāju, lielisko elevāciju un izteiksmīgo partnerēšanu. Daira šogad pirmoreiz grieza visgrūtākās „fuetes", apliecinot vēlreiz savu lielo talantu un tehnisko gatavību. Kopš šīs izrādes gribētos teikt, ka mazā Daira patlaban ir sasniegusi jau profesionālas dejotājas līmeni.

Otra „zvaigzne" V. Keišas baleta vakarā bija Dace Priedīte, kas nule kā uzsākusi profesionālas dejotājas gaitas. Viņa ar neatlaidību un nesaudzīgu nodošanos baleta treniņiem ir sasniegusi ne-

Dace Priedīte, kas salstīta KNI ieluzvedumam, iepazīstas ar atzīecīgo mūziku skaņu platēs. Foto: A. Kalniņš

parasti augstu par ko katrs ties, redzot Da ansamblos. Pro jā daļā sevišķi liriski-ekspresīv rā- teicams no bija Reinis Ku jaunā dejotāja ar dzīvi nodej „Variācijām." pu dejās D. R pedantisku, pā linieciski sužes ciju. Visu to l arī par technik pēdas, tiras ro jas un vingras

Pirmoreiz bi Annu Kalniņu baleta mākslā, daudz jāstrādā audzēkņiem se manību izpelni menta, kas sav raksturdejās i gludu techniku zikālo iejūtu. latviešu audzēk rā piedalījās na Putniņa, Indra Kiesnera

T. ZELTIŅ

ROMĀN

Fr. Milta v

(55. turpinājums)

Tiklīdz ko Antons bija ieminējies par nos naudas reni, Puķukāposta kundze, kaut gan vēl skatīdamās aizdomīgi, manāmi atmaiga: tu tomēr kaut ko esi pasācis bez manas ziņas. mu tava sieva un kompaņons vai neesmu? mums vienmēr nav bijusi uz abu vārda. To gribētu zināt."

„Kas vienam, tas otram — kā tad citādi, „Kad atkal būs jādabū pa biksēm, tad tu sies pats bez prasīšanas, es zinu."

„Soreiz tā lieta ir droša, pavisam droša. T atzīsi un uzslavēsi manu galvu, kad es tev to izst

Puķukāpostiene beidzot saprata, ka vīrs ir jā zem četrām acim, ka viņam aiz ādas ir kaut kas citam nevienam nav izpaužams. Tādēļ Antonu uz priekšu un gāja pati tam pakaļ uz sa

Aiz segu sienas vairs bija sadzirdami vieniģi čuksti, un Augusts ar jaunu sparu ķurpināja galdu. Viņš bija tik tālu jau iemanījies, ka na neliecās likas un ielida kokā kā sviestā. Jā, bija, ka darbs dara meistaru, domāja Augusts dēja, ka Puķukāposta kundzei laiku pa laikam no mutes kāds stiprāks izsauciens: „Anton, tu Lūdzu, nealzmirsti, ka nometnes policistiem ir gunī. Tu aizbāzisi? Ar ko tu viņiem tos aizbāz tene arī prot visu izošņāt, visus kaktus. Kopā restēm es neiešu, to es tev saku . . ."

Pīsitis pēdējo dēli un apmierināts pārlai pašbūvētā galda virsas plāksnei, kas rādījās puslīdz gluda, Augusts ar īsta meistara lepn atmuguriski kāpās atpakaļ, lai aplūkotu nūģe

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

I. Andrejsons, C. L. U.
41 Muircrest Drive,
DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

DV VANADZU KOPAS PRIEKŠNIECI A. INDĀNI GODINOT

Pēc 9 darbības gadiem no Cikāgas DV Vanadžu kopas priekšnieces darba aizgājusi kopas vaklā darbiniece Aneta Indāne. Šajā sakarībā, 18. jūnijā sapulcējās viņas tuvākie līdzgaitnieki un cienītāji, lai pabūtu kopā ar darbinieci, kas kopš brīvās Latvijas laika savus spēkus ziedojusi kara invalīdu aprūpes darbam Rīgā, bet, nonākot bēgļu gaitās ASV, noorganizējusi Vanadžu kopu, kuŗa jo čakli vāca līdzekļus ar dažāda veida sarīkojumiem. Ja DV varējuši tik labi īstenot savus uzdevumus palīdzības darbā, tad tur liels nopelns ir tieši Vanadžu kopai. To arī atzīmēja šī vakara vadītājs Ed. Silavs apsveikšanas runā.

Plkv. P. Dardzāns, kavēdamies pie A. Indānes nesavtīgā darba cēliena, novēlēja viņai nezaudēt darba prieku sabiedriskā laukā arī turpmāk. No laikrakstiem „Latvija Amerikā", „Latvija Vācijā" un no Kultūras biroja Cikāgā sveicināja O. Krolls, īsā uzrunā izsekojot A. Indānes darba gaitām kopš Latvijas laikiem.

K. Stroda un aktrise Māra Antēna deklamēja dzejas, izpelnoties kuplā dalībnieku skaitā lielu piekrišanu. Plkv. R. Poruks, kā bij. DV apvienības priekšnieks, pateicās Indānei par lielo darbu organizācijas labā un ar balvu un ziediem sveica veco strēlnieku Jāni Tumu, kam 19. jūnijā piepildījās 65 gadi. Ziedus un pieminas balvu kā pateicību pasniedza arī A. Indānei. J. Tums ir ļoti čakls sabiedrisks darbinieks, kas jau Latvijā vadījis Latvijas Kultūras veicināšanas biedrības sava novada nodaļu. Tā šajā vakarā satikās vecie kultūras darbinieki, kavējās atmiņās un pārrunāja jaunus rosinājumus.

A. Indāne pateicās par šajā vakarā un viņas darba gaitās parādīto atsaucību un sirsnību, kuŗu nekad neaizmirsīšot.

Par kuplo azaida galdu bija rūpējušās dāmas. Vakars pagāja lielā draudzībā un sirsnībā. —ro.

RENTGENA STARU IEDARBE VĒŽA APKAROŠANĀ

Dr. J. B. Tills no Ontario vēža pētīšanas institūta, uzrunājot Kanadas ārstu apvienības sanāksmi, izteicās, ka pētījumi Ontario vēža institūtā pierādījuši, ka abas — veselās un laundabīgās šūniņas — ir vienlīdzīgi jūtīgas pret Rentgena stariem. Tāpēc jāpieņem, ka panākumi radioterapijā pie vēža slimniekiem nav sakarā ar šūniņu starpību, bet gan ar mērķa sasniegšanas nepārtrauktu precizitāti. Radioterapija ir vēža ārstēšanas veids ar Rentgena, kobolta un citu staru palīdzību. Šie stari parasti tiek mērķēti uz laundabīgām vēža šūniņām, lai tās nonāvētu, taj pašā laikā sargājot veselās šūniņas no staru iedarbes. Agrāk ārsti domāja, ka radioterapijai ir panākumi tādēļ, ka laundabīgās šūniņas vairāk jūtīgas pret šiem stariem nekā veselās. Tagad Dr. Tilla pētījumi šajā laukā rāda pilnīgi pretējo. Vēža apkarošanai lietotie stari būtu tikpat nāvējoši veselām šūniņām, ja pēdējie tiktu raidīti uz veselajām, resp. normālām šūniņām slimo šūniņu vietā. Pēdējie pētījumi vēlreiz apstiprina uzskatu, ka lai pastiprinātu radioterapijas efektu, ir nepieciešami atrast kādu ķīmisku līdzekli, kas padarītu laundabīgās šūniņas vairāk jūtīgas pret Rentgena un kobalta stariem nekā veselās.

manuskriptus saīsināt.
neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs
astmarka.
lāļiem paraktītajos rakstos izteiktās
koljas viedoklim.

JAUNA BALETA PIRMUZVEDUMS

VERAS KEIŠAS BALETSKOLAS VAKARS ĪTONA AUDITORIJĀ

Disciplīna un laba skola ir divi svarīgi faktori baleta mākslā, bez kuŗiem nav iedomājami panākumi, kādus uzrādīja Veras Keišas baletskola savā 9. gadskārtējā audzēkņu vakarā, kas notika pirmoreiz Ītona auditorijā.

Visas dejas bija rūpīgi iestudētas un choreografiski izteiksmīgas. Pat skolas visjaunākie audzēkņi attestējās priekšzīmīgi. Programmas pirmajā daļā sevišķi izcēlās Daira Sproģe, Dace Priedīte un Reinis Kups. Dairas stiprākā puse ir rotaļīgā tehnika un ritmiski precizais izpildījums visgrūtākajās dejās. Pēdējos gados vēl nākusi klāt mākslinieciskā ekspresija. Mazā Daira šīni vakarā debitēja arī kā choreografe ar teicami iestudēto solo deju „Pavasaŗa balsis." J. Štrausa mūzika bija īsti atbilstoša Dairas dejiskajām domu pavedienam. „Mazā Pfeifere," kā Toronto baletomaņi nodēvējuši Dairu Sproģi, jo patīkami pārsteidza ap 600 skatītājus ar Šopēna „Putnu" (atkārtojums no pagājušā gada) un grūto „pas de deux" no Minkus baleta „Don Kichots." M. Petipa choreogrāfija ir domāta profesionāliem dejotājiem, un Veras Keišas pāraranžējumā tā īsti atbilda Dairas Sproģes un Reiņa Kupa talantam un ārtistiskām spējām. Pēdējais izpelnījās skatītāju aplausus ar savu atlētisko stāju, lielisko elevāciju un izteiksmīgo partnerēšanu. Daira šogad pirmoreiz grieza visgrūtākās „fuetes", apliecinot vēlreiz savu lielo talantu un tehnisko gatavību. Kopš šīs izrādes gribētos teikt, ka mazā Daira patlaban ir sasniegusi jau profesionālas dejotājas līmeni.

Otra „zvaigzne" V. Keišas baleta vakarā bija Dace Priedīte, kas nule kā uzsākusi profesionālas dejotājas gaitas. Viņa ar neatlaidību un nesaudzīgu nodošanos baleta treniņiem ir sasniegusi ne-

Dace Priedīte, kas saistīta KNI lieluzvedumam, iepazīstas ar atbilstīgo mūziku skaņu platēs.
Foto: A. Kalniņš

parasti augstu dejisko kvalitāti, par ko katrs varēja pārliecināties, redzot Daci solo, divdejās un ansamblos. Programmas pirmajā daļā sevišķi imponēja Šopēna liriski-ekspresīvā „Noktirne," kuŗā teicams nodomu atbalstītājs bija Reinis Kups. Tieši kā soliste jaunā dejotāja mūs iepriecināja ar dzīvi nodejotām Čaikovska „Variācijām." Gan solo, gan grupu dejās Priedīte izcēlas ar pedantisku, pārdomātu un mākslinieciski sugestējošu interpretāciju. Visu to labāko varam teikt arī par techniku: labi nostieptas pēdas, tīras roku un kāju pozicijas un vingras piruetes.

Pirmoreiz bija izdeviba redzēt Annu Kalniņu, kuŗai ir dotumi baleta mākslā, bet pagaidām vēl daudz jāstrādā. Starp kanadiešu audzēkņiem sevišķu skatītāju uzmanību izpelnījās Pat MakKlementa, kas savās klasiskajās un rakstur dejās izcēlās ar samērā gludu techniku un teicamu mūzikālo iejūtu. No visjaunākajiem latviešu audzēkņiem baleta vakarā piedalījās Valda Siksna, Daina Putniņa, Ilona Jaunzeme, Indra Kiesnera, Rita Lāce, Ilona Krūmiņa, Maija Miķelsone, Valda Vidnera, Agra Alberta, Daina Done, Anita un Kristīne Salisas. Savā 9. audzēkņu vakarā V. K. baletskola nāca klajā arī ar vairākiem jauniestudējumiem —Rožu kavalieri, Tarantellu, Menuetu, Orientāļo deju un citām saistošām dejām. Tomēr, vislielāko uzmanību deju vakarā izpelnījās skolas vaditājas jaunais miniatūrbalets „Illūzijas" ar Addinsella mūziku. Šis daļēji abstraktais balets atstāja ekspresīvu iespaidu. V. Keišas svaigā un izdomas pilnā choreografija fascinēja ar katru soli un kustību.

Impozanti bija arī kostīmi (pašas V. Keišas zīmēti), nedaudzās dekorācijas un skatuves apgaismojums. Dejas pavadīja trīs Toronto simfoniskā orķestra mūziķi un pianiste Vera Lienvēbere - Langenfelde.

Pēc visa vērotā varam droši teikt, ka no latviešu audzēkņiem nākotnē veidojas vairāki redzami talanti, kas tuvākajos gados varēs pievienoties Daces Priedītes un Dairas Sproģes līmenim, ja viņi nepārtrauks studijas.

Aleksandrs Kalniņš.

„TILTS"

Latviešu trimdiniekiem šai kontinentā kādreiz iznāca vairāki žurnāli, bet tagad gandrīz vai visi ir apstājušies, vienīgi „Tilts", kaut arī iznāk neregulāri, lasītājus tomēr apciemo vairākas reizes gadā.

Žurnālu neiznākšanā gan laikam nevarēsim vainot izdevējus un redaktorus, bet — lasītāju neatsaucību. Mūsu trimdiniekiem masām, diemžēl, trūkst dziļākas kultūras izpratnes un pienākuma sajūtas pret latviešu grāmatniecību un presi. Kā gan citādi lai izskaidro, ka vērtīgi žurnāli, kas iztirzā latviešu mākslas un kultūras dzīves problēmas un iepazīstina mūs ar latviešu gara dzīves darbiniekiem un personībām, spiesti apstāties, vai nespēj iznākt regulāri. Daudzu mājās kaudžu kaudzēm mētājas vietējās „magazīnas", kas tiek pavirši pārskirstītas un aizsviestas, bet maz ir to, kam atliek dāldeŗis latviešu žurnāliu abonēšanā.

„Tiltu" ar lielu neatlaidību izdod Hugo Skrastiņš. Šis saturā bagātīgais un ārējā apdarē patiešām glītais izdevums pēdējā laikā iznāk 100 lappušu biezos „dubultnumuros", un to saturs lasītāju allaž aizved latviskās gara dzīves gaisotnē. Apceres par mūsu mākslu un mākslinieķiem, par rakstniecību un kultūras dzīvi mainās ar daiļliteratūru un jaunāko rakstnieku zīmēgākajiem sasniegumiem. Žurnāla saturu atdzīvina arī vērtīgas foto illustrācijas, tāpat redakcijas un pastāvībā līdzstrādnieka gleznotāja Aleksandra Krūkas drošu un rūdītu roku darinātie zīmējumi, kas ir allaž tverti īpatā un neparastā aspektā. Līdz šim iznākušajos numuros redaktors ir iemūžinājis neskaitāmu Latvijas celtņu un ainavu attēlus, tāpat daudzus mūsu mākslas un kultūras darbiniekus un mūsu valsts neatkarības gadu un trimdas dzīves raksturīgākos un ievērojamākos notikumus. Tā „Tilta" numuri kādreiz būs arī vērtīga kultūrvēsturisku liecību krātuve.

„Tilta" līdzstrādnieku vidū lasāmi mūsu pazīstamo literātu un publicistu vārdi. Ne jau tos visus te uzskaitīt! Minēsim tikai dažus: Anšlavs Eglītis, Kn. Lesiņš, Ģ. Salnais, J. Sarma, V. Pelēcis, J. Kalmīte, E. Tūters, Edm. Zirnītis, V. Toma, G. Zariņš, I. Gubiņa u. d. c. Gandrīz katrā numurā Zane Zemdega lasītājus iepazīstina ar īgaunu rakstniecības jaunākajiem sniegumiem, bet pēdējos numuros Kaspars Strūga pasācis laikmetīgu romānu „Raganu deja", kuŗa saturs risinās uz 1944. gada notikumu fona. Liekas, ka „Raganu dejā" ietilps arī pirmais bēgļu laika posms „Hitlera Vācijā" un vēlākie „DP gadi", tādēļ ar interesi jāgaida romāna turpinājumi un „Tilta" nākamie numuri. Ar Kaspara Strūgas vārdu „Tilta" apgādā pirms pāris gadiem iznāca baigā gada romāns „Pusnakts viesi."

Pašā pēdējā „Tilta" numurā ļoti vērtīgu pētījumu par latviešu pirmo grāmatu, atceroties tās iespiešanu pirms 375 gadiem, devis vēsturnieks V. Kalniņš (Vitauts Kalve). Interesanta ir arī A. Rupaiņa apcere par Latgalu literātūru, kaut gan ne vienmēr var pievienoties autora viedoklim un secinājumiem.

„Tilts" patiešām ir tilts starp latviešu gara dzīves novadiem, starp mūsu kultūras un mākslas darbiniekiem, starp latviešu trimdiniekiem pasaules kontinentos. Jāvēlas, lai tas iegūtu lielāku ievērību un uzmanību trimdas lasītājos, kas sauvukārt garantēs žurnāla biežāku iznākšanu.

R. Čaks.

Edvarts Tūters

PIEVILTĀS ILGAS

Snauž migla ielejās,
Vējš sila eglē snauž,
Viens vilnis ezerā
Pa sapņiem krastu glauž.

Kāds, ilgas ganīdams,
Pa svešu vēri brien;
Kā sevi mānīdams
Pie smilgas sirdi sien . . .

Par strauju kumeļš bij, —
Drīz smilga pušu lūst,
Un pāri pusnaktij
Nu viņa ilgas grūst.

J. PORUKA DZIESMAS

A. Kalnāja apgādā čikāgā iznākušas 3 Jēkaba Poruka dziesmas: Mēneslaiva (Raiņa teksts). Es dziesmu meklēju (V. Grēviņa) un Dzimtene (Skalbes). Interesanti piezīmēt, ka divas pirmās dziesmas J. Poruks kādreiz īpaši komponējis kā veltījumu Marijam Vētram, kas tās daudz dziedājis koncertos.

● Melburnas universitātes studente Dzintra Grīnfelde devusies uz Itāliju, lai izmantotu Itālijas valdības stipendiju un vienu gadu studētu ārzemniekiem domātajā universitātē Perudžā, kas atrodas starp Romu un Florenci. Dz. Grīnfelde, kas ir studenšu korporācijas „Dzintra" locekle, specializējas mākslas vēsturē un itāliešu literātūrā.

● Dartfordas un Erites pūtēju orķestris, kuŗā spēlē arī latviešu trompētists Krišjānis Krūmiņš, izpelnījies pirmo vietu orķestru sacentībā Dienvidanglijā.

● Toronto „Rotary" klubs beidzot pazinojis, ka sponsorēs Metropolitena operas viesizrādes arī nākošajā gadā. Šajā sakarā Torontiešiem būs izdevība dzirdēt šādas operas: Traviatu, Turandotu, Martu, Aīdu, Rigoletto un Bohēmu. No jauna Toronto atgriezīsies Anna Moffo un Viktorija De Los Andželes, bet pirmoreiz šeit viesosies slavenā „La Scala" operas primadonna Birgita Nilsone, dziedot titullomu Pučīni operā „Turandota."

● Ap 600 mākslinieku no 6 valstīm šogad piedalīsies Vankuveras internacionālajā mākslas festivālā, kas iesākšies pirms divi gadiem. Šī gada uzvedumi notiks jaunceltajā karaļienes Elizabetes teātrī, kuŗa izbūve maksāja 6 miljoni dolaru. Producents N. Goldšmits no Toronto līdz šim festivālam, kas iesāksies 22. jūlijā un ilgs līdz 16. augustam, saistījis Pekingas operu un Nujorkas filharmonijas orķestri diriģ. Leonarda Bernšteina vadībā. Kanadieši ar saviem spēkiem patlaban iestudē Pučīni operu „Madame Butterfly", kuŗā galveno lomu dziedās Terēza Stratas. Festivālā uzstāsies arī populārais tautas dziesmu ansamblis „Kingston Trio".

VILTOTAIS KAZANOVA

Līdz šim publicētie 18. g. s. dēkaiņa un mīlnieka memuāri gluži neatbilstot īstenībai.

Milestība ir sava veida ārprāts; tā ir slimība, kuŗai cilvēks paklauts katrā vecumā — apmēram tā lasāms agrāk publicētajos memuāros, kuŗus savas dēkaināās dzīves pēdējos 13 gados sarakstījis Džakomo Kazanova (1725 — 1798) un kuŗš, pa visu Eiropu blandīdamies, reiz savu „viesizrādi" ar visām attiecīgajām piedevām sniedzis arī Jelgavā. Memuāri, kuŗi sākumā saukušies „L'Histoire de ma vie", un kuŗi pasaulē visdažādākās valodās apmēram gadu simteni ir bijuši tikpat kā sava veida „bestsellers", nu savā ziņā izrādās par tulkotāju, rediģētāju un dažnedažādo atstāstītāju stipri izpušķotu, jutekliski saldinātu un gaŗumā pastieptu viltojumu, kuŗš patiesībā zaudējis daudz no sava oriģināla satiras, ironijas un literārā spēka.

Īstais Kazanova, jeb, pareizāk sakot, viņa īstie memuāri, kuŗus viņš diezgan rūgtās vecumdienās rakstījis sava laika kavēklim un visu pagājušo atcerēdamies kā morālisku darbu visiem tiem, kas no viņa piedzīvojumiem vēlas ko mācīties — ir bijuši 140 gadu ieslēgti ugunsdrošā naudas skapī daudz pamatīgāk nekā savā laikā pats dēkainis Venecijas svina jumta cietumā. Slavētos un nolādētos — Kazanovas pašrocīgi franču valodā uz 2.000 lappusēm rakstītos memuārus 1820. gadā no kāda viņa radinieka par nieka naudu (200 talerim . . .) ir atpircis slavenā vācu Brokhausa apgāda dibinātājs Fridrichs Arnolds Brokhauss. Galantos Kazanovas memuārus par neskaitāmajām mīlas dēkām ar skaistām sievietēm (vecās skolas kavalieris būdams, autors reti atklāj viņu vārdus . . .), trakulīgām divkaujām, varenām viesībām pie gandrīz visām tā laika slavenībām, turpat vienreizēju izšķērdību un visu citu, kas piederas pie apbrīnojamā dēkaiņa dzīves, Brokhauss nodevis tulkošanai un rediģēšanai kādam franču valodas skolotājam. No salidzinājumiem ar oriģinālu tagad redzams, ka daudzie Kazanovas dēku atstāstītāji samērā vāji turējušies pie memuāru oriģināla. Tā kā Kazanovas memuāri (pirmoreiz tie iznākuši 12 sējumos no 1822. — 1828. g.). Brokhausiem agrākajos laikos ir sagādājuši ne vien lielus ienākumus, bet arī ļoti daudz nepatikšanu un pārmetumu par tikumības bojāšanu, tad memuāru oriģināls ilgi ir turēts aiz atslēgām, un tikai tagad lielās un pasaulē slavenās izdevniecības jaunais līdzipašnieks Ulrichs Poraks tos nodevis tulkošanai un atklātībai no jauna.

Sagaidāms, ka tuvākajā laikā dažādās valodās parādīsies jauns Kazanovas memuāru izdevums, kuŗā lasītājiem lūkosies preti drusku citādāks Kazanova. Protams, arvien vēl neskaitāmu dāmu mīlulis, bet ar sērīgu, rūgtu smaidu, aiz kuŗa slēpjas ne vien īpatnējs dēkainis, bet arī viens no lielākajiem sava laikmeta attēlotājiem. Bez tam 20. g. s. rokrakstu pētnieki un modernie grafologi, beidzot tikuši pie memuāru oriģināla pētīšanas, pēc rūpīgām rokraksta, rakstura un citām analizēm par pareizību apstprina to, ko Kazanovam neviens līdz šim nav lāgā ticējis: ka nevis viņš ir pavedis neceļos sievietes, bet gan sievietes vienmēr pavedušas viņu . . . Varbūt tādēļ, atvadoties no vecā Kazanovas, katrā ziņā ir parasti arī sacīt: Bonjour, Casanova!

PADOMJU SAVIENĪBA REDZĪGA REPORTIERA SKATĪJUMĀ

„TO MOSCOW — AND BEYOND" by Harrison E. Salisbury, Harper and Bros. (Kanadā — The Musson Book Co., Ltd. izdevums, 301 l. p., Cena $4,95.

Autors, kas pārvalda krievu valodu, savā laikā bija uz pieciem gadiem izraidīts no Padomju Savienības, bet atgriezies tanī atkal 1959. gadā. Kaut gan viņš bijis stacionēts Maskavā, tomēr viņam bijusi izdeviba ceļot pa Padomju Savienību kādas 30.000 jūdzes, ieskaitot ceļojumu uz ārējo Mongoliju un divus ceļojumus uz Sibiriju. Viņš apraksta ne tikai mūsdienu krievus un Krieviju, bet pūlas uzmināt arī dažas nākotnes miklas, ieskaitot Krievijas attieksmes ar Ķīnu. Autors rauga atbildēt uz jautājumiem: Kas slēpjas aiz pūlēm „izkausēt aukstā kara ledu?" Vai ir kāds pamats domāt, ka varētu rasties konflikts Pad. Savienības un Ķīnas starpā. Vai Padomjiā būtu beidzies policijas valsts režims? Kas spiež Chruščevu meklēt labākas attieksmes ar Sav. Valstīm? Vai Padomju Savienības patiesi vēlas mieru, jeb vai tas ir atkal tikai komūnistu triks? **Budzis**

Latvietis filmē Afrikā

Cilvēks, kuŗa paša zeme ir nebrīvībā, no Frankfurtes lidlauka Rietumvācijā nesen devās uz franču Rietumafriku, kur filmēja Togo neatkarības pasludināšanas svinības. Šis latvietis ir filmu operātors V. Lēmanis. Viņš tur uzņēma arī garāku skaņu filmu krāsās par jaunās valsts saimniecību, zemi un ļaudīm.

Top O'Keefe mākslas centrs Toronto

Jaunais un modernais 12 milj. dolaru O'Keefe mākslas centrs oficiāli tiks atklāts šī gada 1. oktobrī, bet izrādes iesāksies 3. oktobrī. Vispirms vārds dots divām izcilām Ņujorkas Brodveja mūzikālām komēdijām — „Camelot" un „May Fair Lady". Pēc tam šajā mākslas centrā uzstāsies Harijs Bellafonte ar kallipso priekšnesumiem. O'Keefe centrs savu materiālo nodrošinājumu balstīs uz pastāvīgiem abonentiem resp. seriju ieejas kartēm, līdzīgi Toronto latviešu koncertapvienības sistēmai. Līdz šim jau pieteikušies 12.000 abonentu, kas teātrim dos ap 600.000 dolaru lielu ienākumu. Publicitātes vaditāja Mērija Džollifē piebilst, ka patlaban tiek veikti pēdējie būvdarbi 3200 sēdvietu lielās auditorijas iekšienē. **A. K.**

Vai vērtīgu Bēthoveņa manuskriptu atradums?

Maskavā (Ris) — Pirms neilga laika padomju telegrafa aģentūra TASS ne bez bravūras paziņoja, ka Maskavā atrasts kāds vērtīgs 168 lappušu biezs Bēthovena manuskripts, ko visā drīzumā laidīšot pārdošanā faksimila izdevumā. Atradums saturot līdz šim nepazīstamus lielā mūzikas meistara darbus, ko viņš komponējis 1802./1803. gadā. Tos 1827. gadā kādā Bēthovena darbu izsolē nopircis kāds krievu mūzikis, kas ieguvumu aizvedis uz Krieviju. Vēlāk to ieguvis pazīstamais krievu mūzikas mecenāts Vielgorskis, kas manuskriptu novietojis Rumjanceva mūzejā, no kurienes tas pirms 40 gadiem pazudis. Tagad vērtīgais nošu krājums glabājoties Maskavas konservātorijā. Tas saturot Kreicera sonātas, orātorijas „Kristus Eļļas kalnā" un klavieru sonātas Nr. 18 uzmetumus, Eroikas 34. un 35. nodaļu, kā arī vienu nepabeigtās operas Olimpiade duetu.

DV GLEZNU IZLOZE ŅUJORKĀ

Sekmīgākai līdzekļu sagādei palīdzībai tautiešiem aiz dzelzs aizkara Daugavas Vanagu apvienība Ņujorkā arī šogad vasaras mēnešcs izdarīs ziedojumu vākšanu. Ziedotājiem izdalīs numurētas kvitis, kuŗas tiem dos tiesības piedalīties gleznu izlozē. Izlozei savus darbus dāvinājuši gleznotāji J. Audriņš, E. Dajevskis, J. Gailis, O. Grunde un V. Skulte. DV apvienības valde aicina nodot ziedojumus vācējiem vai piesūtīt tos apvienības kasierim V. Svētulim, 48 St. Nicholas Ave., Brooklyn 37, N.Y.

Nākamajā sezonā DV apvienība rīkos vairākus koncertus Ņujorkā, no kuŗiem pirmais — dziedātājas Ludmilas Sepes — notiks 17. septembrī, bet februārī viesosies Paula Brīvkalne.

DRUPU REPUBLIKA

T. ZELTIŅA

ROMĀNS

Fr. Milta viņeta.

(55. turpinājums)

Tiklīdz ko Antons bija ieminējies par noslēpumaino naudas reni, Puķukāposta kundze, kaut gan joprojām vēl skatīdamās aizdomīgi, manāmi atmaiga: „Tātad — tu tomēr kaut ko esi pasācis bez manas ziņas. Vai es esmu tava sieva un kompaņons vai neesmu? Vai bode mums vienmēr nav bijusi uz abu vārda. To beidzot es gribētu zināt."

„Kas vienam, tas otram — kā tad citādi, Emmucīt."

„Kad atkal būs jādabū pa biksēm, tad tu to atcerēsies pats bez prasīšanas, es zinu."

„Soreiz tā lieta ir droša, pāvisam droša. Tu pati to atzīsi un uzslavēsi manu galvu, kad es tev to izstāstīšu . . ."

Puķukāpostiene beidzot saprata, ka vīrs ir jānopratina zem četrām acīm, ka viņam aiz ādas ir kaut kas tāds, kas citam nevienam nav izpaužams. Tādēļ tā pastūma Antonu uz priekšu un gāja pati tam pakaļ uz savu kaktu.

Aiz segu sienas vairs bija sadzirdami vieniģi neskaidri čuksti, un Augusts ar jaunu sparu turpināja sanaglot galdu. Viņš bija tik tālu jau iemanījies, ka naglas vairs neliecās likas un ielīda kokā kā sviestā. Jā, tā laikam bija, ka darbs dara meistaru, domāja Augusts un nedzirdēja, ka Puķukāposta kundzei laiku pa laikam izspruka no mutes kāds stiprāks izsauciens: „Anton, tu esi traks! Lūdzu, neaizmirsti, ka nometnes policīstiem ir sunu degūni. Tu aizbāzīsi? Ar ko tu viņiem tos aizbāzīsi? Bullitene arī prot visu izošņāt, visus kaktus. Kopā ar tevi aiz restēm es neiešu, to es tev saku . . ."

Piesitis pēdējo dēli un apmierināts pārlaidis delnu pašbūvētā galda virsas plāksnei, kas rādījās sanaglota puslīdz gluda, Augusts ar īsta meistara lepnumu sirdi atmuguriski kāpās atpakaļ, lai aplūkotu nūle pabeigto meistardarbu no lielāka attāluma kā gleznotājs gleznu. Viņš neredzēja, ka Vanda, galvu no grāmatas pacēlusi, jocīgi smīn, atjēgdamies vienīgi tad, kad dzirdēja aiz muguras Darbaci, kam tikko nebija uzminis uz kājas.

„Pieturi gan, dēliņ, nekāpies vis man taisni virsū — sabradāsi pēdējos dārziņa tomātus. Noņēmu visus, jo rādās, ka šonakt būs pirmā salna."

„Piedodiet, Darbača tēv, tiešām neredzēju, Nupat kā pabeidzu galdu un tad . . ." Augusts kā atspole pašāvās sāņus.

„Nestāsti nu, ka tu, šitentāds baltrocis, pats būsi varējis uztaisīt tādu, tik lepnu mēbeli," labestīgi smaidīdams, ar tomātu groziņu rokā, teica Darbacis un piegāja pie galda, ziņkārīgi to aptaustīdams.

Augusta veikumu pienāca aplūkot arī Vanda: „Darbača tēv, par daudz jūs slavējat viņu. Auriņš nemaz to nav pelnījis. Kas tas par galdu, kas klibo?'

Tā bija, to ievēroja Augusts pats. Bet kādēļ Vanda ar acīm redzamu prieku par to tik skaļi vajadzēja kladzināt? Katram var gadīties kļūme, turklāt vēl tādam, kas ķeras pie galda taisīšanas pirmoreiz . . .

Bet studente, bez mazākās žēlsirdības balsi, turpināja: „Sakiet, Darbača tēv, ko kāds uz tāda galda var uzrakstīt, kas klibo? Viņš tomēr rakstīšot — lugu par vilku. Nu — man liekas tad arī tas vilks būs tāds, kas klibos."

Augusts aizkaitināts gribēja asmēlei kaut ko ne mazāk spēcīgu atcirst pretī, bet ātrumā nevarēja sagudrot un bija priecīgs, kad Darbacis pasteidzās pirmais viņu aizstāvēt.

„Nezinu gan, vai klibi vilki ir labojami, labāk tos nošaut visus, klibus kā neklibus, jaunums vienāds no visiem. Bet galdam kājas var pataisīt vienādas, nieka lieta. Kas klibuļa galdus nav kādreiz redzējis, pat tādus, kas pulēti vēl smalkāk par kumodēm. Daudz sliktāk, ja kādam dvēsele klibo . . ."

Kad Vanda grasījās kaut ko vēl teikt, viņš iznēma no groziņa koši sarkanu tomātu: „Gatavs un miksts kā plūme, iekodies, meitiņ, un neēd dēlieti. Meistari nekrīt kā gatavi āboli no koka."

Vanda nelikās lieki lūgties un ielaida zobus sulīgajā tomātā gluži kā ābolā.

„Bez sāls," neviļus izspruka Augustam, jo viņš to nebija redzējis, ka tomātu kāds cilvēks ēd, kārtīgi neapgaisījis ar sāli un pipariem.

„Es daudz ko varētu apēst — bez sāls," ēdēja ar tomāta sulā savalgušu muti atvīpsnāja un paskatījās viņā tā, it kā tas būtu viņš, ko viņa arīdzan varētu apēst bez sāls.

X

Ģedimiņa Ciruļdziesma šīvakara priekšlasījumam par nacionālhumānismu bija izkaulējis skolas lielāko klasi. Pats klasē ieradies gandrīz vai stundu pirms izsludinātā laika, ar lielu nepacietību gaidīja ierodamies pirmos klausītājus un nopietni bažījās, vai apmēram četrdesmit cilvēkiem paredzētā telpa spēs visus uzņemt. Viņš brīdi pat rūgti nožēloja, ka laikus nav bijis tik tālredzīgs un izlūdzies no Lubāna manēžu. Tā viņš vēl cerēja un bažījās piecpadsmit minūtes pirms referāta sākuma, bet tad viņš pamazām sadrūma un jutās kā pravietis, ko paša tautiešī aizmirsuši un atstājuši; jā, starp tiem arī draugi, jo noliktajā stundā viņš nevarēja saskaitīt daudz vairāk par pusduci klausītāju.

Varbūt vēl vajadzētu pagaidīt, varbūt kāds nokavējies vēl atnāk? Ar nopietnu vaigu uz katedras stāvēdams un priekšā noliktos papīrus domīgi šķirstīdams, domāja Ciruļdziesma, laiku pa laikam pamezdams skatu pa logu, kur pagalmā sportisti spēlēja volejbolu. To vidū viņš bija jau pamanījis Vandu Vanagu, un tas viņu padarija sevišķi skumju, jo lika saprast, ka viņas te nebūs. Visādi atsperīgā un vingrmiesīgā studente viņam joprojām rādījās kā ideāls sievietes tēls, kas bija kā radīta, lai dienās kļūtu par nākamo pasaules nocionālhumānistu māti. Ne jau visu, bet viņa personīgo bērnu — pārdroši reizēm bija atļāvies iedomāties, kaut šaustīja slepenas aizdomas, ka Vanda daudz vairāk vērības pievērš Auriņam. Bet, par laimi, kā viņš to skaidri zināja, Augusts nebija bīstams, jo dzīvoja atmiņās par savu pazudušo meiteni, joprojām vēl cerēdams kaut kur un kādreiz satikt. Un arī tagad Augusts nebija aizgājis ar Vandu bumboties, bet sēdēja vienā no bēdīgi tukšajiem klases soliem. Tātad — viņš idejiski bija daudz uzticīgāks draugs par Pelerīnu, kuŗa vaigu starp nedaudzo klausītāju galvām vēl neredzēja, un tiešām ir pelnījis pārsteigumu, ko piedzīvos, dzirdēdams referātā iepītu savu dzejoli. Faktiski ar to pat derētu runāšanu iesākt, un Ciruļdziesma pārlaida skumju skatu nedaudzajām klausītāju galvām. Jā, būs tomēr laikam jāmēģina izteikties iespējami vienkāršī un īsi, par spīti uz papīra sīki pēc punktiem izstrādātajam konspektam, lai šī te tauta nesāktu žāvāties, nespēdama izsekot gaŗām filozofiskām ekskursijām. Tā negaidīti bija sanākusi tā-da, ka galīgi saplacināja visu viņa līdzšinējo pravietisko dedzību, ar kādu bija apskraidījis nometni, aicinādams gan jaunus, gan vecus. No visiem aicinātajiem bija atnākuši: Auriņš, Gārša, Bulliša kundze, vecais Darbacis un viņa istabas nerunīgais kaimiņš melnajos svārkos, tad vēl — gandrīz vai jāsmejas — abi Puķukāposti.

Ar kādu zibeņus metēju dedzību lai šādai nožēlojamai galvu saujiņai runā? Un tādēļ Ciruļdziesma, lai sevi kaut drusku iesildītu, iesāka ar Augusta Auriņa dzejoli:

„Cilvēks.
Neviļņo jūra bez vēja,
Neplaukst bez saulstara zieds.
Kādēļ no brīnuma spēja
Kļūsti tu laimīgs un vieds?

Lietās caur apvalku skaties,
Kodoli asnus kā dzen,
Viss ir tik vienkāršs un patiess,
Neredzēts, nesaprasts sen.

Kas tās par aizmūža varām
Piepeši pārvērsties liek?
Cilvēks, kāds cilvēks tik gaŗām
Paiet, un labi tev tiek."

Ciruļdziesma (ar uzsvērti dziļdomīgu izteiksmi sejā) nolika lapiņu ar dzejoli uz katedras, brītiņu pastāvēja klusēdams, tad teica: „Cilvēks. Patiesi tāds tiešām ir cilvēks, kādu tā klātieni kā apskaidrotāju brīnumu izjutis un pārdzīvojis dzejnieks, kas šodien ir mūsu vidū."

Kā likās, juzdamies neērti, Augusts klausoties solā sagrozījās.

Bet runātājs ar manāmi kāpinātu balsi turpināja: „Cilvēks ir vienīgā būte, kas pati, vispilnīgāk nezināmā radītāja radīta, var turpināt pilnīgi patstāvīgu radīšanu, izkāpjot laukā no dabas norīšu ritējuma gultnes. Tas ir — es atļaujos paskaidrot — šai sakarā es nedomāju par cilvēka mirstamo miesīgo daļu, bet garīgās enerģijas veidoliem, kas pārdzīvojuši paaudžu paaudzes un visi kopā ir kļuvuši par vienīgi paša cilvēka dvēselē eksistējošu pasauli, neatkarīgu no materijas likumiem. Es runāju par pasauli, kas krāsaina ir uzziedējusi nesaskaitāmos mūzejos, gavilējošās akordu orģijās uzšalkto koncertu zālēs un nemirstīga iebalzamēta grāmatu lappusēs. Visa būdama tik nemirstīga, cik ilgi būs spējīga eksistēt cilvēce pati — līdz pēdējam cilvēkam. Tādēļ es saku un aicinu — domāsim vairāk par cilvēku, vislielāko dzīvības brīnumu, kam vienīgajam ir iespēja apzināties savu nozīmību attiecībā pret visu, kas tam ir apkārt, un paša izlemtās ticības sekas.

(Turpinājums sekos).

✝

MŪSU MĪĻĀ

ERIKA PLAMPE

dzim. FREIMANE,

MIRUSI Š. G. 26. JŪNIJĀ.

Pēc viņas skumst ĢIMENE TORONTO un MĀTE LATVIJĀ.

✝

Dainas koŗa diriģente

ERIKA FREIMANE

aizgājusi mūžībā šī gada 26. jūnijā Toronto.

Viņu piemiņā paturēs

DAUGAVAS VANAGI KANADĀ

✝

Mūsu mīļā diriģente, brīvmāksliniece

ERIKA FREIMANE

izbeigusi šīs zemes gaitas šī gada 26. jūnijā Toronto.

Izvadīšana no Sv. Trīsvienības ev. - lut. baznīcas (Sherbourne un Bloor St., E.) trešdien, 29. jūnijā, pl. 2 p.p. Otrdien, 28. jūnijā, pl. 8 vakarā Rosar apbedīšanas namā (Sherbourne un Wellesley) māc. A. Lūsis vadīs aizlūgšanu.

Dzimtene mana tālumā, dzirdi:
Dainojot dodu tev
Mūžu un sirdi.

Dziļās sērās

DAINAS KORIS TORONTO

JAUNAI VASARAI PRETĪ VEROTIES

Vidzemnieces vēstule Latvijai Amerikā no Grieķijas

Tas tik bija maijs! Untumu pret dambi, kaisot man uz sejas pārpilns — te ļoti karsts, tā ka visi steidzās „ieslēgt" ziemu skapi, bet te uzreiz piepeši atkal sabozies, lietains un tik vēss, ka skapis atkal, gribot negribot, bija jāatver, protams, par lielām nepatikšanām daiļajam dzimumam, kas jau bija paguvis izcelt saulē visu, kas vien iespējams, līdz pēdējai milimetra robežai! Tomēr man šie maija vēsie untumiņi bija īsti pa prātam, jo tā man šopavasar izdevās nopriecāties par garu, suligi zaļu zāli par ilgāk ziedošām puķēm, par neapputējošo pavasara zaļumu. Lielais karstums te liek novist ne ziediem vien, bet padara ļenganu arī cilvēku. Šo pavasari es izjutu kā īstu pavasari, protams, ne jau tā kā dzimtenē. Šejienes klimats un šī zeme man liekas vairāk piemērota un skaista prieks bagātniekiem, kas vasaras dienu lielo karstumu var pavadīt mājā ēnā, kādā augsta kalna ciemā vai salā, izejot no mājas vienīgi vakaros un sākot „dzīvot" tikai naktī. Bet vai tiem, kam jāstrādā uz lauka, uz ceļiem vai kur citur svelmīgajā saulē!

Šejienes vasaras karstajās dienās jūtos vairāk „mirusi" nekā dzīva — es „atdzīvojos" tikai vakaros . . . tagad, kad rakstu mājās.

Viskrāšņākais skaistums te Salonikos patlaban ir rozes, padarīdamas šo pilsētu, jo sevišķi vakaros, par romantisku, sapņainu „rožu" pilsētu. Kur gan te nav rožu! — pat uz daudzstāvu namu verandām, pat uz jumtiem, gar sienām — visur, visur baltu, sarkanu, dzeltenu — visdažādāko ziedu kupenas! Un kur vēl jasmīni, lilijas un akacijas! Vējš kļuvis kā vīraks. Tomēr maija visvienkāršākais un raksturīgākais skaistums te ir kumelītes — visur, kur vien ir nesamīdīts zemes gabaliņš — visur pretī smaida kumelītes. Šie mazie sīkie ziedīņi ar savu pazemīgo, vienkāršo, silto skaistumu man tik ļoti atgādina mātes smaidus. Kumelīšu smarža uzbur manu acu priekšā divas mīļas, sastrādātas rokas, kuŗas tur glāzi kūpošas, smaržojošas kumelīšu tējas: „Dzer, meit! sasilsi . . ." un, kamēr ārā gaudoja ziemelis, puteņoja un zeme ar debesīm griezās kopā, es dzēru silto, zeltaino tēju, un uz manām lūpām, vaigiem, rokām izkusa ziemeļu saltums. Par to es domāju šovakar, atspiedusies uz zvejnieku kāpņu margām Saloniku jūrmalā, pati tālu uz dzimteni aizsapņojusies . . .

Ir skaisti te Aigajas jūrmalā baudīt saulrietus — vērot burvīgo krāsu rotaļu tās viļņos, kas šovakar ir bangojoši un sitas pret dambi, kaisot man uz sejas smalku, sāļu miglu. Tomēr nevienu skaistumu nespēj mani izdzēst tās mūžīgās, sāpīgās ilgas, kas ir kā nedziedināma slimība, kam vienīgās zāles, varbūt, būtu atgriešanās „uz turieni". Es saku — „varbūt", jo neesmu pārliecināta, — atgriežoties mēs vairs neatrastu tos un tās, ko atstājām, un arī mēs paši vairs neesam tādi, kādi aizgājām . . .

Ak, mēs mūžīgo ilgu slimie, kam nekur vairs nav miera . . . Mājup ejot no kāda nama preti man smaržo meža vīģu ievārījums. Grieķu saimnieces to mēdz gatavot pavasaros, un tas ir viens no šeit iecienītākajiem ievārījumiem. Tāpat visierastākais ciemiņu cienāšanas veids Grieķijā ir ievārījums ar glāzi ūdens. Maijs ir mēnesis, kad te parādās pirmie tomāti, gurķi, arbūzīši, zemenes un ķirši, kad vispār cilvēks sāk „svaigāk" ēst, kaut gan dārzāji te ir dabūjami visu cauru ziemu.

Viens no iecienītākajiem maija ēdieniem ir vinogulāju lapu tīstokļiši, ar citronu-olu mērci vai jogurtu, un ļoti daudz maijā tiek ēsti ķiploki. Vispār ķiplokiem te liela cieņa.

Lai gan cilvēks parasti nedzīvo, lai ēstu, viņam tomēr jāēd, lai dzīvotu. Cits jautājums, vai viņš var dabūt ēst to, ko vēlas, un to, kas vajadzīgs. Tas Grieķijā šķirai. Piemēram, pašreiz strādnieks, kam jābaro ģimene un kas mēnesī nostrādā labi ja pāris nedēļas. Viņš pašreiz gurkus, tomātus un citus pavasara garumus bauda tikai ar acīm, jo maks netiek tam visam klāt. Viņš gaida, kad būs atēdušies bagātnieki, un tikai tad, kad cena „nokritīs", tikai tad . . .

Nav pārspīlēts, ja saku, ka te dzīve ir jānodzīvo vairāk baudot to ar acīm vien (nereti arī ar degunu). Ne jau par velti tagad liels grieķu, italiešu un spāniešu strādnieku skaits ieplūdīs Vācijā, paņemdami līdz arī savu dienvidus „gaisu". Jāsaka, ka izklīduši pa visu pasauli ārpus Grieķijas, ir tikpat daudz grieķu kā pašreiz palikušo Grieķijā.

Tas, kas pašreiz ļoti duŗas acīs te Grieķijā, ir lielais nozlegumu skaits. Tie notiek katru dienu, viens par otru drausmīgāki. Te viens nošāvis vienā rāvienā trīs uzreizi: savu māsu, tās mīļāko un mīļākā māti arī piedevām. Tur atkal kāda pievilta līgava nošāvusi savu līgavaini, izteikdamās: „Es labi izdariju, lai svētītas manas rokas!" Ar vārdu sakot: ne tev, ne man! Kāda asiņaina virkne, neieskaitot nemaz daudzos izvarošanas gadījumus, vienu par otru nekitrākus! Paši grieķi smejas, ka laudis esot „pavasara ķerti". Citi vainu uzvel atomenerģijai, citi kaŗaspēkam, citi, ka cilvēkos mazinājusies tiecība Dievam . . .

Viss zied, viss te ir skaistuma pilns, kāpēc arī cilvēku sirdīs nespēj ziedēt tikai tas, kas labs un cēls? Saloniku pilsētas parkos zied lauvmutītes, neļķes — zied arī milestība uz koši sarkanajiem soliņiem ap Balto torni, kas saules rietā, krāsojas rozā, un viss būtu labi, ja cilvēki šo skaistumu — kā pavasari, tā milestību neapgānītu ar visnekitrākajiem paņēmieniem, ar meliem, ar viltu, ar asinīm . . .

Un tāpēc man šejieenis klimats no visiem viedokļiem liekas par „karstu", un mani mocīt moka ilgas pēc ziemeļiem, kur cilvēks cilvēku uzlūko ar dziļā. ku bijību. Mani te mūžīgi māc iespaitds, ka no visām pusēm uzglūn kas netīrs, baiss, kāds lietuvēns un, ka, tikusi no šejienes prom, es dziļi atvilkšu elpu — es atkal jutīšos brīva, pati īsti nezinādama no kā, bet tikpat skaidri es arī zinu, ka mūsu dvēseles kaut kādi paliek „piesietas" pie vietām, kur esam mituši — pa pasauli klejodami, jūtamies kā gabalos saraustīti . . .

Un kad man viss tas ir apnicis — viss, kas lasāms avīzu slejās, kas ir ap mums, es atrodu gaismu, draudzību un aizmirstos kādā grāmatā, kas ir kā tāds dārzs, kur zied cilvēku dvēseles visskaistākās pukes — vārdi, kas, rindās salikti, dejo, dzied, runā ar tevi un aizrauj tevi līdz pa brīnišķīgiem ceļiem uz citu pasauli. Šovakar es apstājos pie dažām ievērojamā grieķu dzejnieka Kostis Palamās dzejām. Un man liekas, ka arī mūs mocītu svelmīgas slāpes, un mēs nezinātu vairs, kur un kā tās dzēst, kā šī paša dzejnieka dzejoļi „Aka": „Ak, tu mana aka, mūsu māju pagalmā — tu negaidi vairs, ka dzert pie tevis nākšu. Kā es no tevis vēl varētu dzert? Ir drumslās mans kristalla trauks, no kā es dzēru . . . Ar ko lai es smeltu tavu ūdeni? Manas rokas ir netīras, un manās maldīgajās lūpās deg tādas slāpes, ka man ir bail, ka tik es ar tām tavam ūdenim, mana aka, tavam ūdenim pieskaroties, neatnemu tavu vēso svaigumu."

No radio atskan Šūberta mūzika. Es klausos sērīgi smeldzošajā serenādē un domāju, kad es to pirmoreiz dzirdēju dzimtenē, kad es to pati mācījos dziedāt, kā toreiz plauka bērzi un ziedēja ievas, bet es pati vēros preti savas dzīves vasaras pirmajam plaukumam . . . Mūzika ir man tikpat mīļa ,cik grāmatas un es nevaru pateikt, ko es milu vairāk. Es mīlu visu, kas izdveš skaistumu: Šuberta serenādi Kostis Palamās, un baltās, smaržīgās lilijas manā dārzā — viss tas iederas šajā pavasara vakarā, kur bezdelīgas lido zemu, lietu vēstīdamas — viss tas piepilda manu dvēseli ar skaistumu, jaunai vasarai pretī veroties . . .

KO VĒRTS REDZĒT TORONTO?

Daudzi Toronto iedzīvotāji, (bērniem 15 centi), un tani šķiet, nezina, ka Toronto pilsētā daudz skaistu un interesantu mūzeju. Vasaras laikā var rasties daudz izdevības tos apmeklēt.

Karaliskais Ontario mūzejs ir visiem vislabāk pazīstams. Tanī plaši reprezentēta Kanadas eskimu un indiāņu māksla. Viens no interesantākajiem eksponātiem ir slavenā indiāņu virsaiša Sēdošā Bulļa galvas rota, kuŗu viņš valkāja, atsitot amerikāņu armijas uzbrukumu Little - Big Horn kaujā.

Jorkas forts pēdējā gadā ievērojami izbūvēts un paplašināts. Tas publikas apskatei būs atvērts līdz 31. oktobrim, ieeja 35 centi, bērniem 10¢.

Augškanadas jūrniecības mūzejs, ko 1959. gadā atklāja Nacionālās izstādes laukuma Stenlija celtnē, būs atvērts visu vasaras sezonu.

Kolbornas lodžā Haiparkā, Kanadas sieviešu vēsturiskās komitejās gādībā, redzami interesanti veclaicīgu mēbeļu eksponāti un gleznas no Hovardu kolekcijas.

MakKenzija nams, 82 Bond ielā, apskatāms par 25 centiem

FILMU Pasaule

Britu filmaktieris Alekss Giness noraidījis 1.400.000 dol. lielu piedāvājumu — uzstāties kādā ASV televīzijas raidījumu serijā. Ja Giness piedāvājumu būtu akceptējis, viņam būtu jāpiedalās pavisam 39 TV raidījumos. Šo vilinošo kontraktu par augšminēto summu britu aktieris nav parakstījis tādēļ, lai nekļūtu par kādas ASV alus firmas reklāmas upuri. Žurnālistiem viņš izteicies: „Esmu laimīgs cilvēks. Man ir sava māja, ģimene un suņi. Ko es vēl vairāk varu vēlēties šajā pasaulē?"

☆

Grieķu izcelsmes filmzvaigzne Zohra Lamperta pagājušā nedēļā viesojās Toronto, lai sagādātu publicitāti savai nākošajai filmai „Pay or Die." Īpašā preses konferencē jaunā zvaigzne koketēja ar Toronto laikrakstu filmu kritiķiem. Viņa atteicās izpaust savus gadus, kā arī visai „svarīgos" izmērus. Šī bija plānākā preses konference vietējiem žurnālistiem, vienīgi fotografi bija apmierināti, jo Zohras skaistumam piemīt magnetisks spēks.

A. K.

JAUNIEŠI PIRMIE LĪGOTĀJI

Latviešu nacionālās jaunatnes apvienības Kanadā rīkotie Līgo svētki piektdien, 24. jūnijā, L. Kinstlera lauku īpašumā pie Vūdbridžas izdevās teicami un bija necerēti kupli apmeklēti. Varēja saskaitīt ap 50 automašīnu un ap 200 priecīgu līgotāju, kas pieskandināja Vūdbridžas pakalnus un birztalas. Līgotāju pulkā bija arī Jāņu bērni no ASV — Bafalo, Ann Arboras u. c. vietām. Lielākais vairums jauniešu bija no Toronto un tuvākās apkārtnes.

Jauniešu pulkā varēja sastapt arī pāris desmit vecākās paaudzes pārstāvjus. Bija pavēss laiks, dega ugunskurs, un jaunieši priecājās rotaļās un dejās pie skaņu plašu un Aivara Staško akordeona mūzikas. Rotaļas un dejas noritēja uz mauriņa kā senajos Jāņos . . . Daži līgotāji skandināja dziesmas līdz rīta gaismai un bija uzceltas arī dažas teltis.

Līgo vakars noritēja labā noskaņā; vakara vaditāji bija LNJAK pr-dis V. Zariņš un jaunatnes darba kopas pr-dis V. Gulens.

BĒRNU SVĒTKI UPSALĀ

II latviešu bērnu svētki Upsalā, Zviedrijā, notika svētdien, 12. jūnijā. Tie sākās ar karoga ienešanu un māc. L. Čuibes svētrunu. Atklāšanas aktam, karoga nodošanai Upsalas latviešu skolai un apsveikumiem sekoja priekšnesumi. Jaunā, apdāvinātā komponista un diriģenta vadībā latviešu skolu audzēkņu apvienotais koris nodziedāja „Ziedi, ziedi rudzu vārpa" un „Redz, kur jāja div' bājāri", gūdams lielu piekrišanu. Fr. Bārdas „Mazā cilvēka vakara lūgšanu" izpildīja Vesterosas skolas audzēkne Inese Skomba, „Saulīt tecēj tecēdama" nodziedāja Čepingas skolas audzēkne Dzintra Indersone. Stokholmas skolas audzēkņu instrumentālais ansamblis izpildīja „Rikšiem bērīti" un „Meita gāja uz avotu". Fr. Mālberga „Ciniņš" deklamēja Čēpingas skolas audzēkne Monika Freiberga. Upsalas skolas audzēkņi un jaunieši rādīja Jāņu vakaru latviešu sētā. Priekšnesumiem sekoja balvu izdalīšana, azaids bērniem, sacensības un rotaļas. Apmeklēts sarikojums bija labi. Cieminī bija atbraukuši pat no attālākām pilsētām, lai pavadītu kādas stundas latviskajā vidē. -ro.

ONTARIO IEDZĪVOTĀJU VESELĪBA AIZVIEN VĒL IR APDRAUDĒTA

Kaut gan tuberkulozes ārstēšana ir daudz vieglāka nekā tas bija agrāk, tomēr ir jārēķinās ar to, ka tā ir lipīga slimība.

Kā piemēru var minēt gadījumu kādā nelielā Ontario provinces ciemā, kuŗā nav bijis neviena tb saslimšanas gadījuma. Bet pēkšņi skolotāja, pārbaudot savas plaušas, konstatēja, ka ir saslimusi ar tuberkulozi. Kad tūdaļ tika izdarīta skolēnu pārbaude skolā, kuŗā šī skolotāja strādāja, izrādījās, ka 26 skolēni no 30 inficēti ar tuberkulozi.

Tas pierāda, ka ne tik vien pats slimnieks ir apdraudēts, bet tas apdraud arī citus iedzīvotājus, slims būdams atrodoties veselo vidū.

Tāpēc grēko katrs iedzīvotājs, kas neierodas uz rentgena pārbaudi vismaz reizi gadā.

Daudzās darba vietās un skolās vienreiz gadā ir iekārtota pārbaude. Bet tas nenozīmē, ka tiem, kam šīs pārbaudes netiek izdaritas, nebūtu jāliek sevi skatīt cauri. Ontario provincē tajā ziņā ir lielas ērtības, tāpēc arī katrs var mazināt saslimšanas gadījumu skaitu, ja vien ievēro Veselības departamenta priekšrakstus. Bez tam — pārbaude neko nemaksā, tā kā par to nav

Ontario veselības ministrs Mathew B. Daymond.

ko bažīties vai arī šī iemesla dēļ atrunāties.

Ontario veselības departamenta veselības informācijas nodaļa var sniegt daudz izsmeļošu paskaidrojumu un padomu. Tādēļ visiem, kam ir kādas problēmas tb apkaŗošanas jautājumos, ieteicams tieši rakstīt: Ontario Department of Health, Health Information Division Queensparkā, Ontario.

Alberts Raidonis

VAI PADOMJU SAVIE PRIEKŠVA

KĀ TIEK SAGATAVOT

Nebīsties draugu — sliktākais tie var nodot tevi. Nebīsties ienaidnieku — sliktākais tie var nogalināt tevi. Bet bīsties neitrālo. — Tie ne tevi nonāvē, ne nodod, bet sakarā ar viņu kluso atbalstu neģēlība eksistē pasaulē.

Dāvida un Goliata cīņa

Kad komūnisti 1917. g. ar ieročiem rokās padzina Krievijas Valsts domi un sagrāba varu Krievijā, tad neviens neticēja, ka komūnistu režīms varētu noturēties pie varas ilgāk par dažām nedēļām . . .

Bet šis asiņainais terrors trako jau ilgāk par 40 gadiem, paklaujot sev jaunas zemes, prasot jaunus upuru miljonus. Un komūnistu gala mērķis ir pakļaut visu pasauli . . .

Otrā pasaules kaŗa rezultātā šai vergu imperijai ir pievienotas Latvija, Lietuva, Igaunija, Besarābija, Bukovina, A-Prūsija, D-Sachalina un Kuriļu salas, kopā 300.000 kv km ar 27 milj. iedzīvotāju. Bez tam komūnistu imperijā kā satelītvalstis tika ietilpinātas Polija, Čechoslovakija, Ungārija, Rumānija, Bulgārija, Albānija, Z-Koreja, Z-Vietnama un Ķīna. Komūnistu gaŗā roka šodien sniedzas pēc Berlīnes, Vidējiem Austrumiem, Afrikas, Dienvidaustrumāzijas, pat D-Amerikas u. c. zemēm.

Un šodien lielākā problēma ir: kā pasaulē brīvo pasauli no komūnisma briesmām, kā atbrīvot Padomju verdzībā esošās tautas, kā gāzt komūnistu režīmu Krievijā.

Kā tas varētu notikt, to aprakstīja Jangs Gordans savā grāmatā „The House of Secrets".

Krievu solidāristu kustība (NTS) uzsākusi šo riskanto un bīstamo ciņu pret Kremļa diktatūru — Dāvida un Goliata ciņu par brīvu Krieviju. Šī ciņa ir ne tikai riskanta, bet arī augstākā un mērā slepena.

Solidāristi ir pārliecināti, ka revolūcija Krievijā ir iespējama, jo tauta ir noskaņota pret komūnistiem. Revolūcija Krievijā 1917. g. izcēlās ne tāpēc, ka boļševiku partija būtu bijusi stipra, bet gan tādēļ, ka cara valdība bija vāja un tautas noskaņojums bija pret valdību. Arī pašreiz Krievijā ir līdzīgs stāvoklis, tāpēc daudzi domā, ka tā atrodas jaunas revolūcijas priekšvakarā.

Absolūtas diktatūras un totāla terrora laikā, kā tas bija tirāna Staļina laikā, pagrīdes kustība vai organizēta pretestība nav iespējama. Bet tiklīdz tauta iegūst kaut vismazāko brīvību, tā tūliņ rodas klusa vēlēšanās piepildīt ilgu cerības uz pilnīgu brīvību. Un šodien Krievijā pasīvā pretestība ir jau tik liela, ka Kremļa valdnieki nevar vairs to ignorēt.

Attiecības starp apspiedējiem un apspiestajiem ir mainījušās. Komūnistu diktatori tagad vairāk baidās tautas, nekā tauta viņus. Kad šī līnija ir sasniegta, tad revolūcija ir jau iespējama.

Cik ļoti Kremļa viriem nepatik pagrīdes kustība, par to liecina tas fakts, ka pirms dažiem gadiem komūnisti sūtīja vienu augstāku čekas ierēdni Kochlovu ar uzdevumu nonāvēt NTS vadītāju Poremsku. Kochlovs tomēr neizdarīja šo noziedzīgo aktu, bet izvēlējās brīvību, un šodien viņš ir viens no aktīvākiem pagrīdes cīnītājiem.

Ar ideju pret ideju

Turpat pirms 30 gadiem Belgrādē sanāca krievu emigrantu kongress, lai apsvērtu iespējas, kā cīnīties pret komūnistiem, kas laupījuši viņiem dzimteni. Kongress atzina, ka **komūnisms ir ideoloģija un to var apkarot tikai ar ideoloģiju. Šim nolūkam viņi nodibināja jaunu politisku filozofiju — solidārismu, kas ideoloģiski stāv starp sociālismu un kapitālismu, visu uzsvaru liekot uz cilvēka individuālo un politisko brīvību.**

Solidāristu principi ir:

1. Cilvēka personas nealkšķerāmība un

2. Kristīga morāle — sociālā un politiskā dzīvē.

Ideja var darīt vairāk, nekā nauda vai ieroči. Un solidāristi cer, ka šī ideja būs tā, kas reiz aizstās komūnismu viņu dzimtenē. Šī ideja saviļņos tautu, un komūnisms no tā visvairāk baidās. Jo nav spēka, kas varētu stāties pretim tautas prasībām pēc brīvības un taisnības.

NTS ir ciņas organizācija. Tā apvieno visus, kas mīl savu dzim-

teni un nīst boļše
**ir tikai viens mērķ
atbrīvošana.** Viņu
ņaviri, virsnieki,
denti, kolchozni
jaunatne.

Arī ģen. Vlasov
darbojās ar NTS,
bija atbrīvot Kri
visma un radīt l
kārtu.

NTS mērķis k
**„Izlietot Hitleru.
Staļinu."** Viņu lo
**nacismu, ne b
Krieviju!"**

Kaŗa beigās Ri
to neprātīgā poli
ra arī krievu p
rindas. Pašu ģer
va komūnistiem
pakāra. Vlasova
mija kā nodevēj
mūnistiem. Pašu
vaditāju Vladim
angļi ieslodzīja c
viņš tika laukā
gadiem, vājas ve
tumi nezināja, k
tikai iztaptu sa
draugiem . . .

Tautas atb
revol

**Reiz Metternic
lūcija vispirms
smadzenēs, un p
lāk uz tautu.**

NTS vadībā
grupa slepenu c
dami ārzemēs, o
ju Krievijā. Arī
lūciju savā laik
grupiņa Sveicē,
cijā dzīvojošo r
starpā Ļeņins,
novs u. c. Arī
ksa - Ļenina do
vienmēr mazai
par notelcējiem
un jāvada mas

NTS centrs
R-Vācijā, bet
un to grupiņas
Pad. Savienību.
mācīšanas un s
S cīnītāji tiek
diem slepenien
Krievijas tekst
pagrīdes darbī
ņas tirdzniecīb
Vācijā un citā

**Staļina nāv
trieciens kom
Bet Ungārijas
jau komūnisma
kums. Pretko
pārliecināti pa
izšķīrējas ciņa
Krievijas tau
komūnismu.**

Daudzos cen
tiva pretestība
mam. Daudzā
atklātas brīvīt
smes ar polici
apstākļa dēļ
1957. g. vasar
kas nedēļas.

Totālitārā
jams izveidot
cīnītājiem bū
vienam ar ot
starpējā paz
nās zīmo ir N
žuburaina zīm
strādnieku, z
lektuāļu vieni
nālā revolūci

Neviena cin
Arī NTS pag
šī daudz dro
nav atgriezu
nības un par
tas drošas iz
gaidām atklā
mi. Šo, varop
NTS galvenā
sēro sievas,
Katra ciņa r
viri, kas atte
ves ērtībām.
derīgiem, un
idejai. —

Šī ciņa ir v
Tā tiek izci
lidzekļiem: r
propagandas
Pa visdažāda
jamākiem ce
Pad. Savien
miljoni skre
grāmatu un
das izdevum
las laikraksti
nai aiz ucelz

Kādā skre
ta Krievijā.

**„Tik ilgi,
mūnistu reži
zi, sociālisms
ris terrors u
nebūs izved
tā ir tikai v
atbrīvošanās
pārvarēt ba
nītāju rindā
nākumu pre

ANE

oronto.

oor St., E.) trešdien,
s namā (Sherbourne

RONTO

BĒRNU SVĒTKI UPSALĀ

II latviešu bērnu svētki Upsalā, Zviedrijā, notika svētdien, 12. jūnijā. Tie sākās ar karoga ienesšanu un māc. L. Čuibes svētrunu. Atklāšanas aktam, karoga nodošanai Upsalas latviešu skolai un apsveikumiem sekoja priekšnesumi. Jaunā, apdāvinātā komponista un diriģenta vadībā latviešu skolu audzēkņu apvienotais koris nodziedāja „Ziedi, ziedi rudzu vārpa" un „Redz, kur jāja div' bajāri", gūdams lielu piekrišanu. Fr. Bārdas „Mazā cilvēka vakara lūgšanu" izpildīja Vesterosās skolas audzēkne Inese Skomba, „Saulīt tecēt tecēdama" nodziedāja Čepingas skolas audzēkne Dzintra Indersone. Stokholmas skolas audzēkņu instrumentālais ansamblis izpildīja „Rikšiem bērīti" un „Meita gāja uz avotu". Fr. Mālberga „Ciniņš" deklamēja Čēpingas skolas audzēkne Monika Freiberga. Upsalas skolas audzēkņi un jaunieši rādīja Jāņu vakaru latviešu sētā. Priekšnesumiem sekoja balvu izdalīšana, azaids bērniem, sacensības un rotaļas. Apmeklēts sarīkojums bija labi. Ciemiņi bija atbraukuši pat no attālākām pilsētām, lai pavadītu kādas stundas latviskajā vidē. -ro.

ĀJU VESELĪBA AIZVIEN PDRAUDĒTA

Ontario veselības ministrs Mathew B. Daymond.

ko bažīties vai arī šī iemesla dēļ atrunāties.

Ontario veselības departamenta veselības informācijas nodaļa var sniegt daudz izsmeļošu paskaidrojumu un padomu. Tādēļ visiem, kam ir kādas problēmas tb apkaņošanas jautājumos, ieteicams tieši rakstīt: Ontario Department of Health, Health Information Division Queensnav park, Ontario.

Alberts Raidonis

VAI PADOMJU SAVIENĪBA REVOLŪCIJAS PRIEKŠVAKARĀ?

KĀ TIEK SAGATAVOTA REVOLŪCIJA

Nebīsties draugu — sliktākais tie var nodot tevi. Nebīsties ienaidnieku — sliktākais tie var nogalināt tevi. Bet bīsties neitrālo. — Tie ne tevi nonāvē, ne nodod, bet sakarā ar viņu kluso atbalstu neģēlība eksistē pasaulē.

Dāvida un Goliata cīņa

Kad komunisti 1917. g. ar ieročiem rokās padzina Krievijas Valsts domi un sagrāba varu Krievijā, tad neviens neticēja, ka komūnistu režīms varētu noturēties pie varas ilgāk par dažām nedēļām . . .

Bet šis asiņainais terrors trako jau ilgāk par 40 gadiem, paklaujot sev jaunas zemes, prasot jaunus upuru miljonus. Un komūnistu gala mērķis ir pakļaut visu pasauli . . .

Otrā pasaules kara rezultātā šai vergu imperijai ir pievienotas Latvija, Lietuva, Igaunija, Besarābija, Bukovina, A-Prūsija, D-Sachalīna un Kuriļu salas, kopā 300.000 kv km ar 27 milj. iedzīvotāju. Bez tam komūnistu imperijā kā satelītvalstis tika ietilpinātas Polija, Čehoslovakija, Ungārija, Rumānija, Bulgārija, Albānija, Z-Koreja, Z-Vietnama un Ķīna. Komūnistu gaņā roka šodien sniedzas pēc Berlines, Vidējiem Austrumiem, Āfrikas, Dienvidaustrumāzijas, pat D-Amerikas u. c. zemēm.

Un šodien lielākā problēma ir: kā pasargāt brīvo pasauli no komūnisma briesmām, kā atbrīvot Padomju verdzībā esošās tautas, kā gāzt komūnistu režīmu Krievijā.

Kā tas varētu notikt, to aprakstā Jangs Gordans savā grāmatā „The House of Secrets".

Krievu solidāristu kustība (NTS) uzsākusi šo riskanto un bīstamo ciņu pret Kremļa diktātūru — Dāvida un Goliata ciņu par brīvu Krieviju. Šī ciņa ir ne tikai riskanta, bet arī augstākā mērā slepena.

Solidāristi ir pārliecināti, ka revolūcija Krievijā ir iespējama, jo tauta ir noskaņota pret komūnismu. Revolūcija Krievijā 1917. g. izcēlās ne tāpēc, ka boļševiku partija būtu bijusi stipra, bet gan tādēļ, ka cara valdība bija vāja un tautas noskaņojums bija pret valdību. Arī pašreiz Krievijā ir līdzīgs stāvoklis, tāpēc daudzi domā, ka tā atrodas jaunas revolūcijas priekšvakarā.

Absolūtas diktatūras un totāla terrora laikā, kā tas bija tirāna Staļina laikā, pagrīdes kustība vai organizēta pretestība nav iespējama. Bet tiklīdz tauta iegūst kaut vismazāko brīvību, tā tūlin rodas klusa, vēlēšanās piepildīt ilgu cerības uz pilnīgu brīvību. Un šodien Krievijā pasīvā pretestība ir jau tik liela, ka Kremļa valdnieki nevar vairs to ignorēt.

Attiecības starp apspiedējiem un apspiestajiem ir mainījušās. Komūnistu diktātori tagad vairāk baidās tautas, nekā tauta viņus. Kad šī līnija ir sasniegta, tad revolūcija ir jau iespējama.

Cik ļoti Kremļa viriem nepatīk pagrīdes kustība, par to liecina tas fakts, ka pirms dažiem gadiem komūnisti sūtīja vienu augstāku čekas ierēdni Kochlovu ar uzdevumu nonāvēt NTS vadītāju Poremsku. Kochlovs tomēr neizdarīja šo noziedzīgo aktu, bet izvēlējās brīvību; un šodien viņš ir viens no aktīvākiem pagrīdes cīnītājiem.

Ar ideju pret ideju

Turpat pirms 30 gadiem Belgradē sanāca krievu emigrantu kongress, lai apspvērtu iespējas, kā cīnīties pret komūnistiem, kas laupījuši viņiem dzimteni. Kongress atzina, ka **komūnisms ir ideoloģija un to var apkarot tikai ar ideoloģiju. Šim nolūkam viņi nodibināja jaunu politisku filozofiju — solidārismu, kas ideoloģiski stāv starp sociālismu un kapitālismu, visu uzsvaru liekot uz cilvēka individuālo un politisko brīvību.**

Solidāristu principi ir:

1. Cilvēka personas nealkaramība un

2. Kristīga morāle — sociālā un politiskā dzīvē.

Ideja var darīt vairāk, nekā naudā vai ieročī. Un solidāristi cer, ka šī ideja būs tā, kas reiz aizstās komūnismu viņu dzimtenē. Šī ideja saviņos tautu, un komūnisms no tā visvairāk baidās. Jo nav spēka, kas varētu stāties pretim tautas prasībām pēc brīvības un taisnības.

NTS ir ciņas organizācija. Tā apvieno visus, kas mīl savu dzimteni un nīst boļševismu; kuriem ir tikai viens mērķis — dzimtenes atbrīvošana. Viņu rindās ir karaviri, virsnieki, strādnieki, studenti, kolhozn ieki, profesori, jaunatne.

Arī ģen. Vlasovs savā laikā sadarbojās ar NTS, un viņa nolūks bija atbrīvot Krieviju no boļševisma un radīt labāku valsts iekārtu.

NTS mērķis kara laikā bija: **„Izlietot Hitleru, lai iznīcinātu Staļinu."** Viņu lozungs bija: **„Ne nacismu, ne boļševismu, bet Krieviju!"**

Kara beigās Rietumu sabiedrotā neprātīgā politika smagi skāra arī krievu pagrīdes cīnītāju rindas. Pašu ģen. Vlasovu izdeva komūnistiem un to Maskavā pakāra. Vlasova 100 000 vīru armija kā nodevēji tika izdoti komūnistiem. Pašu NTS pagrīdes vadītāju Vladimiru Poremsku angļi ieslodzija cietumā, no kura viņš tika laukā tikai pēc pāris gadiem, vājas veselības dēļ. Rietumi nezināja, ko viņi darīja, lai tikai iztaptu saviem Maskavas draugiem . . .

Tautas atbrīvošanās revolūcija

Reiz Metternichs teica: Revolūcija vispirms sākas dažu vīru smadzenēs, un pēc tam pāriet tālāk uz tautu.

NTS vadībā ir visai neliela grupa slepenu cīnītāju, kas, būdami ārzemēs, organizē revolūciju Krievijā. Arī komūnistu revolūciju savā laikā gatavoja maza grupiņa Šveicē, Anglijā un Francijā dzīvojošo revolūcionāru, to starpā Ļeņins, Trockis, Plechanovs u. c. Arī saskaņā ar Marksa - Ļeņina dogmām, revolūcijā vienmēr mazai saujiņai jākļūst par noteicējiem; jāsagrābj vara un jāvada masas.

NTS centrs atrodas kaut kur R-Vācijā, bet atsevišķi cīnītāji un to grupiņas izkaisītas pa visu Pad. Savienību. Pēc speciālas apmācīšanas un sagatavošanas, NTS cīnītāji tiek nogādāti pa dažādiem slepeniem ceļiem darbībai Krievijas iekšienē. Sevišķi aktīva pagrīdes darbība ir Baltijas jūras tirdzniecības flotē; tāpat A-Vācijā un citās satelitu valstīs.

Staļina nāve bija lielākais trieciens komūnistu režīmam. Bet Ungārijas revolūcija bija jau komūnisma sabrukuma sākums. Pretkomūnisma cīnītāji pārliecināti par drīzas galīgas un izšķirējas ciņas sākumu, kas būs Krievijas tautas masu ciņa pret komūnismu.

Daudzos centros jau pastāv aktīva pretestība komūnistu režīmam. Daudzās vietās notikušas atklātas brīvības cīnītāju sadursmes ar policiju, arī Latvijā. Šī apstākļa dēļ satiksme ar Rīgu 1957. g. vasarā bija slēgta vairākas nedēļas.

Totālitārā valstī nav iespējams izveidot organizāciju, kur cīnītājiem būtu tiešs kontakts vienam ar otru. Tādēļ viņu savstarpējā pazīšanās un sazināšanās zīme ir NTS simbols — trīszuburaina zīme, kas simbolizē strādnieku, zemnieku un intelektuāļu vienību Krievijas nacionālā revolūcijā.

Neviena ciņa nav bez upuriem. Arī NTS pagrīdnieki ir zaudējuši daudz drosmīgu cīnītāju, kas nav atgriezušies no Pad. Savienības un par kuru nāvi ir saņemtas drošas ziņas. Viņu vārdi pagaidām atklātībai paliek nezināmi. Šo varoņu ģimenes izliktas NTS galvenā mītnē. Pēc viņiem sēro sievas, ģimenes, piederīgie. Katra ciņa rada varoņus. Tie ir viri, kas atteicās no visa, no dzīves ērtībām, no ģimenes un piederīgiem, un ziedo sevi augstākai idejai. —

Šī ciņa ir vārdu un ideju ciņa. Tā tiek izcīnīta visdažādākiem līdzekļiem: radio, skrejlapiņām, propagandas izdevumiem u. c. Pa visdažādākiem un neiedomājamākiem ceļiem un veidiem uz Pad. Savienību tiek nogādāti miljoni skrejlapiņu, laikrakstu, grāmatu un speciālu propagandas izdevumu. NTS izdod nedēļas laikrakstu „Posev", izplatīšanai aiz dzelzs aizkara.

Kādā skrejlapiņā, kas nogādāta Krievijā, ir teikts:

„Tik ilgi, kamēr pastāvēs komūnistu režīms, būs arī kolchozi, sociālisms un nabadzība; valsts terrors un bezticības, un nebūs izredžu strādniekam. Nē, tā ir tikai viena izeja — tautas atbrīvošanās revolūcija. Tāpēc pārvariet bailes un stājieties cīnītāju rindās un dariet savu pienākumu pret dzimteni."

Revolūcija nav novēršama

Revolūcijas panākumu atslēga ir prasme izmantot apstākļus, kad tādi nāk.

Revolūcijas vēl nenotiek, ja tautā ir opozīcija, ja arī revolūcionārie spēki ir stipri, bet gan tad, **ja tautā notiek vispārēja rūgšana un kad valdība nav pietiekoši stipra, lai apspiestu revolūciju. Režīms, kam nav tautas atbalsta, revolūcijas laikā ir bezspēcīgs.**

Revolūcijas panākumi lielā mērā atkarāsies no tā, kā situāciju pēc sacelšanās uzliesmojuma izmantos Rietumu pasaule, un kā šim gadījumam tā būs sagatavojusies.

Brīvai pasaulei būtu jādara viss iespējamais, lai tā iegūtu Krievijas tautu uzticību, respektējot šo tautu nacionālās intereses. **Ignorēdams citu tautu nacionālās jūtas,** Hitlers zaudēja. No šīs kļūdas būtu jāmācās visiem, kas domā par citu tautu atbrīvošanu.

Krievu un visās apspiestās tautās vienmēr bijušas ilgas atbrīvoties no komūnisma jūga. Kad vācu armija 1941. g. iebruka Pad. Krievijā, krievi domāja, ka nu reiz šis brīdis pienācis. Un tie sagaidīja vāciešus ne kā agresorus, bet kā atbrīvotājus. Tie tika apsveikti un sagaidīti ar puķēm. Ļoti daudzās vietās pat dzīļi Krievijā notika sacelšanās pret komūnistiem, un antikomūnisti pārņēma varu jau pirms vācu ienākšanas. Notika sacelšanās arī kara slimnīcās, garnizonos un pilsētās, un pretkomūnistisko partizānu ciņas ar NKVD spēkiem.

Tikai vācu muļķīgā politika izglāba padomju režīmu. Hitlers gan cīnījās pret komūnismu, bet reizē gribēja iekarot Krieviju.

Vispāri Padomju Savienībā līdz šim ir notikušas tik daudzas sacelšanās, ka visas nebūtu iespējams uzskaitīt. Krievu pagrīdes kustības vaditāji dziļā pārliecībā tic, ka **jauna revolūcija Krievijā nav novēršama. Un mēs soli pa solim tai tuvojamies.**

Šī ciņa var būt ilga un smaga. Bet brīvība nekad neapstājas pusceļā. Pašreiz sarkanā imperijā darbojas divas stipras kustības — **reformisms un revolūcionisms, kas neizbēgami novedīs pie mērķa — komūnistu režīma iznīcināšanas. Un laiks ir jau nobriedis.**

Nākošā rakstā: KĀDA BŪS NĀKOTNES KRIEVIJA?

Brigita Staško beigusi Toronto universitātes humānitāro zinātņu fakultāti ar B.A. grādu un turpinās studijas bibliotēkāres (B.Lsc.) grāda iegūšanai. Br. Staško ir latviešu studentu kopas priekšsēde un Toronto latviešu jaunatnes darba kopas valdes locekle.

Dagnija Treijere beigusi Toronto universitātes barības vielu ķīmijas (Food Chemistry) fakultāti ar B.A. grādu un turpina studijas M.A. grāda iegūšanai Toronto universitātē. D. Treijere ir studenšu korporācijas Spīdola tautiete un aktīvi darbojas latviešu studentu un jaunatnes darba kopā.

Aivars Staško beidzis Toronto universitāti ar B. A. grādu un turpinās studijas humanitārās zinātnēs. A. Staško aktīvi darbojas latviešu studentu kopā un ir Toronto latviešu jaunatnes darba kopas valdes locekļis.

Marija Viduce beigusi Toronto universitātes zobārstniecības fakultāti ar D.D.S. grādu un uzsākusi praksi Dr. N. Černavskas kabinetā.

VĒLĒŠANAS MIAMĪ

„Miss Universe" skaistumkaralienes vēlēšanas, kurās savā laikā piedalījās arī viena latviete, šogad notiks Floridā, Miami līcī no 2.—9. jūlijam. Lielas cerības šo gadu iegūt ir 20 g. v. Hjūstonas universitātes studentei Petai Klodai, kas pirms pāris gadiem tika izraudzīta par „Miss Texas".

Savienotas VALSTIS

ČIKĀGA

⊙ Latviešu skolas 10. gada noslēguma akts notika sestdien, 18. jūnijā. Pamatskolu (centrā) beidza un gatavības apliecības saņēma: Aivars Bokalders, Inese Feldmane, Maija Galeniece, Jānis Kupcis, Gunta Lapiņa, Anita Reboka, Zaiga Rītiņa, Kārlis Strauja, Karina Stroda. Meivūdas novadā — Andris Baltmanis un Silvija Miķelsone. Gimnaziju beidza: Ilze Bērziņa, Elmārs Bilsēns, Līga Briede, Astride Bumbule, Jānis Eriņš, Vija Feldmane, Vija Jēkabsone, Jānis Pavasars, Biruta Strautmane, Uldis Streips, Elga Veitmane, Dace Ventere un Juris Zirnis.

Skola arī šogad rīko vasaras nometni Camp Aurora, Fontanas pilsētiņā, pie Ženēvas ezera. Dalības maksa $56,-. Dalībniekus lūdz pieteikt pie Hermaņa Kreicera, 1334 N. Kedzie, tel. HU 9-1089. Nometni vadīs Irma Viksniņa. —ro.

GRAND RAPIDI (MICH.)

⊙ 19. jūnijā Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes jauniešu iesvētes dievk. notika Immanuēla baznīcā; to vadīja draudzes mācītājs Kr. Hermanis. Šinī dienā par pilntiesīgiem draudzes locekļiem kļuva: Lilita Buša, Daina Jansone, Laila Karlsone, Gunta Millere, Margita Priverte, Ilze Robežniece, Ilze Šteina, Jāna Vedēja, Uldis Dārznieks, Gunārs Fricsons, Mārīs Graube, Andrejs Graube, Valdis Grants, Alberts Millers, Ilmārs Priverts, Andrejs Purgailis un Andris Šalks. Katrs iesvētītais no draudzes kā dāvanu saņēma Jauno Derību.

Viesību rīkošanai un jauniešu deju priekiem bija izmantota ne tikai Latviešu biedrība, bet vēl pāris kluba telpas Grand Rapidos. Vairākiem bija ciemiņi no Kanadas, Ņujorkas un citām attālākām vietām.

⊙ Sabiedriskā darba slodzi tagad tikai nedaudzi vēlas nest, un jaunākie gados, pēc dažu gadu darbošanās organizāciju valdēs jau sen „kapitulējuši". To pavisam nevar teikt par grandrapidieti Jāni Miezi, kas 19. jūnijā kļuva 60 gadu vecs. Viņš turpat 10 gadu darbojās savas draudzes pārvaldē par kasieri, Latviešu biedrības revīzijas komisijā, strādā savu parasto darbu fabrikā un nemaz neizskatās nogurīs. Jubilārs dzimis 1900. g. Jelgavas apr. Valgundes pag. kā lauksaimnieka dēls. Mācījies Jelgavas reālskolā un Latvijas universitātes lauksaimniecības fakultātē. Strādājis mērniecības darbos un par kultūrtechniķi Liepājas un Aizputes - Kuldīgas apriņķos, līdztekus darbojoties dažādās sabiedriskās organizācijās. Dzimšanas dienā gaviļnieku apsveica Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes priekšnieks A. Jaunais, draudzes māc. Kr. Hermanis, citi draudzes valdes un padomes locekļi un vairāki draugi un pazīstami.

⊙ Junioru kolledžu Grand Rapidos beiguši: Paulis Ošenieks, Uldis Plīčs un Ansis Ābele, bet Centrālo vidusskolu — Baiba Lejiņa un Daina Jansone.

⊙ Dziednieks Dāvis Bīskaps Leikvjū pilsētiņā šinīs dienās atzīmēja savu 82 gadu dzimšanas dienu un šinī gadījumā viņu sveikt no Grand Rapidiem bija ieradušies vairāki draugi un pazīstami, kuŗu vārdā visa laba vēlējumus nodeva inž. O. Leimanis. Tieši dzimumdienas rītā jubilārs bija saņēmis telefonisku apsveikumu arī no meitas, znota Dr. Nikolāja Kažmera un mazbērniem, kuŗi pašreiz atrodas Romā, Itālijā, kur Dr. Kažmers piedalās chirurgu kongresā.

⊙ Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lu. draudzes pārvalde bija piešķirusi $20,- vidējo valstu sporta sacīkšu godalgai. Sacensības vidējo valstu meistarībā basketbolā un volejbolā sievietēm kā zināms, risinājās Grand Rapidos.

⊙ Lauma Sileniece aizlidojusi uz Vāciju apciemot māsu; viņa tur pavadīs apm. divus mēnešus.

⊙ Kāda tautiete Grand Rapidos pirms pāris mēnešiem bija nodevusi vietējā pastā dažādas spēles uz salokāmiem papes galdiņiem līdz ar attiecīgiem paskaidrojumiem un pamācībām nosūtīšanai uz dzimteni. Visa šī sūtījuma vērtība bijusi apm. $5,- un pēc pārbaudes tas notūtīts kā iespiedumdarbs. Tagad no Latvijas saņemta ziņa, ka sūtījums gan pienācis, bet augstās muitas dēļ nav varējuši to izpirkt. Cik šī summa bijusi augsta, vēstulē nav minēts.

KASTRO NACIONĀLIZĒ

Valdība pārņem lielākos hoteļus

Kādā no šī laikraksta iepriekšējiem numuriem tika pieminēts Kubas pašreizējais stāvoklis iepretim ASV tūristiem. Pēdējās ainas no Havannas liecina, ka Kubas saimnieciskais stāvoklis vēl arvien pasliktinās. Fidels Kastro devis rīkojumu apķilāt 2 lielākos Havannas hoteļus — „Habana Hilton" un „Hotel National". Abi šie lielsus hoteļi, kuŗus vadīja amerikāņi, bija domāti (un arī pieejami) tikai ASV un Kanadas tūristiem. Hoteļi patlaban atrodas Kubas darba ministrijas pārziņā. Tieši pirms 3 gadiem „Habana Hilton" hotelis ar savām 630 istabām bija tikko kā atklāts. Šis hotelis bija apgādāts ar vismodernākajiem dzesināšanas aparātiem, radio, televiziju un palmām apstādītu peldbaseinu. Viss šis lukss bija pieejams tūristiem, kas atstāja diezgan lielas dzeŗamnaudas hoteļa strādniekiem - kubiešiem. Pelnīja ne tikai amerikāņi, bet arī toreizējais diktātors Fulgencio Batista. Pārņemot „Habana Hilton" hoteli, Kastro izteicies, ka „amerikāņi Kubas iedzīvotājus aplaupījuši jau gadiem ilgi".

Šinīs dienās Kubas valdība pārņēmusi savā īpašumā arī slaveno nakts klubu „Tropicana", kuŗu tūristi dēvēja par „paradīzi zem zvaigznēm". Ar savu krāsām bagāto kasīno telpu, kristāla zāli un zvaigžņoto terasi, šī bija greznākā izklaidēšanās vieta visā Kubā. Ļoti iecienīts bija arī nakts klubs „Sans Souci", bet „Tropicana" ar savām lieliskajām nakts izrādēm pievilka daudz vairāk apmeklētāju.

Daži politiskie novērotāji paredz, ka F. Kastro visā drīzumā konfiscēs vēl atlikušās amerikāņu ēļļas rafinērijas, kas atteikušās pārstrādāt Padomju Savienības ēļļu. Kubai pašai ir tikai viena maza rafinērija, kas vienā dienā var pārstrādāt 600 mucas ēļļas. Gada laikā valdībai jāimportē vismaz 27.000.000 mucas petrolejas, lai netiktu paralizēta visa Kubas satiksme. Kastro jau ilgāku laiku cer uz Padomju Savienības atbalstu, bet transportēšanas problēmas var izjaukt šo visai „tālredzīgo" nodomu. Paralēli notikumiem Havannā diktātora Kastro rīcība izjūtama arī citās pilsētās. Nule kā Santjago nošauts kapteinis Manuels Beatons un vēl divi citi kubiešī, kas bijuši nemierā ar pašreizējo militāro un politisko stāvokli. Fidela Kastro ieceltā ļeļļu tiesa atzinusi Beatonu par vainīgu trīs punktos: nodevībā, slepkavošanā un sazvērestībā pret valdību. Visi šie pēdējie notikumi liec'na tikai to, ka Kuba iet pretim saimnieciskais krīzei un ar katru dienu kļūst sarkanāka. K.

Beidzot atļauts iecelot māksliniekam O. Kampem

Frankfurtē (Ris) — Starptautiskā bēgļu gada speciālās programmas ietvaros izceļot no Rietumvācijas izdevās ne vienam vien latvietim, kam agrākās izceļošanas komitejas un konsulāti šo iespēju bija lieguši. Tādu iespēju nule piedzīvoja arī latviešu grafiķis Oto Kampe, kas 20. jūnijā kopā ar sievu un 5 bērniem no Mindchenes Rīma lidlauka varēja sākt lidojumu uz Austrāliju pie tur jau kopš gadiem izceļojušās mātes. Vācu laikraksti piemin, ka O. Kampe bijis 250.000. bēglis, kas uz jaunu dzīves vietu ārpus Rietumvācijas devies no Rīma lidlauka. Fiziski smagi piemeklētajam latviešu māksliniekam, kas bēgļa dzīvi bijis spiests vadīt vairākās bēgļu nometnēs, mitinoties ne reizi vien neapskaužamos apstākļos, Rietumvācijā piepildījās 41. mūža gads.

LIELĀ DRAUDZĪBA TUVOJAS

KO DZIRDĒSIM UN REDZĒSIM GADSKĀRTĒJĀS DRAUDZĪBAS UN JAUNATNES DIENĀS NIAGARĀ 16. UN 17. JŪLIJĀ.

Draudzības un jaunatnes dienu rīcības komiteja, piedaloties LNJAK pārstāvjiem, šogad izraudzījusi plašu un vispusīgu sarīkojumu programmu. Sestdien, 16. jūlijā, visi sarīkojumi risināsies Šeratona-Broka viesnīcas jaunceltajā lielajā sarīkojumu zālē (grand Ballroom), kas apgādāta ar vismodernāko vēsināšanas sistēmu un spēj ērti uzņem 1.000 viesu.

Plkst. 16.00 sarīkojumi sāksies ar jaunatnes paneli, ko vadīs LNAK jaunatnes nozares vad. T. Kronbergs. Temats: „Ko mēs varam darīt Latvijas labā?" Svētku atklāšana un koncerts sāksies plkst. 18.00. Koncertā piedalās izcilākie latviešu jaunās paaudzes spēki: soprāne Vija Štokmane, baritons Kārlis Druva, pianiste Daira Kalnāja un citi. Baleta priekšnesumus sniegs Kanadas presē plaši daudzinātā „Canadian Junior Ballet" kompanija, kuŗas vadītāja ir D. Vorpa-Jablokova.

Lielā draudzības balle sāksies plkst. 20.15. Ieeja visiem pirmās dienas sarīkojumiem, balli ieskaitot, $2,50. Skolēniem līdz 16 gadiem — $1,50.

Svētdien, 17. jūlijā, jau plkst. 10.00 no rīta sāksies volejbola turnīri „Garden City" līcī — Draudzības balvu izcīņai vīriešu un sieviešu vienībām. Finālspēles paredzētas plkst. 16.00. Tai pašā laikā notiks jautras sacensības jaunatnei, bērniem un pieaugušajiem.

Vakarā ugunskura priekšnesumi, tautas dejas, desu cepšanas sacensības un zaļumballe. (Lietus gadījumā notiks turpat, telpās). Ieeja $1,-.

Volejbola vienības piesakāmas un tuvākai informācijai rakstīt Draudzības un jaunatnes dienu rīcības komitejas priekšsēdim J. Liģerim, 2325 Dunn S. Niagara Falls, Ontario, Canada.

KUR VARĒTU SĀKTIES 3. PASAULES KARŠ?

Krievu varasvīrs un balamute Chruščevs paziņoja, ka pēc viņa domām saspīlētais stāvoklis starp Indonēziju un Holandi var izraisīt jaunu pasaules karu. Šim paziņojumam ir zināms pamats. Indonēzijas smagais financiālais stāvoklis, nemierīgu darbība Sumatras salas kalnainajos apvidos un Moluku salās, spiež Indonēzijas diktātoru Sukarno meklēt izeju no satriecinātā stāvokļa iekšienē. Lai novērstu tautas uzmanību no šī chaosa, Sukarno tagad sludina kara gājienu pret Holandes koloniju Jaungvinejā, likdams manīt, ka ar Jaungvinejas iegūšanu indonēziešu stāvoklis varētu uzlaboties.

Šāda rīcība ir nosodāma, jo Indonēzijai nav absolūti nekāda tiesiska pamata šādai prasībai pēc Holandes kolonijas. Jaungvinejā dzīvo citas tautas, ar citu valodu un dzīves veidu. Ir liels jautājums vai indonēzieši Jaungvinejā pratīs labāk saimniekot par holandiešiem. — Pašreiz indonēzieši nav pat spējīgi kārtot paši savas valsts lietas, un kur nu vēl citu.

Holande Indonēzijas prasību negrib ievērot, kāpēc pastiprina savus bruņotos spēkus Jaungvinejā.

Arī Austrālija nevar vienaldzīgi noskatīties uz Indonēzijas provokātivo rīcību. Holande, ar kuŗu Austrālijai saiet robežas Jaungvinejā, ir patīkams kaimiņš. Viņi ļoti labi sadarbojas un saprotas visos jautājumos.

Ja Holandes kolonijai uzbruktu indonēzieši, tad iespējams, ka Austrālija un arī citas valstis ieitu palīgā, bet Indonēzija aicinātu krievus. Maza dzirkstele sakarsētā atmosfairā varētu izraisīt lielu eksploziju. A. p.

VIESI NO LONDONAS

Trīs dienas Stokholmā viesojās Londonas lordmērs sērs Edmunds Stokdels, līdz ar savu meitu, un zobena nesējs pulkvedis B. Lamdens. Abi Anglijas viesi bija tērpušies Viduslaiku augstmaņu tērpos — senlaiku palantīnos, gaŗās, melnās zeķēs, augstās zvērādu galvassegās. Stokholmas pilsēta viesiem par godu jaunajā rātsnamā deva mielastu, kuŗā piedalījās ap 50 prominentu personu. Viesis nodeva Stokholmas pilsētai Londonas pilsētas dāvanu — skaistu sudrabā izstrādātu šķīvi. Kā pretdāvanu Londona saņēma baltas keramikas ar sudraba apkalumiem puķu trauku.

Starptautiskā sieviešu konference

12. un 13. jūnijā Vašingtonā, Sheraton Park hoteļa telpās notika gadskārtējā starptautiskā sieviešu klubu konference, kas pārstāvēja 11 miljonu locekļu. Konferencē runāja arī Baltijas sieviešu padomes priekšsēde igauniete M. Jirma.

Kastro: „Skaties, viņš smaida..."

14. Jūnijs Argentīnā

Apspiesto Eiropas Nāciju delegācijas baltiešu grupa Buenosairesā sasauca 14. jūnijā preses konferenci, kuŗā bija ieradušies 22 laikrakstu un aģentūru pārstāvji, kā arī viesi, kas simpatizēja apspiestajām tautām. To vidū bija Argentīnas bij. ārlietu viceministrs Dr. E. Garsia un tiesnesis prof. Dr. L. Botets, kas parakstīja spriedumu par komūnistu partijas aizliegšanu.

Delegācijas priekšsēdis igaunis E. Talvari iepazistināja preses pārstāvjus ar komūnistu politiku, latviešu pārstāvis Visvaldis Gusts runāja par deportācijām, bet lietuviešu pārstāvis C. Jujnevičs — par rusifikāciju. Argentīnas avīzes veltīja notikumam daudz telpas.

CEĻA VĀRDI

Dabai nav grēka un nešķīstības, zeme bez tirdīšanas un minstināšanas nem un dod, kuŗa mute tuvāka veldzei, tā dzer . . . n'jautā, jautājuma zīmes izgudrotas par nelaimi vien . . .
Mirdza Bendrupe

★

Pārākais cilvēks ir cienīgs, bet nav lepns; zemiskais ir lepns, bet nav cienīgs.
Konfūcijs

☆

Dažus slavina par viņu trūkumiem, citus nopeļ par viņu tikumiem. La Rošfuko

★

Mēs vienmēr sūdzamies, ka mūsu mūžs ir īss, bet rīkojamies tā, it kā tam nebūtu gala. **Seneka**

AIJĀ, MANU VIEGLU PRĀTU...

No katrām 1000 nepilngadīgo laulībām aptuveni 750 drīz vien izjūk partneriem šķiroties.

Visā tā sauktajā civilizētajā pasaulē pēdējos gados blakus pusaudžu un jauniešu pieaugošajai kriminalitātei (par spīti visur augošajai labklājībai!) sociologus, ārstus, juristus un psichologus nodarbina arī tieši pēdējos gados aizvien lielākos un uzkrītošākos apmēros augošais pusaudžu laulību skaits. Sevišķi tādēļ, ka pieaug tieši to laulību skaits, kur abi partneri ir „padsmitos" gados. Ja agrāk par pusaudžu jeb pat bērnu laulību tipiskāko zemi mēdza uzskatīt ASV, tad tagad, secinot no statistikas, šī mode ir pārsviedusies arī uz Eiropu un citiem kontinentiem.

Pagājušā 1959. gadā Francijas attiecīgajām iestādēm atļauju laulībām ir lūguši vairāk kā 12.000 pusaudži un pusaudzes, kas vēl nav sasnieguši 18. dzīvības gadu. Patiesībā atļaujas laulībām lūguši pusaudži, kuru vecums svārstās starp 15 un 17 gadiem . . . Tai pašā laika sprīdī Anglijā līdzīga vecuma jauniešu un pusaudžu laulību skaits ir pieaudzis par 17,3 procentiem, un pat Itālijā, kur agrās laulības ir bijušas arvien parastākas kā citās Eiropas zemēs, līgavu caurmēra vecums pēdējā laikā no 19 gadiem ir strauji noslīdējis uz nepilniem 17 gadiem . . . Līdzīgas ainas ir vērojamas arī Vācijā, Austrijā, Šveicē un citur, kur arvien lielākai vecāku daļai nākas konstatēt, ka bērniem precību plāni prātus nodarbina daudz vairāk, kā skolu nobeigšana . . . Pagaidām trūkst konkrētu datu par dažnedažādām zemēm izkaisīto latviešu trimdas jauniešu agro laulību tieksmēm, bet, šķiet, ka šai modes sērgai arī mūsu pusaudžos un pusaudzēs ir nenoliedzama pievilcība.

Kā rāda statistika, tad vismaz Eiropā aptuveni trīs ceturtdaļas no pusaudžu laulībām drīz vien dažādu iemeslu dēļ cieš tik smagas avārijas, ka tiešām ir tikpat steidzams darbs ar nelaimīgo laulību šķiršanu, kā dzimtsarakstu nodaļām ar „neizsakāmi laimīgo" pusaudžu laulāšanu . . . Tā kā parasti pusaudžu laulībās ir radušies arī pēcnācēji (kuŗu gaidīšanas dēļ steidzīgās laulības ne reti ir notikušas . . .), tad arī šajā ziņā rodas ne vien jaunas traģēdijas, bet arī citas gandrīz neatrisināmas problēmas, kuŗām īstu atrisinājumu nespēj sniegt ne likumu paragrāfi un tiesas, nedz arī citas attiecīgās iestādes. Neapšaubāmi, lielai daļai no šķirto pusaudžu laulību pēcnācējiem draud nogrimšana tā sauktajā sociālisma purvā, kaut arī viņu vecāki — pusaudži, kā to pierāda statistikas, galvenokārt nāk no visādā ziņā labi situētām ģimenēm. Kā sociologi, tā arī psichologi īstos cēloņus augošajam pusaudžu laulību skaitam vēl nespēj īsti konstatēt. Eksistē tomēr apgalvojumi, ka pāragro laulību pamatā erotiskiem motīviem un seksuālām vēlmēm visumā esot maza nozīme. Mūsdienu sabiedriskā kārtība (jeb arī nekārtība . . .) šajā ziņā ne vien pusaudžiem un pusaudzēm sniedzot visdažādākās iespējas un vislielāko brīvību arī bez laulībām.

Izjautājot tūkstošus un atkal tūkstošus no pusaudžiem un pusaudzēm par viņu pāragro laulību iemesliem, atbildes puslīdz precīzi rezumējoties pāris teikumos: Es vēlos kādu, kas mani saprot un gaida mājās pārnākot, jo citādi jūtos pamests un šausmīgi vientulīgs; es nespēju vairs dzīvot bez apziņas, ka esmu kādam vajadzīgs."

Kā ārsti, tā arī sociologi, skolotāji un psichologi atkārtoti apliecina, ka mūsdienu pusaudži un pusaudzes labo dzīves apstākļu dēļ esot fiziski daudz ātrāk attīstījušies un nobrieduši, kā agrākos laikos, taču garīgā ziņā viņu attīstība esot apmēram tāda pati kā agrākajām paaudzēm. Šo iemeslu dēļ rodoties smagi un agrājām paaudzēm maz pazīstami dvēseliskie saspīlējumi, kuŗus netieši veicinot arī liela daļa vecāku. Dzīdamies pēc materiālām vērtībām, vecāki mūžīgās nevaļas vai pārguruma dēļ pusaudžus un pusaudzes tieši garīgajā ziņā pametot pilnīgā savvaļā. No tā, protams, rodoties pamestības un vientulības sajūta, no kuŗas pusaudži mēģinot izbēgt, meklējot trūkstošo ģimenes siltumu—draudzību un mīlestību sev līdzīgo savvaļā pamesto aprindās. Tur tad arī rodoties ļoti nestabilie pamati garīgi vēl nenobriedušo pāragrajām laulībām, kuŗu katastrofālā pieaugšana cilvēci drīzumā varot nostādīt gandrīz nebijušu problēmu priekšā. Katrā ziņā šie pagaidu atzinumi visiem ir nopietnu pārdomu vērti.

NERVOZIE SUŅI

Mūsu laikmeta steiga un tās sekas — vispārējā cilvēku nervozitāte — sākot bīstamos apmēros pārsviesties arī uz dzīvniekiem. Pat suņi esot kļuvuši daudz nervozāki nekā 1900. gadā — tā nesen žurnālistiem gaŗi un plaši paskaidrojis vāciešu veterinārārsts Dr. Alberts Vecels Landavā pie Reinas. Dr. Vecels, kas ilgāku laiku nodarbojas ar dzīvnieku nervu slimību pētīšanu, paskaidro, ka viņam arvien vairāk esot darīšanas ar nervu slimiem suņiem. Vai arī suņiem tuvākajā laikā paredzamas trako mājas un nervu dziedniecības iestādes, par to vēl konkrētu ziņu trūkst.

Abonentu ievērībai Zviedrijā

Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar **DV STOKHOLMAS NODAĻU, BOX 220, STOCKHOLM.**

LA apgāds

IESVĒTĪBĀM BAGĀTĪGĀ IZVĒLĒ ZIEDI un LATVISKAS DĀVANAS

L O T U S P U Ķ U V E I K A L Ā.

Laipni lūdzam pasūtinājumus nodot laikus.

LOTUS PUĶU VEIKALS

802 Bathurst ielā pie Bloor

tel. LE 3-3884, Toronto.

Kanadas latviešu daiļamatnieku savienības salons

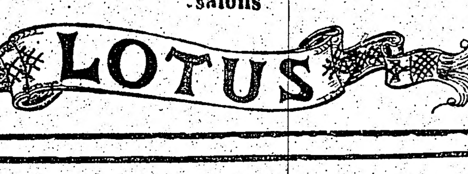

ONTARIO IZGLĪTĪBAS DEPARTAMENTA SABIEDRISKĀ NODAĻA

SADARBĪBĀ AR

TORONTO IZGLĪTĪBAS PĀRVALDI

RĪKO JAUNKANADIEŠIEM

ANGĻU VALODAS KURSUS VASARAS SEZONĀ

no 11. jūlija līdz 19. augustam ik nedēļas no pirmdienas līdz piektdienai no plkst. 7,30 līdz 9,30 vakarā,

CENTRAL HIGH SCHOOL OF COMMERCE, 570 Shaw Street, Toronto,

(kursi paredzēti iesācējiem, kā arī tādiem, kam jau ir pamatzināšanas), un

EASTERN HIGH SCHOOL OF COMMERCE, 16 Phin Ave., Toronto.

(Tikai iesācējiem).

Reģistrēšanās no 4. līdz 8. jūlijam, no pl. 7,30—9,30 vakarā.

T. A. Wardle, VADĪTĀJS — Z. S. Phimister, Izglītības direktors

PADOMJU SAVIENĪBAS ĪSTĀ SEJA

JAUNĀ ŠĶIRA, ZINĀTNIEKI UN TAUTA

Tikai šad un tad, pie tam visai īsi, lielā prese šinī kontinentā atrod laiku pakavēties pie dažādu Sav. Valstu Senāta un citu parlamentāro komisiju izmeklēšanas materiāliem. Tā visai maz ievērots ir palicis bijušā Padomju Savienības Burmas sūtniecības darbinieka Aleksandra J. Kaznačejeva ziņojums Senāta komisijai par īstajiem apstākļiem Padomju Savienībā. Mūsu lasītājiem to sniedzam pēc Senāta oficiālo protokolu materiāliem saīsinātā veidā.

Kad Kaznačejevs 1957. gada rudenī nonācis Padomju sūtniecībā Burmā, viņš nekavējoties iesaistīts spiegošanas darbā, kas devis lielāku brīvību nekā citiem padomju sūtniecības darbiniekiem. Viņš arī bijis vienīgais, kas pilnīgi pārvaldījis burmiešu valodu. Iepazīstoties ar burmiešiem, K. iepazinies arī ar brīvo pasauli, kas viņam bijusi līdz tam pasveša, jo bija uzaudzis padomju režīma laikā un mācījies padomju skolās. Būdams no inteliģentas ģimenes (tēvs profesors, māte ārste), K. ātri vien nopratis, ar kādiem meliem par brīvo pasauli viņš tiek piesātināts. Beidzot nolēmis saraut saites ar Padomju Savienību un pāriet brīvajā pasaulē. Senāta komisijai viņš sniedzis visai interesantu un plašu ziņojumu par īstajiem apstākļiem Padomju Savienībā.

VECĀ PAAUDZE

Padomju Savienībā, viņš paskaidrojis, ir zināma grupa vecākās paaudzes ļaužu, kuŗas dzīves pieredze mācījusi, ka rūpīgi jāizvairās no katras runāšanas par politiku vai politiskas darbības. Daudzus no viņiem bija samulsinājuši lieliskie komūnistu solījumi pēc 1917. g. revolūcijas un nākošajos gados pēc tās. Daudzi ticējuši, ka komūnistu režīms novedīs pie jaunas bezšķiru sabiedrības iekārtas ar laimīgu un mierīgu dzīvi. Bet bija jau par vēlu, kad viņi saprata, ka visi šie komūnistu līderu solījumi nav nekas vairāk kā pasaciņa. Ilgajos apspiešanas gados koncentrācijas nometnēs, tīrīšanās, īpaši Staļina asiņainā terrora laikā daudzi no viņiem pārliecinājās, ka neko nepanāks, ka daudz drošāk visus spēkus veltīt, lai paliktu pie dzīvības.

JAUNIE

Bet jaunā Padomju Savienības iedzīvotāju paaudze ir mazliet savādāka. Tie vairs nevēlas dzīvot tā, kā dzīvoja viņu tēvi. Tie vēlas dzīvot noderīgu dzīvi, kļūt pašiem par savas dzīves saimniekiem, bet ne vergiem. Tāpēc nav nekāds pārsteigums, ka pretkomūnistiskām idejām visatsaucīgāki ir jaunieši, kas pat atklāti uzstājas pret režīmu.

Padomju valdību tie nebūt neatzīst par savu valdību. Partiju un valdību viņi ieskata par „viņiem", bet visus pārējos — par „mūsējiem".

„Viņi" ir tā jaunā šķira, kuŗu pārstāv augstākie komūnistu partijas līderi un padomju valdības ierēdņi.

VĒLĒŠANAS

Tas, ko padomju valdība sauc par vēlēšanām, patiesībā ir īsta komēdija, lai apslēptu ar legālitātes plīvuru mazās, jaunās šķiras pārstāvju grupiņas neaprobežoto varu.

Pirms „vēlēšanām" parasti visus partijas rajona komiteju sekretārus no visas Padomju Savienības sasauc partijas galvenajā mītnē Maskavā. Tur viņus instruē, kas jāievēl katrā rajonā — kuŗā jāievēl strādnieku, zemnieku, inteliģences vai bezpartējisko pārstāvji. Kad sekretāri atgriežas savā dzīves vietā, viņi kandidāta izraudzīšanu pārrunā ar citiem rajona politiskiem sekretāriem, lai atrastu mierīgu, pasīvu un — galvenais — paklausīgu kandidātu. To tad arī ievēl. Uz Augstākās padomes sēdi tāds deputāts dodas ar iepriekš sagatavotu ziņojumu kabatā. Nomināli šāds ziņojums ir viņa, bet īstenībā to sacerējusi partijas komiteja. Kad ievēlētais ierodas Maskavā, viņam jāpiedalās par jaunu instruēšanas sapulcē, kas ir nākošās sesijas ģenerālmēģinājums. Šinīs sapulcēs katram Augstākās padomes loceklim pasaka, kad viņam jārunā un kas jāsaka, kas j ā k r i t i z ē, kad jāaplaudē, kad jāuzdod jautājumi u. t. t. Ja deputātam neveicas savu lomu pietiekami labi tēlot, viņam no amata jāatsakās...

Tātad Padomju „parlaments" ir tikai balsošanas mašīna, kas automātiski apstiprina un pasaka visu, ko komūnistu partijas vadoņi liek pateikt. Parasti vēlētāji ir pasīvi un par vēlēšanām neinteresējās. 50% vēlētāju, kad dodas pie urnām, nemaz nezina, par ko balso. Katrs arī saprot, ka vēlēšanas ir tikai komēdija un triks. Katrs vēlētājs ir ierakstīts vēlētāju sarakstā līdz ar savu serijas numuru. Kad vēlētājs saņem balsošanas zīmi, vēlēšanu komisijas loceklis vēlētāju numuru pieraksta pie balsošanas zīmes numura. Tad vēlētājs var „slepeni" nobalsot tā, kā tam tīk . . . Parasti vēlētāji nobalso automātiski, bez kādas lielas intereses. Tāpēc nav nekāds pārsteigums, ka 99% nobalso par komūnistu partijas kandidātu!

ZINĀTNIEKI

Padomju sabiedrībā zinātniekiem ir izcils stāvoklis. Tie zināmā mērā ir pasargāti no apspiešanas un tie var baudīt vairāk vai mazāk brīvu dzīvi, un — svarīgākais — bauda labāku dzīves standartu. Tātad kļūt par zinātnieku Padomju Savienībā nozīmē izkļūt no ļaunās ikdienas. Tomēr zinātniekus nevar atzīt par piederīgiem pie jaunās šķiras.

JAUNĀ ŠĶIRA

Jaunā šķira ir daudz šaurāka nekā to attēlojis Djilass savā grāmatā „Jaunā šķira". Tā komplektējas — sākot ar partijas komiteju rajonu sekretāriem un sniedzas uz augšu līdz centrālkomitejas un padomju valdības locekļiem. Jaunā šķira ir pilnīgi politiskas struktūras. Piederība pie tās nav atkarīga ne no smadzeņēm, ne no izglītības, nedz no sagatavošanās amatam. Tā ir atkarīga pilnīgi tikai no padevības valdošās grupas — jaunās šķiras — patīgajām interesēm, kas ir pretstatā ar īstenajām zemes un tautas interesēm. Padomju valdības politika kalpo tikai valdošajai šķirai, bet ne īstajām zemes interesēm.

Jāpiezīmē arī, ka Padomju Savienības komūnistu partijas locekļu vairākums nav ieskatāms par īstiem komūnistiem un jaunās šķiras locekļiem. Šis vairākums ir bijis spiests iestāties komūnistu partijā, un tiem faktiski nav nekādas no tām priekšrocībām, kādas bauda jaunā šķira.

Jaunā šķira ir visai noslēgta un labi nosargāta grupa. Iekļūt tanī nav tik viegli. Tikai visprominentākie blēži un tādi indivīdi, kas nekautrīgi cīnās par jaunās šķiras varas uzturēšanu, tiek uzņemti tanī. Tā ir tik ekskluzīva un noslēgta, ka pat jaunās šķiras locekļu bērnus mudina precēt tikai savas šķiras piederīgos! . . . Faktiski Padomju Savienībā ir radusies jauna aristokratija, kas savu stāvokli var mantot no senčiem . . . Piemēram, jaunās šķiras locekļu bērnus sūta speciālās skolās, kas nav pieejamas citiem cilvēkiem.

Tiem dod priekšroku pie augstāku amatu ieņemšanas un atbildīgiem darbiem, ko liedz citiem. Tos mudina pārmērīgi nedraudzēties ar citiem. Patiesībā — tos vieno kopīgas bailes no tautas.

Katram padomju pilsonim prominents partijas loceklis vai augsts valdības ierēdnis ir tas pats, kas ienīstās slepenās policijas loceklis. Jaunās šķiras locekļa labvēlība var daudz ko dot materiālā ziņā, bet tomēr to godīgā tauta ieskatīs par tikpat apkaunojošu kā draudzību ar kādu slepenās policijas locekli.

Tikuši pie varas, jaunās šķiras locekļi cenšas ar visiem līdzekļiem nodrošināt savas pozicijas, kāpēc izlieto dažādus paņēmienus, lai to panāktu. Tas ir Padomju Savienības jaunās šķiras galvenais mērķis. Viens no svarīgākajiem ieročiem, ko tie šim nolūkam izmanto, ir komūnistu doktrīna. To izmanto, lai piespiestu tautu pakļauties viņu valdībai, aizmirst savu brīvību un tiesības, lai, kā to oficiāli konstatē, celtu pilnīgu komūnistu sabiedrību, bet patiesībā — lai uz mūžīgiem laikiem nodrošinātu vienas partijas diktātūru — jaunās šķiras valdību.

Jēdzienu „proletāriāta diktātūra" lietoja līdz 1952. gadam, lai krāptu tautu. Īstenībā šis vārds nenozīmē neko vairāk kā „jaunās šķiras diktātūru". Tā bija tik skaidri saskatāma nepatiesība, ka tā nevarēja vairs nevienu piemānīt. Tāpēc 19-tā partijas kongresā 1952. gadā šo terminu atmeta. Jaunā šķira tagad izvairās pieminēt vārdu diktātūra. Tas tomēr nevar apmānīt tautu. Ikkatrs Padomju Savienībā saprot, ka valdības sistēma ir atklāta un pilnīga jaunās šķiras diktātūra.

ZEMES SAIMNIEKI UN KALPI

Agrās rīta stundās starp pl. 7 un 8, Maskavas ielās redzami cilvēki, kas tērpti slikti pagatavotās drānās, izskatās drūmi un noguruši. Tie dodas uz darbnīcām, rūpnīcām u. t. t. Tos pa jokam vai izsmiešanai dēvē par — „tauta — zemes saimniece". Plkst. 10—11 Maskavas ielās redzami lieli, dārgi automobiļi, kas ved labi ģērbtus, parasti treknus un augstprātīgus ļaudis uz viņu birojiem. Tos tanī pašā cīņiskā veidā sauc par „tautas kalpiem"! Tas ņemts no Padomju Savienības ikdienas dzīves novērojumiem.

ZINĀTNIEKI PARTIJAS VAŽĀS

Normāli Padomju Savienībā visi zinātnieki un techniskās inteliģences locekļi ir godīgi ļaudis un vēlas strādāt ne tikai sevis, bet arī valsts labā. Tomēr zinātniekiem nav atļauts pilnīgi pašiem vien kontrolēt savu darbu. Visi padomju zinātnieki pakļauti tieši partijas kontrolei kopā ar tās slepeno policiju(KGB). Padomju zinātnieki strādā tikai pēc projektiem, ko izvēlējušies padomju līderi. Visi zinātniskie pasākumi tieši kalpo režīma interesēm, lai stiprinātu padomju valdības stāvokli aukstā kaŗā — sagādātu komūnistiem līdzekļus, propagandēt komūnismu u. t. t. Nevienu zinātniskās pētniecības programmu, kas tieši nesola veicināt jaunās šķiras intereses, neapstiprina. Komūnistu partija kavē zinātniekus labi veikt savus darbus. Zinātnieki, tāpat kā citi ļaudis, Padomju Savienībā nebauda cilvēka pamattiesības un brīvību. Ir taisnība, ka zinātnieki dzīvo labākos apstākļos nekā pārējā tauta. Mūsu dienās tiem atļauj lielāku brīvību eksperimentālos un teorētiskos darbos, bet šī brīvība nesniedzas politiskā laukā, jo ja kāds zinātnieks iesniegtu petīciju pret valdību, to apcietinātu un attiecīgi sodītu, neatkarīgi no tā, vai viņam ir vai nav spoži zinātniski sasniegumi.

Pat darbā, ko citās zemēs atzītu par tīri zinātnisku, zinātniekiem ir visai jāuzmanās, lai nenonāktu konfliktā ar marksisma - ļeņinisma dogmu. K. Chruščevs pats atzinās kādā zinātņu akadēmijas sesijā pirms 3 gadiem — kādu zinātnieku, kas bija izgudrojis visai svarīgu poti liellopu auglības veicināšanai, izteikdamies pret oficiāli partijas atzīto akadēmiķa Lisenko teoriju — atlaida no vietas, aizliedza viņam nodarboties ar zinātnisku darbu un pat deportēja uz Sibiriju, nodarot ar to valstij, pēc paša Ch. aplēsuma, vairākus miljonus rubļu zaudējumu. Akadēmiskā brīvība Padomju Savienībā ir saistīta ar partijas līnijas stingru ievērošanu . . .

(Nobeigums sekos).

KRIEVU OKUPANTI APDZIRDA LATVIEŠUS

Kāda māmuļa, kas šinī mēnesī no Latvijas atbraukusi Austrālijā, stāsta, ka tur stipri izplatījusies žūpošana. Dzeŗ lieli un mazi, veci un jauni. To apstiprina arī no dzimtenes saņemtās vēstules. Jau pirmā okupācijas laikā 1940.—1941. gadā latvieši nebeidza brīnīties, ka krievi atļāva pārdot alkoholiskus dzērienus ne tikai dzertuvēs, bet arī citos veikalos. Krievi toreiz atļāva tirgoties ar šiem dzērieniem dienu un nakti. Pēc krievu aizbēgšanas 1941. g. noskaidrojās, ka viņi ar nolūku veicināja dzeršanu, lai salauztu ātrāk latviešos pretestības garu, un tā vieglāk pakļautu sev. Iebrūkot otrreiz Latvijā, krievi lieto to pašu paņēmienu.

B. J. k. d.

NOSLĒPUMAINĀS KABATAS

Tā kā siltās vasaras dienās dāmas allaž ir žēlojušās, ka viņām nav (ja nevēlas līdzi nēsāt rokas somiņu), kur ielikt lūpu zīmuli, spogulīti, ķemmes, atslēgas, kabatas lakatiņu un citas nepieciešamas lietiņas, tad kāda Rietumvācijas apģērbu firma Frankfurtē ir laidusi tirgū kādu gandrīz oriģinālu jaunumu: apakšbrunčus ar kabatām. Kabatas gan neatrodas tajā vietā, kur kabatām parasti jābūt, un kur tās biezajos apakšbrunčos bija arī dažai labai latviešu vecmāmiņai, bet gan pie apakšbrunču kuplās lejas malas. Lai tiktu klāt pie noslēpumainajām kabatām, protams, allaž ir mazliet jāsaceļ brunči, bet tas radot tik pievilcīgu efektu, ka jaunizgudrojumam esot paredzama spoža nākotne.

Aiz DZELZS aizkara

OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ

SOCIĀLĀ NODROŠINĀŠANA

PSRS ministru padome ar 1959. gada 17. decembra lēmumu Nr. 1397 sākot ar 1960. gada 1. janvāri noteikusi šādu pensiju piešķiršanas un izmaksas kārtību lauksaimniecības darbiniekiem:

Agronomiem, zootechniķiem, veterinārārstiem un citiem lauksaimniecības darbiniekiem maksimālās pensijas apmērs noteikts uz 1200 un minimālās — 300 rubļiem mēnesī. Ja izpeļņas un pensijas kopsumma nepārsniedz 2000 rubļu, tad izmaksā pilnu pensiju, pretējā gadījumā attiecīgi samazina. Pensijas piešķiŗamas pēc 50 gadu vecuma sasniegšanas, ja ir nepārtraukts 25 gadu darba stāžs lauksaimniecības speciālista amatos. Padomju armijā vai partizānu nodaļās pavadītais laiks, kā arī darbība partijas, padomju, arodbiedrību un komjaunatnes vēlētos amatos vai lopkopības zinātniskās pētniecības iestādēs ieskaitīta darba stāžā.

Pensijas piešķiŗ 50% apmērā no pēdējās algas.

ZINĀTNE, KULTŪRA UN MĀKSLA

Š. g. 11. februārī par Latvijas PSR zinātņu akadēmijas prezidentu nākamajiem 5 gadiem vienbalsīgi ievēlēts technisko zinātņu doktors Kārlis Plaude (līdzšinējais viceprezidents), bet par viceprezidentu — akadēmiķis Pēteris Valeskalns. Kā zināms, ZA prezidenta postenis bija vakants kopš Jānis Peive kļuva ministru prezidents.

Rīgā esot 12 kultūras universitātes, bet citās pilsētās 25 kultūras un tautas universitātes ar 10.735 klausītājiem. Bez tam Rīgā darbojoties 9 republikāniskie mūzeji un rajonos 12 novadpētniecības mūzeji ar 10 filiālēm. Tomēr mūzeji kultūras universitātēm darbā palīdzot maz. Ne republikas kultūras, ne izglītības, nedz arī veselības aizsardzības ministrijas, kam pakļauti šie mūzeji, tos nemobilizējot darbam ar kultūras universitātēm. Vienīgais izņēmums esot ZA, kas organizējusi tautas universitāti Skaistkalnē, kur lekcijas lasot izcili republikas zinātnieki. Vēl mazāk kultūras universitāšu atbalstīšanā piedaloties republikas mākslinieki, rakstnieki un komponisti: no 246 māksliniekiem šajā darbā piedaloties tikai daži, no 112 rakstiieku savienības biedriem — 10 un no 43 komponistu savienības biedriem — tikai pāris.

Laikraksts „Cīņa" š. g. 9. martā ziņo, ka republikāniskās dziesmu svētku komitejas sēdē atzīts, ka Dobeles rajona dziesmu svētkiem gatavojoties neapmierinoši. Salīdzinājumā ar 1955. gadu koŗu un dziedātāju skaits esot krietni samazinājies, pat Dobeles un Auces kultūras namiem vairs neesot savu koŗu. Tāpat tie pārstājuši darboties daudzās citās vietās.

17. janvārī bijis koŗu kopmēģinājums, kas bijis slikti organizēts, un sagatavošanās dziesmu svētkiem netiekot saistīta ar rajona lauksaimniecības uzdevumu veikšanu. Neapmierinoši dziesmu svētkiem gatavojoties arī Liepājas, Jelgavas, Viļānu, Balvu un citos republikas rajonos.

Komitejas sēdē uzdots darīt visu, lai darbus veiktu. Viss repertuārs jāiemācās līdz 29. maijam, bet pēc tam veicama tikai mākslinieciskā noslīpēšana. Vēlākais 10 dienas pirms svētkiem jāsakārtojot estrādes un laukumi. Laikus jādomājot par afišām, programmām un rūpīgi jāapspriežot jautājums par naktsmītnēm u. t. t.

Ar ļoti vājiem rezultātiem beidzies operu, baletu un mūzikālo komēdiju libretu konkurss. Žūrijas komisija piešķīrusi tikai vienu 3. prēmiju 3.000 rubļu apmērā Jāzepa Osmaņa mūzikālās komēdijas libretam „Īstais tonis".

Gan atzīts par iespējamu tālākiem darbiem izmantot mūzikālo komēdiju libretu sižetus: Aleksandra Žukovska „Zied papardes uz Marsa" un Elmāra Kaleva un Gaļinas Rumbas „Rekordistes". Tāpat pēdējo divu autoru kopējo operas libretu „Pastara tiesa."

No iesūtītajiem baletu libretiem neviens neesot bijis izmantojams baleta radīšanai.

Tikpat nesekmīgi beidzies izsludinātais sadzīves dziesmu konkurss, **kas esot pierādījis, ka dzejnieki un komponisti nedzīvo līdzi jaunajam laikam.** Šinī konkursā piešķirtas divas otrās godalgas, katra pa 3.000 rubļiem: 1) Jelgavas diriģentam A. Saliņam kopā ar teksta autoru pensionāru A. Saliņu par dziesmu „Zina sila papardīte" (uzdots gan vēl priekšnoteikums, ka pēc partijas norādījumiem jāuzlabo teksts!) un 2) Mazsalacas diriģentam J. Mencim ar teksta autori, jauno dzejnieci I. Zariņu par dziesmu „Trīs saujas smilšu". Tālāk piecas trešās godalgas, ik pa 2.000 rubļiem saņēmuši: P. Līcīte, V. Sams, G. Dovgjallo, E. Siliņš un J. Šmits (pēdējais ir vēl konservātorijas 5. kursa students) ar tekstu autoriem — Skaidrīti Kaldupi, I. Ziedoni, G. Selgu un I. Lasmani. Darbi godalgoti tikai tāpēc, lai rastu pamatu sadzīves dziesmām, viņu tālākai attīstībai un būtu viela tuvākā nākotnē paredzētam sadzīves dziesmu krājuma izdevumam.

Pagājušā gada beigās Limbažu rajona kultūras nama drāmatiskajam pašdarbības kollektīvam, kas atskatījies uz 75 gadu darbību piešķirts tautas teātra nosaukums. Līdz ar to okupētajā Latvijā tautas teātru skaits palielinājies uz 11. Tas pagājušā gadā arī republikas mērogā ieguva otro vietu ar Valentīna Katājeva lugu „Atpūtas diena". Šogad paredzēts iestudēt igauņu drāmaturga A. Livesa „Jaungada nakts" un V. Vīgantes „Palmas zaļo vienmēr".

KOLCHOZNIEKI VAIRĀS NO „KULTŪRAS NAMIEM"

Latvijas lauku ciemu tautas nami, kas pēc ministru padomes lēmuma jāpārņem kolchozu vai padomju saimniecību pārziņā, vēl joprojām atrodas bez saimnieka. No 632 tautas namiem pagājušā gadā kolchozi un padomju saimniecības savā apsaimniekošanā pārņēmušas tikai 35, un vispār ar pārņemšanu nesteidzoties. Uz šādu rīcību nemudinot arī republikas kultūras ministrija. Parastais aizbildinājums, ka tautas namus pārņemt varot tikai saimnieciski spēcīgas saimniecības. Kolchoznieki varot tāpat kultūrāli augt un šos namus apmeklēt, kolchozam nenesot nekādu materiālu atbildību. Šāda esot visu saimniecību vadītāju nostāja, bet partijas pirmorganizācijas sekretāram, ciema padomes pr-tājam un tuvējās skolas direktoram jādarot viss, lai šos tautas namus pārņemtu kolchozi vai padomju saimniecības, jo kolchozniekus pie klubiem saistot pasākumi, kas sekmējot partijas uzdevumu veikšanu. Par tautas namiem esot jārūpējas (laikam tikai tagad atklāts jaunums, ka bez saimnieka ēkas iet bojā!), lai tajos varētu noritēt visa ciema iedzīvotāju kultūrālā dzīve. Aplama esot Dobeles rajona kolchoza „Komunārs" rīcība, kas gan tautas namu pārņēmis, bet kino izrāžu laikā cilvēkiem jāsēžot mēteļos. Zāles grīda esot tādā stāvoklī, ka dejošana neiespējama. Tas tikai nozīmējot, ka partija un kolchoza valdes pr-tājs par savu ļaužu kultūrālo audzināšanu nerūpējoties. Jocīgākais esot tas, ka rajona budžetā kluba remontam bijis paredzēts 20.000 rubļu, bet neviens nezinot, kur šī nauda palikusi.

Trūkstot telpām, vienlaicīgi apsīkstot arī kultūrālā pašdarbība: izņīkstot koŗi, orķestri, drāmatiskās trupas, u. t. t. Arī klubu vadītājus nesūtot uz semināriem, bet norīkojot lauku darbos. Pie visām šīm nebūšanām kultūras ministrija vainojot rajonu izpildkomiteju kultūras nodaļas, un tās savukārt kolchozu pr-tājus, bet patiesībā vainīgi esot visi, kas šo darbu pametuši novārtā.

Piezīme: Šī atturība liecina, ka uzspiesto padomju „kultūru" mūsu ļaudis ignorē, bet komūnisti vaino — telpu trūkumu.

TAUTIEŠI,

turpmāk naudu ir iespējams nosūtīt uz LATVIJU ar mūsu Sainīšu nodaļas starpniecību.

NAUDU pārsūtām ar gaisa pastu, un to saņem visātrākā laikā.

IZMAKSĀ par vienu dolaru 10 rubļu — pēc tūristu kursa.

DV SAINĪŠU NODAĻA,

123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

DAŽĀDAS KRĀS
ATTĪSTĪŠAN
ĀTRA UN PIRMKLA
PIEŅEM:
DV. GRĀMATNĪCA
Darba laiks no pl. 9—6, sest

LATVIJAS AMERIKĀ
MO
SP
TO
PIEŅEM VISĀDA VEIDA
IESPIEDUMDARBU PASŪ
LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGU
VIZĪTKARTES,
DOKUMENTUS BIEDRĪBU VA
KONCERTU PROGRAMMAS,
SARĪKOJUMU BIĻETES,
PLAKĀTUS, DZIESMU LA
GRĀMATAS un ŽURNA
VĒSTUĻU VEIDLAPA
u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IEL
ONT., CANADA. TE
Pasūtinājumus lūdzam nodot

Cook Funeral Home 72 To

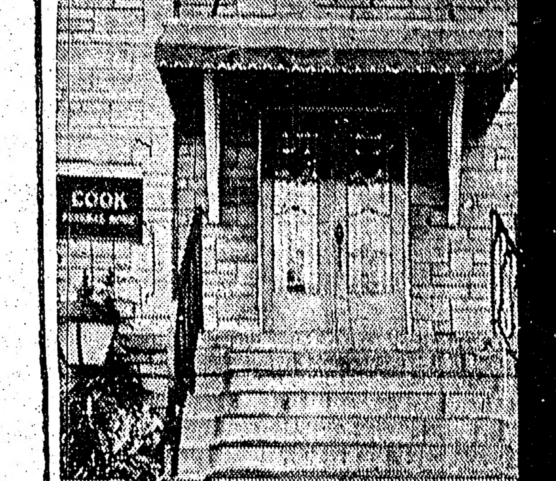

COOK APBEDĪŠANAS
721 Bloor St., W. (pie Christie)
MODERNA KAPLIČA AR ERĢEĻU
SPĒJĀM. IZVADĪŠANAS CEREMONIJ

KAKTI
TRANSPORTA F
Veicam visādus transportus ar mo
(mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam
LE 5-6619. 941 Dovercou

PĀRSTĀVJI
atbildiet uz 3 jautāju
1) VAI JŪS DARBOJATIES SAIŅ UZŅĒMUMĀ?
2) VAI JŪS ESAT SPĒJĪGS PELNĪ
3) VAI JŪS ESAT APMIERINĀTS ZĒJO DARBU?
Ja Jūsu atbildes uz pirmiem 2 jautāj jautājumu NĒ, tad Jūs esat piemērots la pie mums.
Mums ir, vecs un labi nostādīts SA UZŅĒMUMS, un mūsu cenas ir lētākas meklējam darbīgas un uzņēmīgas person
Ja Jūs nekad neesat darbojies SA UZŅĒMUMĀ, bet Jums ir labs kontakt tām, UKRAIŅU, KRIEVU un ARMEN jiem, tad mēs Jūsu vietā atbildam uz
šiem 3 jautājumie
1) MĒS NODIBINĀSIM JŪSU SA PASĀKUMU;
2) MĒS DOSIM JUMS IESPĒJU P
3) MĒS SEKMĒSIM JŪSU DARBU, SAVU ATBALSTU.
Nepalaidiet šo izdevību n
Pieprasiet mums nekavējoties tuvāku
Visu saraksti ieskatīsim par ne
RAKSTĪT ŠĪ LAIKRAKSTA APGĀDA

DZELZS aizkara

OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ

ROSINĀŠANA

... padome ar ...embra lēmumu ... 1960. gada 1. ... šādu pensiju ...maksas kārtī...bas darbinie... zootechniķiem, ...n citiem lauk...iniekiem mak...pmērs noteikts ...lās — 300 rub... peļņas un pen... pārsniedz 2000 ...ā pilnu pensi...nā attiecīgi sa... piešķiramas ...ma sasniegša...aukts 25 gadu ...uksaimniecības ... Padomju ar...u nodaļās pa...ū arī darbība ..., arodbiedrību ... vēlētos ama...s zinātniskās ...dēs ieskaitīta ... 50% apmērā

...LTŪRA UN ...LA

...i par Latvijas ...dēmijas prezi...m 5 gadiem ... technisko zi... Kārlis Plaude ...rezidents), bet ... — akadēmiķis ... Kā zināms, ...tenis bija va...eive kļuva mi... ...ltūras univer...lsētās 25 kul...iversitātes ar ... Bez tam Ri...epublikāniskie ... 12 novadpēt... 10 filiālēm. ...ūras universi...zot maz. Ne ...s, ne izglīti...bas aizsardzi...n pakļauti šie ...bilizējot dar...universitātēm. ...s esot ZA, kas ...s universitāti ...ekcijas lasot ...ātnieki. Vēl ...versitāšu at...es republikas ...ieki un kom...nāksliniekiem ...ties tikai da...u savienības ...o 43 kompo...edriem — ti... ...š. g. 9. mar...āniskās dzies...s sēdē atzīts, ...ziesmu svēt... neapmierino...r 1955. gadu ... skaits esot ...s, pat Dobe...iras namiem ...ru. Tāpat tie ... daudzās ci... ...koru kopmē...slikti organi...nās dziesmu ...istīta ar ra...s uzdevumu ...noši dziesmu ...s arī Liepā...u, Balvu un ...nos. ...dots darīt vi... Viss reper... 29. maijam, ...a tikai māk...šana. Vēlā...ns svētkiem ...s un lauku...jot par afi...n rūpīgi jā...s par nakts... ...ltātiem bei...un mūzikālo ...nkurss. Žūri...si tikai vie... rubļu apmē...mūzikālās ko...tais tonis". ...spējamu tā...antot mūzi...etu sižetus: ...a „Zied pa... un Elmāra ...Rumbas „Re...lējo divu au...ibretu „Pas... ...aletu libre... bijis izman...nai. ...beidzies iz...s dziesmu ...ierādījis, ka ...isti nedzīvo ...n. Šinī kon...

kursā piešķirtas divas otrās godalgas, katra pa 3.000 rubļiem: 1) Jelgavas diriģentam A. Saliņam kopā ar teksta autoru pensionāru A. Saliņu par dziesmu „Zina sila papardīte" (uzdots gan vēl priekšnoteikums, ka pēc partijas norādījumiem jāuzlabo teksts!) un 2) Mazsalacas diriģentam J. Mencim ar teksta autori, jauno dzejnieci I. Zariņu par dziesmu „Trīs saujas smilšu". Tālāk piecas trešās godalgas, ik pa 2.000 rubļiem saņēmuši: P. Līcīte, V. Sams, G. Dovgjallo, E. Siliņš un J. Šmits (pēdējais ir vēl konservātorijas 5. kursa students) ar tekstu autoriem — Skaidrīti Kaldupi, I. Ziedoni, G. Selgu un I. Lasmani. Darbi godalgoti tikai tāpēc, lai rastu pamatu sadzīves dziesmām, viņu tālākai attīstībai un būtu viela tuvākā nākotnē paredzētam sadzīves dziesmu krājuma izdevumam.

Pagājušā gada beigās Limbažu rajona kultūras nama drāmatiskajam pašdarbības kollektīvam, kas atskatījies uz 75 gadu darbību piešķirts tautas teātra nosaukums. Līdz ar to okupētajā Latvijā tautas teātru skaits palielinājies uz 11. Tas pagājušā gadā arī republikas mērogā ieguva otro vietu ar Valentīna Katājeva lugu „Atpūtas diena". Šogad paredzēts iestudēt igauņu drāmaturga A. Livesa „Jaungada nakts" un V. Vīganta „Palmas zaļo vienmēr".

KOLCHOZNIEKI VAIRĀS NO „KULTŪRAS NAMIEM"

Latvijas lauku ciemu tautas nami, kas pēc ministru padomes lēmuma jāpārņem kolchozu vai padomju saimniecību pārziņā, vēl joprojām atrodas bez saimnieka. No 632 tautas namiem pagājušā gadā kolchozi un padomju saimniecības savā apsaimniekošanā pārņēmušas tikai 35, un vispār ar pārņemšanu nesteidzoties. Uz šādu rīcību nemudinot arī republikas kultūras ministrija. Parastais aizbildinājums, ka tautas namus pārņemt varot tikai saimnieciski spēcīgas saimniecības. Kolchoznieki varot tāpat kultūrāli augt un šos namus apmeklēt, kolchozam nenesot nekādu materiālu atbildību. Šāda esot visu saimniecību vadītāju nostāja, bet partijas pirmorganizācijas sekretāram, ciema padomes pr-tājam un tuvējās skolas direktoram jādarot viss, lai šos tautas namus pārņemtu kolchozi vai padomju saimniecība, jo kolchozniekus pie klubiem saistot pasākumi, kas sekmējot partijas uzdevumu veikšanu. Par tautas namiem esot jārūpējas (laikam tikai tagad atklāts jaunums, ka bez saimnieka ēkas iet bojā!), lai tajos varētu noritēt visa ciema iedzīvotāju kultūrālā dzīve. Aplama esot Dobeles rajona kolchoza „Komunārs" rīcība, kas gan tautas namu pārņēmis, bet kino izrāžu laikā cilvēkiem jāsēžot mēteļos. Zāles grīda esot tādā stāvoklī, ka dejošana neiespēja ma. Tas tikai nozīmējot, ka partija un kolchoza valdes pr-tājs par savu ļaužu kultūrālo audzināšanu nerūpējoties. Jocīgākais esot tas, ka rajona budžetā kluba remontam bijis paredzēts 20,000 rubļu, bet neviens nezinot, kur ši nauda palikusi.

Trūkstot telpām, vienlaicīgi apsīkstot arī kultūrālā pašdarbība: iznīkstot koŗi, orķestŗi, drāmatiskās trupas, u. t. t. Arī klubu vadītājus nesūtot uz semināriem, bet norīkojot lauku darbos. Pie visām šīm nebūšanām kultūras ministrija vainojot rajonu izpildkomiteju kultūras nodaļas, un tās savukārt kolchozu pr-tājus, bet patiesībā vainīgi esot visi, kas šo darbu pametuši novārtā.

Piezīme: Šī atturība liecina, ka uzspiesto padomju „kultūru" mūsu ļaudis ignorē, bet komūnisti vaino — telpu trūkumu.

TAUTIEŠI,

turpmāk naudu ir iespējams nosūtīt uz LATVIJU ar mūsu Sainīšu nodaļas starpniecību.

NAUDU pārsūtām ar gaisa pastu, un to saņem visātrākā laikā.

IZMAKSĀ par vienu dolaru 10 rubļu — pēc tūristu kursa.

DV SAINĪŠU NODAĻA,

123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

DAŽĀDAS KRĀSU FILMAS

ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.

ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS.

PIEŅEM:

DV. GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B,

Darba laiks no pl. 9—6, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

MONTREĀLĀ

Europe Stationary 1980 St. Catherine W., dabūjami LATVIJA AMERIKĀ atsevišķi numuri

DĀVANĀM

- JAUNĀKĀS GRĀMATAS.
- KOKA IZSTRĀDĀJUMI.
- ĀDAS IZSTRĀDĀJUMI.
- KERAMIKA.

DV GRĀMATNĪCA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.

Atvērta darbdienās no pl. 9—6 vakarā. SESTDIENĀS NO PL. 9—1 DIENĀ.

LATVIJAS AMERIKĀ

MODERNĀ SPIESTUVE TORONTŌ

PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
- VIZĪTKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
- KONCERTU PROGRAMMAS,
- SARĪKOJUMU BIĻETES,
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
- GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:

LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792,

Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

EM 8-3166 MĀJĀS RU 7-6338

Alexander's Body & Motor Service

SPECIĀLISTS NELAIMES GADĪJUMOS NODARĪTO BOJĀJUMU NOVĒRŠANAI

Krāsošanas darbi - Priekšriteņu un stūres regulēšana

26 DUCHESS ST., TORONTO JĀNIS BRANTS

OPTIĶIS LUNSKY

470 COLLEGE ST., Toronto, WA 1-3924

Dr. ROMAN PNIEWSKY

Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē. Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās. 3537 PARK AVE., MONTREAL, P. Q., tel. VI 5-7623, Montreal. Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 8—9 vakarā

Pudiņu un cepumu pulveŗi tikai no

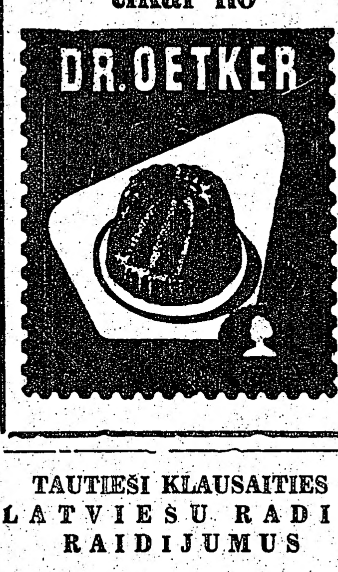

JA SŪTĀT DĀVANU SAIŅUS PIEDERĪGAJIEM uz LATVIJU, TAD UZTICIET TOS DV GRĀMATNĪCAI, 123 Huron St., Toronto 2 - B, Ontario — Canada.

Pieprasiet cenu sarakstu, sekojiet sludinājumiem.

Paulu Diodoru Aristu **BĒRZIŅU**

stud. phil., dz. 1921. g. 28. maijā, bijis 19. divīzijas 44. pulka 3. vada komandieris. 1944. g. 17. oktobrī ievainots kājā.

Meklē māte, 2122 Westbourne Ave., Ottawa, Ont.

Sunnyside IZĪRĒJAMA glīta, mēbelēta istaba ar virtuves lietošanu. Toronto rietumos. Zvanīt katrā laikā LE 1-5193 Toronto.

Cook Funeral Home *721 Bloor St., W., Toronto. LE 6-2245*

COOK APBEDĪŠANAS BIROJS

721 Bloor St., W. (pie Christie). LE 6-2245

MODERNA KAPLIČA AR ĒRĢEĻU PAVADĪJUMA IESPĒJĀM. IZVADĪŠANAS CEREMONIJAS IZKĀRTO PĒC

F. Cook — vad.

TAUTIEŠI KLAUSAITIES LATVIEŠU RADIO RAIDĪJUMUS „LATVIAN ECHOES" no Niagaras CHVC raidītāja katru otrdienu no plkst. 8—9 vakarā, uz viļņu gaŗuma 1600 (ar 5000 vatu jaudu) Raidījumu vadītāja adrese: 417 DOVERCOURT RD., TORONTO 3, ONT.

Vass & Rendek

ADVOKĀTS — NOTĀRS

455 Spadina Ave., Apt. 403 (College un Spadina ielas stūri)

Tel. birojā — WA 2-6111, WA 2-6112, Toronto.

TIKAI PAR 1 DOLARU

darba algas technikuma audzēknis izlabo radioaparātus. Lietpratīgs darbs. Zvanīt vakaros, HI 4-8536.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS

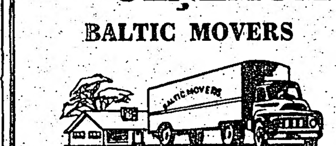

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM

Tel. LE 4-1403

KAKTIŅŠ

TRANSPORTA FIRMA

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

PĀRSTĀVJI!

atbildiet uz 3 jautājumiem:

1) VAI JŪS DARBOJATIES SAIŅU NOSŪTĪŠANAS UZŅĒMUMĀ?

2) VAI JŪS ESAT SPĒJĪGS PELNĪT LIELU NAUDU?

3) VAI JŪS ESAT APMIERINĀTS AR SAVU PAŠREIZĒJO DARBU?

Ja Jūsu atbildes uz pirmiem 2 jautājumiem ir JĀ un uz 3. jautājumu NĒ, tad Jūs esat piemērots labi atalgotam darbam pie mums.

Mums ir vecs un labi nostādīts SAIŅU NOSŪTĪŠANAS UZŅĒMUMS, un mūsu cenas ir lētākās visā pasaulē. Mēs meklējam darbīgas un uzņēmīgas personas.

Ja Jūs nekad neesat darbojies SAIŅU NOSŪTĪŠANAS UZŅĒMUMĀ, bet Jums ir labs kontakts ar BALTIJAS tautām, UKRAIŅU, KRIEVU un ARMĒŅU tautību pārstāvjiem, tad mēs Jūsu vietā atbildam uz

šiem 3 jautājumiem:

1) MĒS NODIBINĀSIM JŪSU SAIŅU SŪTĪŠANAS PASĀKUMU;

2) MĒS DOSIM JUMS IESPĒJU PELNĪT;

3) MĒS SEKMĒSIM JŪSU DARBU, SNIEDZOT JUMS SAVU ATBALSTU.

Nepalaidiet šo izdevību neizmantotu!

Pieprasiet mums nekavējoties tuvākus paskaidrojumus.

Visu saraksti ieskatīsim par neizpaužamu.

RAKSTĪT ŠĪ LAIKRAKSTA APGĀDAM ar Nr. 352.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

NUJORKA

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

Svētdien, 3. jūlijā, pl. 11.30 Betlemes baznīcā māc. R. Zariņš, pēc tam kristības; pl. 11 dievkalpojums draudzes lauku īpašumā māc. A. Zūzāns; pl. 2 dienā Mūsu Pestītāja baznīcā Port Vašingtonā māc. O Gulbis.

Svētdien, 10. jūlijā, pl. 9 Bronksā, Sv. Toma baznīcā māc. A. Ozols; pl. 11.30 Betlemes baznīcā māc. A. Ozols; pl 11 draudzes lauku īpašumā māc. R. Zariņš.

Svētdien, 17. jūlijā, pl. 11.30 Betlemes baznīcā māc. A. Ozols; pl. 11 draudzes lauku īpašumā māc. O. Gulbis.

Draudzes kanceleja Bruklinā, draudzes namā vasarā atvērta samazinātu laiku: darbdienās, atskaitot pirmdienas, no pl. 11 — 1 dienā un divi reizes nedēļā arī vakaros: otrdienās un piektdienās no pl. 6 — 8. Draudzes darīšanas var kārtot svētdienās pēc dievkalpojumiem.

DETROITA

Mācītājs Valters Līventāls, 12682 Montevista, Detroit 38, Mich.

CIKĀGA

Cikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand St.

Svētdien, 3. jūlijā, pl. 10 dievkalpojums, teologs Augusts Meirenovs.

Cikāgas latviešu ev. - lut. Jāņa draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu, plkst. 10,00 rītā, draudzes baznīcā, 1701 N. Richmond ielā. Māc. G. Straumanis.

Māc. Pāvils Kīrsons, Meivudā, Ill., tel. FI 2-2420

Sv. Pāvila ev. lut. draudzes dievkalpojumi ik svētdienas, plkst. 11.30 dienā Cikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave., Maywood. Ik svētdienas no plkst. 9.45 līdz 11.15 dienā svētdienas skola.

Māc. A. Sudars, 1030 — 38 Ave. Belwood, Ill.

Cikāgas latviešu ev. lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Cikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl. 7,30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 44619.

Lansing Koledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMVA's telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 328 S. Rose St. tel. 4-8255.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E. Grand Rapidi.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 10 no rīta un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā pl. 2 p.p. bērniem pl. 1.15 p.p.

Kalamazū sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Mineāpoles St. Paula latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave.

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. Kristus draudzes dievkalpojumi draudzes baznīcā, 1960 W. Washington ielā katru svētdienu, pl. 1.30 dienā. Draudzes svētdienas skola pl. 1.00 dienā. Jaunatnes stunda pl. 3.00 dienā. Māc. J. Meisters.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 427 Van Norman St., Port Arthur, Ont., tel. 40302.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Sestdien, 3. jūlijā, pl. 11os jauniešu iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu.

Svētdien, 10. jūlijā, pl. 10os no rīta dievkalpojums Sidrabenē.

Svētdien, 17. jūlijā, pl. 10os no rīta dievkalpojums Sidrabenē.

Svētdien, 24. jūlijā, pl. 11os no rīta dievkalpojums sv. Andreja baznīcā.

Svētdien, 31. jūlijā, pl. 10os no rīta dievkalpojums Sidrabenē.

Māc. A. Lāsis, 50 Dewson St., Toronto Ont., tel. LE 6-2510

3. jūlijā dievkalpojums notiks Saulainē.

10. jūlijā plkst. 2 p.p. Jauniešu iesvētē Deer Park United Church (St. Clair un Avenue Road).

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

3. jūlijā, pl. 2,30 p.p. dievkalpojums.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trīsvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

Svētdien, 3. jūlijā, plkst. 2 dienā jauniešu iesvētes dievkalpojums. Piedalās A. Skudra - Kārkliņa (soprāna solo). Dziemu lapiņas.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus. Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

ST. KATARINES

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Cahtarines, Ont Tel. MU 5-5098.

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojums 17. jūlijā, pl. 3,30 p. p., Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave. Dziedās no dziesmu grāmatām.

EDMONTONĀ

Māc. Elmārs Caune (10990 - 125 St. Tālr.: HU 8-1693, Edmonton, Alta).

SADBERI

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

VINIPEGA

Latviešu Sv. Krusta draudzes dievkalpojumi notiek Sv Lūkasa baznīcā, Hartford un McGregor ielu stūrī.

OTAVĀ

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa - Ontario. Tel - RE 3-3906

MONTREĀLĀ

Māc. V. Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

3. jūlijā, plkst. 11 no rīta draudzes lauku īpašumā Tērvetē dievkalpojums.

9. jūlijā, plkst. 7 vak. Svētvakara dievkalpojums Montreālā.

17. jūlijā, plkst. 11 no rīta draudzes lauku īpašumā Tērvetē dievkalpojums.

31. jūlijā, plkst. 11 no rīta draudzes lauku īpašumā Tērvetē dievkalpojums.

Māc. Arturs Voitkus, Dievkalpojumi notiek Jāņa ev. - lut. baznīcā, 4345 Marcil Ave., (pie Monkland Ave.). Draudzes nams, kanceleja un māc. dzīvoklis — 3438 Rosedale Ave., tālr. HU 9-3224.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos, pl. 10.45—11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu; viļņu gaŗums 1350 — Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218

PAŠU PRIEKAM IEGĀDĀJIETIES GRĀMATAS

V. Toma — dzejas — VĒL	$1.95
J. Klīdzējs — stāsti — VIŅAS UN VIŅI	$3.35
K. Raudive — romāns — NEREDZAMĀ GAISMA	$3.90
K. Raudive — UN PIEDOD MUMS	$3.60
Ortega Y Gasset — esejas — MEDITĀCIJA PAR MĪLESTĪBU	$3.35
Dz. Freimanis — romāns — VIĻŅI	$3.30
Dr. H. Tichovska red. TRIMDAS 10 GADI	$4.30
Z. Mauriņa — esejas — PILSĒTAS UN CILVĒKI, br.	$2.75
Z. Mauriņa — DANTE	$2.10
Z. Mauriņa — TRAĢISKAIS SKAISTUMS	$2.80
Z. Mauriņa — BALTAIS CEĻŠ	$2.30
Z. Mauriņa — TAGORES LIRIKA	$2.50
Z. Mauriņa — DZĪVES APLIECINĀTĀJI	$2.30
I. Grebzde — ZOSUKALNA MEITENES	3.60
A. Niedra — UGUNS PĀR RATA KALNU	3.40
A. Gulbis — Z. A. MEIEROVICS	8.00
J. Miesnieks — BĒRZUPJU ĢIMENES PORTRETS, rom.	7.20
T. Heijerdals — AKU - AKU	3.60
N. Kalniņš — CIEMS UZ RITEŅIEM	3.40
A. Gailītis — DIENĀS SENĒJĀS	3.00
J. Veselis — DIVAS MĀSAS	3.00
J. Veselis — VELGAS MĪLESTĪBA	3.40
A. Bērziņš — KĀRLIS ZARIŅŠ	5.00
E. Mednis — SAULE DEJO	4.00
I. Leimane — VILKAČU MANTINIECE	$6.80
Z. Mauriņa — IEDRIKSTĒTIES IR SKAISTI	4.95
TĀLĀ GAITA	4.00
ZIEMEĻU TEMAS	3.50
CILVĒCES SARGI	3.50
J. Klīdzējs — DŽENITORS	4.00
CILVĒKA BĒRNS	3.75
A. Čaks — MANA PARADĪZE	6.00
I Gubiņa — DRAUGAM NEPIEMĒROTA SIEVA	2.80
A. Niedra — ZELTA VĀRTU PILSĒTA	3.40
MELNĀ MAGONE	3.00
J. Kīlītis — ES KAŖĀ AIZIEDAMS	2.50
P. Klāns — SIRILUNDAS ATGRIEŠANĀS	3.90
E. Virza — KĀRLIS ULMANIS	2.80
V. Kroders — SMĪNĒTĀJI	3.40
A. Saulietis - NEAIZBEŖAMA AKA	8.00
K. Skalbes — KOPOTIE RAKSTI ā	5.50—4.50
J. Rainis — KOPOTIE RAKSTI ā	3.70—3.50
R. Blaumanis — KOPOTIE RAKSTI I kompl.	45.00
R. Bangerskis — MANA MŪŽA ATMIŅAS, II	5.20
B. Pasternaks — DR. ŽIVAGO	5.90
St. Cveigs — MARIJA ANTUANETE	5.80
J. Ziemeļnieks — KOPOTĀS DZEJAS	7.00
K. Hamsuns — BENONI — ROZE	3.80
A. Voitkus — APROCE	1.90
I. Vīksna — ES SAKU PALDIES	2.75
J. Sarma — NEGANTNIEKS	4.00
K. Lesiņš AKLĀ IELA	2.60
A. Sprūdžs — ASARU LIEKNA	2.35
AVE MARIJA — dzeju ant.	3.75
A. P. Mierkalns — ATLANTIDA, dzejas	1.50
TRĀDIRIDIS	2.00
PURPURA SIRDS	3.50
A. Spekke — BALTIJAS JŪŖA SENAJĀS KARTĒS	6.00
TĀ ZEME IR MŪSU, dz. ant.	5.50
J. Veselis — DIENAS KRUSTS	3.00
Rutku Tēvs — DUMPĪGĀ RĪGA	2.80
P. Baka — DELI	3.80
B. Senkēviča — ĢIMENES GODI	4.00
V. Kārkliņš — TIKAI MĪLESTĪBA	4.20
A. Niedra — KAD MĒNESS DILST	3.60
Sikspārnis	3.90
A. Dziļums — LAILA NO RĪGAS	4.00
K. Stalšans — LATVIEŠU UN LIETUVIEŠU AUSTRUMU APGABALI	5.00
U. Ģērmanis LATVIEŠU TAUTAS PIEDZĪVOJUMI	5.50
A. Eglītis — OTRANTO, dzejas	4.00

Krājumā ir daudz veco, kā arī jaunāko un visjaunāko izdevumu grāmatu, 1960. gada sienas kalendāri, apsveikuma kartītes, žurnāls Latvju Zeltene, ādas izstrādājumi, koka izstrādājumi — šķīvji un svečturi, dažādi audumi, kā sedziņas un spilvenu pārvalki.

Grāmatu pasūtinājumus pieņemam arī pa pastu. Pasūtinājumiem vērtībā virs $10,- pasta izdevumus sedz GRĀMATNĪCA. Līdz $10,- pie grāmatu vērtības jāpieskaita 25—50¢ pasta izdevumiem.

Pieprasījumus līdz ar naudas pārvedumu adresējiet:

DV GRĀMATNĪCAI,

123 HURON ST., TORONTO 2-B, Ont., Canada.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ

123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtīt man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz .... uz .... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss ....

Adrese: ....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ....

.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai (Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lācī, 101 Brightwater Court. Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

SPORTS

ATZĪSTAMI PANĀKUMI

Toronto latviešu YMCA's basketbolisti aizvadītajā sporta gadā izcīnija pirmo vietu savā līgā, iegūstot Toronto un apkārtnes meistara titulu un paliek otrā vietā Ontario apgabala finālā.

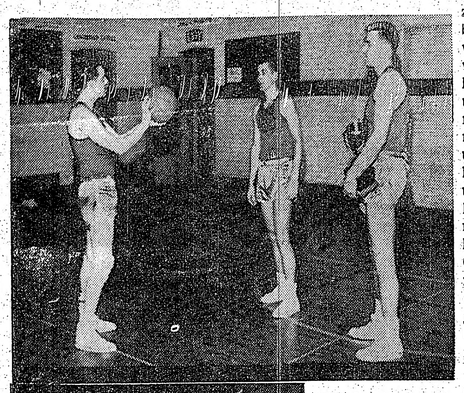

3 labākie punktu guvēji: J. Petmanis (no kr.), A. Litavnieks, M. Groskaufmanis.

Ž. Zentiņš pasniedz atzinības balvu vienības vadītājam J. Cirulim.

J. Kreiļa uzņ.

Toronto Latviešu YMCA'a kļuvusi par to latviešu organizāciju, kur visvairāk pulcējas gados jaunākie latviešu basketbolisti. Daudzi no viņiem basketbola spēlē ir tikai iesācēji, un paies vēl labs laiks, pirms tie kļūs par šīs spēles pratējiem. Saprotams, ka tāpēc latviešu YMCA var lepoties ar visplašākām spēlētāju rezervēm. Gādību par jaunajiem spēlētājiem uzņēmies mūsu „internacionālais" basketbolists Maksis Kazaks, bet „intermediate" komandas vadītājs un treneris ir Juris Cirulis, kam, bez šaubām, ir atzīstami nopelni pie vienības panākumiem.

Latviešu YMCAs basketbola vienības nesniedza gaidīto latviešu meistaribas spēlēs, bet tam ir savs izskaidrojums. YMCA piedalījās latviešu meistarībā ar divām vienībām, neskaitot jaunatnes vienību, un labākie spēlētāji bija sadalīti pa abām komandām, to rāda arī tas, ka „A" vienība tikai ar piepūli spēja uzvarēt „B" vienību. Šādai pieejai bija arī savas labās puses, jo deva iespēju jaunākiem spēlētājiem ātrāk apgūt spēles māku. Toties Toronto „intermediate" līgā Latviešu YMCA bija spējusi uzstādīt seviški spēcīgu vienību, kas sešu komandu līgā, uzvarot bez zaudējuma visas desmit spēles, ieguva līgas meistara godu. Vienībai lieliski veicās arī ar grozu gūšanu, jo katrā spēlē iegūto punktu caurmērs bija — 84.2, zaudējot caurmērā tikai 45.3 punktus spēlē.

Labākie punktu guvēji desmit spēlēs bija: 1. J. Petmanis ar 22.0 punktiem, 2. A. Litavnieks ar 18.3 iegūtiem punktiem sacīkstē, 3. M. Groskaufmanis ar 17.0 punktiem un 4. J. Zentiņš ar 13.9 punktiem.

Augstākais punktu guvums bija pret Richmond Hill vienību — 93 punkti. Ligas otrās vietas ieguvēju, augumā gaŗo policijas vienību latvieši pieveica ar 58:56 un 86:56.

Par Toronto un apkārtnes meistartitulu latviešu YMCAi bija jācīnās ar „Moss Park" ligas uzvarētāju, kuŗas spēlētāju lielais vairums bija žīdu tautības. Divās spēlēs uzvarēja latvieši ar 72:65 un 82:70. Šinīs spēlēs izcēlās seviški latviešu komandas centrs — A. Semenovs, kas pirmajā spēlē spēja iegūt 26, bet otrā 27 punktus. Labi spēlēja arī A. Grīķis, M. Ozoliņš, J. Zentiņš un A. Rāva, kas labi sadarbojās ar vienības spēles vadītāju A. Litavnieku un J. Petmani.

Latviešu YMCAi, kā Toronto un apkārtnes meistaram, bija jācīnās ar Peterborough YMCAs vienību Dienvidontario meistara vietas dēļ. Pirmā spēle notika Peterborough, iztrūkstot trīs pamatsastāva spēlētājiem, seviški smagi izjūtot centra A. Semenova trūkumu. Spēles trīs ceturtdaļās ritēja vienlīdzīgi, bet pēdējā ceturksnī mājnieki spēja atraties un uzvarēja ar lielu punktu starpību — 102,76, kas tiem deva ievērojamu punktu rezervi, lai iegūtu Dienvidontario meistara godu. Otrā spēle notika Toronto, kad latvieši izmantoja visus 12 spēlētājus. Pirmajs puslaiks ļoti straujā spēlē beidzās latviešu labā ar 42:32 punktiem un likās, ka varbūt izdosies iedzīt iepriekš zaudētos 26 punktus. Tomēr, viesi ar skaistiem iemetieniem šo cerību izgaisināja. Kaut bija arī izcīnita patīkama uzvara ar 76:64 punktiem, bija jāapmierinās ar otro vietu Dienvidontario basketbola meistaribā. Peterborough bija uzvarējusi ar vienu uzvarētu un vienu zaudētu spēli, kopējais punktu guvums: Peterborough 166, Latviešu YMCA: 152 punkti.

Vienībā spēlēja: A. Brīmanis, J. Cirulis, A. Grīķis, M. Groskaufmanis, A. Litavnieks, V. Mazūrs, J. Petmanis, A. Rāva, E. Spogats, A. Semenovs, A. Uiska un J. Zentiņš.

Vienība aizvadītā sezonā uzvarēja arī visās draudzības spēlēs, to starpā uzvarēta arī viena no labākām Toronto vienībām — Andis A. C.. Cerams, ka arī nākošā sezonā latviešu YMCA spēs godam reprezentēt latviešu basketbolistu vārdu kanadiešu sporta saimē.

Ž. Zentiņš.

Latvijas Amerikā pārstāvis Hamiltonā,

JĀNIS GAILĪTIS,

12 GREEN MEADOW RD., Hamilton, Ont., tel. FU 3-7717.

J. BENJAMIŅAS KAUSS TENISĀ PALIEK MOTREĀLĀ

J. Benjamiņas 1958. gadā dāvāto ceļojošo kausu Toronto un Montreālas tenisa kopām kopš pēdējās sacensības ieguvusi Montreāla uz visiem laikiem, Dr. Valdmanim vienam pašam izcīnot pusi no visiem uzvarētāju punktiem.

1958. gadā šo kausu divas reizes pēc kārtas izcīnīja Toronto, bet pagājušā gadā A. Valdmaņa vadītā Montreālas komanda savukārt guva divas uzvaras. Tā ka kauss pāriet īpašumā pēc 5 uzvarām pavisam, vai ar 3 uzvarām pēc kārtas ,tad šogad Toronto tenisa saimei bija nopietns uzdevums — neatļaut Montreālai uzvarēt izšķirošo trešo reizi, un tādā kārtā panākt kausa tālāku ceļošanu vēl divām izcīņām. Torontieši šoreiz radīja pat komiteju (Teteris, Jēkabsons, Ceinovskis), lai izraudzītu vai mainītu spēlētājus, un lai nevienu atseviški nevarētu vainot, ja izietu greizi, kamēr Montreālas saime paļāvās uz savu Valdmani.

Pēc lielas gatavošanās tad nu arī lielā tenisa kauja notika 19. jūnijā, Montreālā. Montreālieši bija gādājuši par jauku laiku un labiem tenisa laukumiem, un arī par uzņemšanu Valdmaņu mājās, lai ciņas izskanētu draudzīgā sanāksmē.

Spraigas un skaistas bija cīņas. Tām sākoties, Toronto aizgāja Montreālai tālu priekšā, un bija pat brīdis, kad Toronto jau skaitīja sev 4 uzvaras (no 6 nepieciešamām kausa iegūšanai), kad pirmo punktu savai komandai ieguva Valdmanis, kam sekoja Štāls. Vēlreiz Toronto nonāca tuvu uzvarai ar 5:3, tikai divi sacensībām vēl paliekot pāri, bet dubultspēlēs montreālieši Leikucis - Zommers panāca 5:4 rezultātu un tad spraigā cīņā Valdmanis - Štāls stāvokli izlīdzināja 5:5 Pašai pēdējai sacensībai sākoties, torontieši savas cerības lika uz Teteri - Sluberi, kamēr montreālieši cīņā raidīja Auderi - Valdmani, kam tā bija jau trešā spēle pēc kārtas.

Šī tad arī izvērtās par visdrāmatiskāko sacensību visā sērijā. Pirmo setu skaistā cīņā paņēma sev montreālieši, bet tad, vispirms Audere, un tad arī jau 5 stundas spēlējušais Valdmanis sāka gurt un kļūdīties. Situāciju tūlīņ aptvēris, Teteris ar partneri mainīja taktiku, „pieturēja būmbu", pamazām stāvokli izlīdzināja, un beidzot uzvarēja otro, „maratona setu," ar 12:10. Tagad viss atkarājās no trešā, izšķirošā, seta. Neviens nevēlējās atļautās 10 minūtes atpūsties: „Kas tagad apsēdīsies, tam grūti būs piecelties," piezīmēja Valdmanis, „spēki izsmelti, viss atkarāsies no gribas."

Un Montreāla arī tūliņ parādīja, kas ar to bija domāts. Ar Teteŗa servēm uzsākot pēdējo setu, Audere - Valdmanis atkal spēlēja to pašu ātro, aso spēli, ar kuŗu abi jau kļuvuši pazīstami, un nedeva torontiešiem vairs ne mazāko izredžu. Paņēmuši sev Teteŗa servēto spēli un tūliņ pēc tam servējot Valdmanim ar visu spēku. Montreāla ieguva izšķirēju vadību ar 2:0; Šluberei pārņemot servi, Montreāla turpināja savu koncentrēto spēli, un jau pēc dažām minūtēm stāvoklis bija 3:0. Kad šavu serves spēli pārņēma arī Audere, un kad piektajā spēlē atkal servēja Teteris, bija skaidrs, ka Toronto cīnās vairs tikai par „goda punktu", bet arī to vairs Montreāla neatdeva, un sets beidzās 6:0. Ar to spēles bija galā, un kauss uz visiem laikiem pieder Montreālai.

Vēl sekoja dažas stundas viesmīlīgajā Valdmaņu mājā pie kamīna, tautas dziesmām un malka vīna no izcīnītā J. Benjamiņas kausa, un torontieši šķirās.

Teteris aicināja jauko sirsnību turpināt un radīt jaunas iespējas tālākām sacensībām un vēl ciešākai draudzībai. Tā vien liekas, ka citādi arī nemaz nevar būt, un, kad Valdmanis atvadoties piezīmē, ka viņš ir izpircis savu personīgo solījumu kopš 1958. gada, tad visiem liekas, ka citādi arī nemaz nevarēja notikt.

Paies laiks, un būs citi kausi un jauni cīnītāji, bet atmiņas par visu jauko jau bijušo, paliks.

inž. P. L. —

,DRAUDZĪBAS BALVU' IZCIŅA VĪRIEŠU UN SIEVIEŠU VOLEJBOLĀ

Jau sesto gadu pēc kārtas Niagaras draudzības un jaunatnes dienu nobeigumā notiek lielais volejbola turnīrs ar ASV un Kanadas volejbolistu piedalīšanos.

Pagājušā gadā pārliecinoši kā sieviešu, tā vīriešu volejbolā uzvarēja Hamiltonas „Spartas" sešnieki. Šogad turnīrs notiks turpat kur iepriekšējos gados — „Garden City" līcī, pie Sv. Katrīnas.

Spēļu sākums un saloze plkst. 10.00 no rīta, bet finālspēles pl. 17.00. Turnīrs notiek pēc 2 zaudējumu sistēmas.

Vienības piesakāmas Niagaras latviešu sporta kluba priekšniekam J. Līgerim, 2325 Dunn St. Niagara Falls, Ont., Canada. Telefons EL 4-9356.

LATVIJAS AMERIKĀ

pārstāvis

ST. KATARĪNĒS

H. Greble, 85 Maple St., St. Catharines, Ont., kārto abonementu, sniedz un pienem informāciju.

Vienība ar izcīnīto kausu. 1. r.: Latv. „Y" valdes pr-dis Ž. Zentiņš, A. Litavnieks, M. Groskaufmanis, J. Petmanis, J. Zentiņš. 2. rindā: Ch. Rayfield (līgas prezidents), A. Semenovs, P. Rasiņš, A. Uiska, M. Ozoliņš, A. Brīmanis, A. Rāva, E. Sigeti, J. Cirulis (vien. vad.

J. Kreiļa uzņ.

ŽĪDU KOMANDA AUSTRĀLIJĀ

Arī Austrālijā, tāpat kā Argentīnā, esot žīdu komanda, kuŗas uzdevums ir atrast un nolaupīt žīdu bendes, nogādājot viņus uz Izraēlu. Austrāliešu prese nosoda šādu viņu rīcību svešā territorijā, jo tas runājot pretim starptautiskiem likumiem. Šādā veidā raksta austrālieši, var arī Jordāna vai Ēģipte nolaupīt Izraēlā kādu Beiginu, kuŗš nogalinājis 300 arabu vīriešus, sievietes un bērnus. Beigins ir žīdu organizācijas „Irgun Zwei Leumi" līderis. Daži austrālieši aizrāda, ka žīdi pārspīlējot savu nogalināto tautiešu skaitu, kas esot 6 miljoni. Pēc šī aplēsuma iznākot, ka vācieši dienā nogalinājuši vairāk par 3.000 žīdiem. Tas it kā nesaejoties ar īstenību.

B.J.k.d.

Krievu dokumentārfilma par Hitlera nāvi

Maskava. Maskavas „žurnālistu namā" krievu un ārzemju žurnālistiem tika pirmoreiz rādīta dokumentārfilma par Hitlera nāvi. Režisora Daņilova izfilma rādīja krievu kareivjus triecienā uz Reichstāga celtni Berlīnē un sarkanā karoga pacelšanu tās izdegušajā jumtā, īsā skatā atklājot asinīm noplūdušo Hitlera ķermeni. Lai paskaidrotu tā identitāti, labajā pusē pievienota Hitlera fotogrāfija.

Rietumu žurnālistu starpā domas par uzņēmumu īstenību dalījās. Atklāts paliek jautājums: kādiem nolūkiem bija vajadzīga Hitlera nāves atsaukšana no aizmirstības?

TĀLOS CIEMOS

Sākoties atvaļinājumu periodam, arī Toronto pie radiem un draugiem iegriežas ilgi nesatikti un tālu ceļu mērojuši ciemiņi. Tā pagājušā nedēļā šeit ciemojās no Kolorado Spring pie kapt. Purmaļa un Zvirgzdiņu ģimenes kapt Ādolfs Pencis ar kundzi Elviru un dēliem. Šī bija tikšanās pēc 15 gadiem. Toronto savu atvaļinājumu pie radiem un ilgi nesatiktiem draugiem pavadīja arī būvuzņēmējs Pēteris Cirulis ar ģimeni no Omahas, Nebraskā. Viņi ciemojās sava radinieka H. Plaudes ģimenē, pie bij. apavu rūpnieka R. Egliša un citiem paziņām. K.

Austrumvācija fotografē autobraucējus

Berlīne. Aculiecinieki no Berlīnes un Austrumvācijas ziņo, ka komūnistu aģitātori pret caurbraucējiem uz Rietumberlīni sākuši lietot jaunu psiholoģiskā spiediena metodi, fotografējot braucējus un auto numurus. Bieži vien tie uzdodot arī jautājumus, kā, piem.: „Jūs, droši vien vēlaties, lai Berlīnes iedzīvotāji varētu dzīvot mierā. Vai atbrunota Berlīne nebūtu labākā garantija šim nolūkam?"

Autobraucējus, kas neļaujoties sevi fotografēt, nolamājot par provokātoriem.

KAS EIROPIEŠIEM NJUJORKĀ NEPATĪK

Eiropas ceļojumu biroju aģenti (skaitā 43), kas iepazinušies ar Njujorku „nopēluši restorānu apkalpotājus un antīko apakšzemes dzelzceļu. Arī amerikāņu jaunavas nesot seviški izskatīgas un pārāk labi ģērbtas, salīdzinājumā ar Eiropas pašreizējo standartu. Citādi pilsēta esot jauka un interesanta.

PIE ZUŠU VĪRIEM UPMALĒ

1960. GADA LIELAIS ZUŠU „DERBIJS"

Katarīnieši uzrādīja labākās sekmes, bet jaunieklis no Kanzas Sitijas, kas uz sacīkstēm bija mērojis 1200 jūdžu, šogad izcīnīja tradicionālo pārsteiguma balvu. Ar katru gadu uz „starta linijas" pieaug daļa dzimuma pārstāves.

„Tā nav tikai kādas grupas izprieca vai piknikošana upmalā, bet tie ir jau plaši tautas zaļumu svētki, kas Niagaras upmalā pulcina vairākus simtus tautiešu no latviešu centriem," tā 1960. gada zušu derbija dalībniekus reģistrējot, paskaidroja Sv. Katarīnes mednieku un makšķernieku kluba makšķerēšanas nozares vadītājs H. Freimanis. Viņa palīgs — bij. Latvijas futbola valsts vienības vārtu sargs Harijs Lazdiņš. Vistālāko ceļu, 1200 jūdžu, no Kanzas Sitijas, ASV, bija mērojis students Andrejs Šedriks. Viņš iekļuva arī godalgoto rindā, saņemot tradicionālo pārsteiguma balvu par sacensību laikā izvilkto (svarā) vismazāko zutīti.

Jaukajā sestdienas novakarē par Sv. Katarīnes kluba dāvātajiem kausiem sacentās 60 dalībnieku, to starpā arī vairākas daiļā dzimuma pārstāves. Skatītāju bija aptuveni trīs reizes vairāk kā dalībnieku. Daudzas ģimenes bija ieradušās ar visām teltīm un nepieciešamo inventāru brīvdabas dzīvei, pārnakšņojot upmalā vai parka attiecīgajos telšu laukumos. Tieši pusnakti saradās dalībnieki ar iegūtajiem lomiem, un sākās „karsts" darbs tiesnešiem. Par atbildīgajiem mēru un svaru tiesnešiem rikotāji aicināja kluba biedreni Annu Lavkinaiti un R. Mierkalnu, jun., (Hamiltona). Sacīkšu uzvarētāja un 1960. gada zušu karaļa godā tika pats Sv. Katarīnes kluba pr-ks Vold. Zvejnieks ar 5 mārciņu smagu zuti. Otrā vietā ierindojās enerģiskais jaunatnes pulciņa „Dzirkstele" dalībnieks, niagaretis Pēteris Šteinbachs, bet trešā godalga tika Sv. Katarīnes dalībniekam Rob. Pavlovam. Pārsteiguma balva par sacensībās izvilkto vismazāko „pīkstuli", kas svēra nepilnu „unci", kā jau minēts, krita „amerikānim" A. Šedrikam. Kā jau katru gadu, pēc uzvarētāju apbalvošanas makšķernieku saime jautrās pārrunās pulcējās ap ugunskuriem. Daļa „zaļumnieku", sagaidījusi oficiālos rezultātus, devās mājās, bet daudzi upmalā sagaidīja rīta ausmu.

J. Līgers

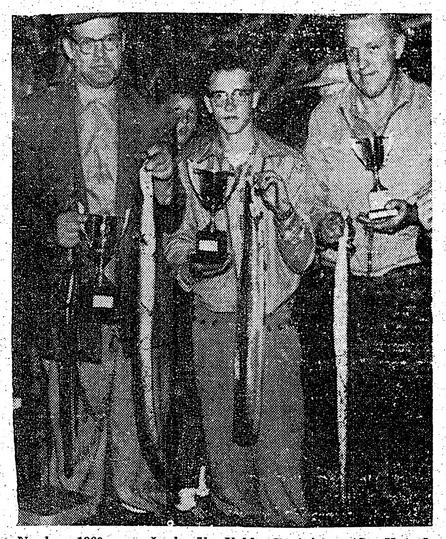

No kr.: 1960. g. zušu karālis Vold. Zvejnieks (Sv. Katarīnes), otrā vietā Pēteris Šteinbachs (Niagara) un trešajā — Rob. Pavlovs (Sv. Katarīnes).

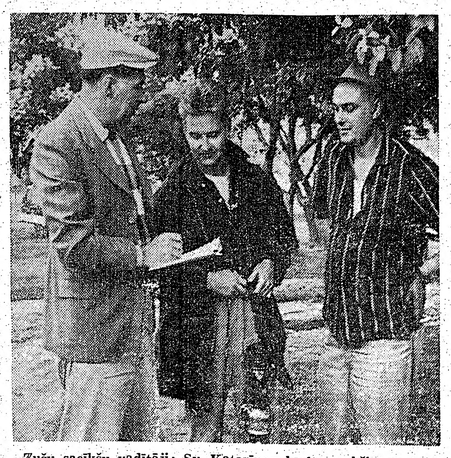

Zušu sacīkšu vadītāji: Sv. Katarīnes kluba makšk. nozares vad. H. Freimanis un viņa palīgs H. Lazdiņš reģistrē „derbijam" vistālāko sacīkšu dalībnieku Andr. Šedriku (vidū) kas bija ieradies no Kanzas Sitijas.

KO TIE VEČI TĀ AURO?

Lielākais latviešu gadskārtējais izbraukums zaļumos — Līgo svētki un Jāņi — arī šogad noritēja pēc veciem paradumiem un rituāliem. Mūsu Kanadas skolās izglītotai jaunākajai paaudzei gan diezgan grūti nākas iestāstīt, kādēļ vienu reizi gadā tēvi un citi cienījami radi, stiprināšies streipuļo un auro vienā aurošanā „Lī - go! Lī - go! Lī - go!" Šajā reizē pat bargākās mātes neko daudz nebubina — lai jau veči iztrakojas un izlielās, varbūt, ka tālākā vasaras cēlienā tad vairāk tie neķistie ōdi tik daudz nekodīs. Droši vien šogad Jāņu piknikā skatuvē neuzkāps latviešu Kaupo, kas citu gadu no tuvējās pilsētiņas bija atsaucis kanadiešu kārtības sargus un ar tulka palīdzību norādījis, ka šie pagāni latvieši, acis nepamirkšķinot mīdot kājām visus pastāvošos likļieru lietošanas noteikumus. Aculiecinieki stāsta, ka Kaupo misija esot cietusi neveiksmi, jo priecīgie līgotāji kanadiešu policistiem apgalvojuši: „Te neviens likļieŗus nedzer. Mēs tikai alu!" Protams, ka šāda liela piknika laikā makšķerēšana nav darba kārtības pirmais punkts. Izrādās, ka vēl labāks līdzeklis pret odiem par līgošanu ir nupat Vinipegas universitātē atrastais „odu pulveris". To varēšot pievienot ziepēm, odekolonam, pūderim, sejas smāķiem un citām kosmētiskām būšanām. Jaunais līdzeklis nemaz nesmirdot, nekožot acīs, bet odi no tā bēgot prom jau pa gabalu.

UZMANIETIES NO SAINDĒŠANĀS AR BARĪBU

Pikniku laikā vasaras siltajos mēnešos viens otrs tautietis pēc galerta vai ceptas aukstas vistas notiesāšanas paliek tik slābans, svīst aukstus sviedrus un uzrāda tendenci noslēgt šīs zemes dzīves bilanci. Saindēšanās ar uzturvielām nav nekāds joks. Tā kā kādu laiku nebijām apņurājušies, piezvaniju mūsu makšķernieku un mednieku galma dakterim Dr. P. Bārdiņam un lūdzu dažus medicīniskus norādījumus. Un te nu ir daktera laipnais padoms:

Izbraukumos izvairieties no mājās sagatavotu ēdienu lietošanas. Tas attiecas kā uz gaļām un salātiem, tā arī uz kūkām. Izbraukumā uz vietas sagatavotā ceptā vai vārītā maltītē visi nelāgie bacili būs nonāvēti. Tātad vēlreiz — vislielākās saindēšanās iespējas ir no mājās sagatavota un transportā nelabvēlīgā temperātūrā turēta ēdiena. Ja nu patiešām kas nelāgs iedīes — pirmā zāle ir medicīniskās ogļu tabletes. Nekad nav par jaunu mašīnā turēt paciņu šo tabletiņu. Saindēšanās pazīmēm parādoties, bez kavēšanās jāņem uzreiz savas 5 vai 6 tabletes. Ja sliktā dūša, vājums, galvassāpes nepāriet, nekavējieties uzmeklēt tuvāko ārstu vai slimnīcu. Sevišķi uzmanieties ar cūkas gaļu. Tā var samaitāties pāris stundās. Tāpat ar zivīm karstumā nav nekādi joki. Ogļu tabletes palīdzēs arī tad, ja kunķi būs pārāk daudz skābes vai gāzes. Tās var dabūt katrā drogu veikalā (*Charcoal Tablets*) — 100 gab. maksā ap 70¢. Ja šaubaties par karbonādes vai cepeša svaigumu, nepārbaudiet to pie savām miesām!

***

Daži vārdi par izdevīgākām makšķerēšanas dienām. Pēc zvaigžņu un mēness fazēm iznāk, ka no šīs sestdienas līdz 3. jūlijām būs laba makšķerēšana. No 4. līdz apm. 11. jūlijam lietpratēji pareģo lielisku makšķerēšanu. Tad no 12. līdz 18. zivis atkal ķersies itin labi, 19. un 20. jūlijā makšķerēšana būs tā uz pusrata, bet no 21. līdz pat 28. jūlijam pēc makšķernieku rokas grāmatām iznāk, ka nav vērts nemaz ņemt rokā amata rīkus, jo šīs dienas nesola nekādus panākuums. 25., 26. un 27. jūlijs solās būt labas dienas, un paša mēneša beigas pavisam lieliskas. Es no savas puses gribētu piebilst: kā citās lietās, tā arī makšķerēšanā vienmēr var gadīties izņēmumi.

***

Vecākiem vīriem, kam airēšana sagādā piepūli un kam nauda maks nav pārāk blezs, tagad ir laba izdevība tikt pie lētiem laivu motoriem. Makšķerēšanai faktiski pilnīgi pietiek 3 z. sp. motoriņš. Divi mani draugi nupat iegādājušies šādus motorus, protams, lietotus, par apm. 30 vai 40 dol. Pasekojiet sludinājumiem avīzēs. Ir ļoti iespējams, ka arī jūs par pāris desmit dolariem tiekat pie motorizētas makšķerēšanas. Lieta tā, ka kanadieši tagad droši vien, ūdens slēpēšanas dēļ pērk tikai 15 un vēl vairāk zirgu spēku lielus motorus. Laivas pirkšanu varat atlikt uz vēlāku laiku, jo vienkāršu laivu jūs varat noīrēt par 2 dolariem dienā pie katra daudzmaz apdzīvota ezera. Kādēļ staipīties ar laivu, pielieciet savu personīgo motoru un makšķerējiet kā kungs. Starp citu noskaidrots, ka šogad katrai astotajai ģimenei Kanadā ir sava motorizēta pārvietošanās iespēja uz ūdeņiem. Pēc pāris gadiem tādu vīreļi, kam nav ne sava motora, nedz laivas, droši vien, sauks par nožēlojamu plikadīdu. Tikušam vaļā no DI PI apdauzītā ārzemnieka goda, jums nav nekādas vajadzības apgrūtināt sevi nākotnē ar kādu jaunu titulu. Tātad — acis vaļā, — meklējiet rokā makam piemērotu motoriņu un, ja paliek kāds dālderis pāri, arī laiveli.

A. Pelēkais.